

Evaluering af Nordhavn IF

Om hvordan et frivilligt idrætsliv
planlægges fra oven
– og senere blomstrer fra neden

2023
Team Politik & Analyse
DGI Storkøbenhavn

Titel:

Evaluering af Nordhavn IF.

Om hvordan et frivilligt idrætsliv planlægges fra oven – og senere blomstrer fra neden

Forfattere:

Kasper Lund Kirkegaard (hovedforfatter) og Markus Mürer Nielsen (medforfatter)

Udgave:

2. udgave, København, september 2023

Udgiver:

DGI Storkøbenhavn
Vesterbrogade 6D, 2. sal.
1620 Kbh. V.

Fotobrug:

Vi har tilstræbt at spore fotografen til de fotos i evalueringsrapporten, som kan være omfattet af ophavsret. I enkelte tilfælde har dette ikke været muligt. Såfremt brugen af specifikke fotos skulle give anledning til berettigede ophavsretsmæssige krav efter dansk lovgivning, skal disse rettes til DGI Storkøbenhavn, Vesterbrogade 6D, 2. sal, 1620 Kbh. V.

Copyright:

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildeanvisning.

Tidslinje

December 2005	Københavns Kommune og den daværende regering indgår en principaftale om udvikling af Nordhavn
Maj 2007	Aftalen om udvidelse af Nordhavn vedtages ved lov
Maj 2008	Der udskrives en arkitektkonkurrence om byplanlægning af Nordhavn
Marts 2009	Vinder af arkitektkonkurrence findes, og kvalitetssikring af vinderprojektet
December 2011	Lokalplanen for Århusgadekvarteret vedtages af Borgerrepræsentationen i København
2012	Udviklingen af Århusgade påbegyndes
Forår 2013	Det første konkrete boligbyggeri i Nordhavn påbegyndes og Nordhavn får sit eget postnummer
Forår 2015	De første beboere flytter ind i Nordhavn
Maj 2016	Nordhavn IF afholder deres stiftende generalforsamling
Juli 2016	Konditaget Lüders åbnes for offentligheden og kort efter afholdes officielt åbningsarrangement
September 2016	Første gratis CrossGym træning på Konditaget Lüders afholdes af Nordhavn IF
September 2016	Kajakklubben Nordhavn afholder stiftende generalforsamling
September 2016	Den første samarbejdsaftale mellem parterne underskrives af Nordhavn IF, By & Havn, DGI Storkøbenhavn og daværende Idrætsforum København
November 2016	NorVin stiftes, selvom der først i 2018 blev etableret en badezone
Februar 2017	Den første indstilling om en mulig etablering af et aktivitetshus på vandet i Nordhavnsbassinet præsenteres for By & Havns bestyrelse
Marts 2017	Opstartsmøde for løbe- og motionsklub afholdes
Maj 2017	Stiftende generalforsamling for foreningen '2150 Nordhavn Løb og Motion'
April 2017	Stiftende generalforsamling af FC Nordhavn
Maj 2017	Første officielle træning af motionsklubben '2150 Nordhavn Løb og Motion'
Juni 2017	2150 Nordhavn Løb og Motion 'overtager' afviklingen af offentlige og gratis træningssessioner på Konditaget Lüders

Evaluering af Nordhavn IF

Sommer 2017	Kajakopbevaringen i stueetagen af P-huset Lüders etableres
August 2017	Netto i stueetagen af P-huset Lüders åbner. Nordhavns første supermarked
September 2017	Motionseventet 'Copenhagen Runners High' gennemføres af DGI Storkøbenhavn med brug af bl.a. Konditaget Lüders' konditrapper
Oktober 2017	Københavns Kommune vedtager som en del af budget 2018 at etablere en park i Nordhavn
Maj 2018	Workshop om fremtidens Nordhavn afholdes v. kulturkontoret af Nordhavn IF og en gruppe studerende fra Københavns Universitet
November 2018	Dagligvarebutikken Meny åbner
August 2019	Det Flydende Aktivitetshus indvies
August 2019	Kulturhavn afvikles for første gang i Nordhavn med deltagelse af det lokale foreningsliv
Sepember 2019	By & Havn iværksætter sammen med Nordhavn IF en proces om at finde to containere til opbevaring af kajakudstyr, som kan opsættes i "bunden" af Nordhavn Bassin
September 2019	Midlertidig grusbane til boldspil etableres. FC Nordhavn og andre får derved en facilitet, som de kan anvende til børneaktiviteter
November 2019	Den midlertidige grusbane skal anvendes til P-pladser, og FC Nordhavns lokale boldspilsaktiviteter må derfor ophøre indtil ny facilitet er fundet
Januar 2020	Der udbryder brand i den netop åbnede sauna i Det Flydende Aktivitetshus, og den må midlertidigt lukkes
Marts 2020	Al foreningsaktivitet indstilles pga. Covid19
Marts 2020	De to første metrostationer på Nordhavn åbner
Maj 2020	Foreningsidrætten åbner op igen efter corona-nedlukning og de offentlige og gratis CrossGym-træninger på Konditaget Lüders genoptages med det samme - dog med restriktioner ift. deltagerantal
Juni 2020	Coronarestriktionernes forsamlingsforbud hæves til 50 og aktivitetshuset kan igen anvendes som mødested for foreningslivet
Juli 2020	FC Nordhavn opstarter børnefodbold op på Copenhagen International Schools udendørs baner
August 2020	Kulturhavn aflyses i sidste øjeblik pga. corona, og mange timers forberedelse i foreningerne går tabt

Evaluering af Nordhavn IF

November 2020	Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune vedtager at indkøbe 10.000 m2 plads på Levantkaj til en basisskole samt en 11-mands kunstgræsbane ved siden af skolen
December 2020	Foreningsidrætten er lukket ned igen pga. Coronaepidemien
December 2020	Det første luciaoptog i vandet bliver afholdt af Nordhavn IF i et minimalistisk format efter de gældende coronarestriktioner
Marts 2021	Det Flydende Aktivitetshus bliver ramt af skadedyr og lukkes midlertidigt.
Marts 2021	Byggeriet af en ny jollebro m. kajakponton i bunden af Nordhavnsbassinet igangsættes
Maj 2021	Det Flydende Aktivitetshus genåbnes – på nær saunaen, der ikke er færdigrenoveret
Juni 2021	Udvidelse af badezonen v. Det Flydende Aktivitetshus, hvor nye svømmebaner opsættes
Juli 2021	Første af tre offentlige og gratis yogaevents afvikles på Göteborg Plads henover sommeren - arrangeret af Nordhavn IF i tæt samarbejde med DGI Storkøbenhavn
August 2021	Kulturhavn afholdes med deltagelse fra de lokale foreninger under Nordhavn IF
September 2021	Idrætsaktiviteter, som gentages og planlægges regelmæssig som holdtræning afholdes af idrætskonsulenten fra Nordhavn IF på Konditaget Lüders
September 2021	I budgetforliget 2022 i København indgår en screeningsbevilling på 200.000 kr. til at undersøge, hvor og hvordan der kan bygges et <i>halkompleks og en svømmehal i Nordhavn</i>
Oktober 2021	Renovering af Det Flydende Aktivitetshus som følge af skadedyr påbegyndes
Oktober 2021	Dialogmøde om og med børneforældre om oprettelsen af en lokale børne-idrætsforening
November 2021	To midlertidige saunaer ankommer til Nordhavn, og de er periodisk funktionelle frem til april 2022, hvor de fjernes igen
December 2021	Luciaoptog afholdt for anden gang. Denne gang i samarbejde med lokal søspejderforening og med flere deltagere og stort publikum
Marts 2022	Den lokale børneidrætsforening, Fritids- og idrætsforeningen i Nordhavn (FIN), afholder stiftende generalforsamling
April 2022	Fodbold-påskecamp for børn afholdes af Nordhavn IF
April 2022	Nordhavn IF afholder et loppemarked for de lokale i Nordhavn

Evaluering af Nordhavn IF

Maj 2022	Nordhavn IF og B93 afholder "legeuniverset", fodboldtræning, leg og motorik på konditaget for de små børn og deres forældre i Nordhavn
Maj 2022	Aktivitetshuset genåbnes – på nær saunaen, der endnu ikke er færdigrenoveret
Maj 2022	2150 Nordhavn Løb og Motion udbyder basketballtræning hver fredag ved Copenhagen International Schools udendørsbaner
Juli 2022	Ocean Rescue Camp afholdes af Nordhavn IF og DGI Storkøbenhavn målrettet lokalt bosatte børn og unge
August 2022	Kulturhavn afvikles med stor succes, hvor foreningslivet deltog og afholdt diverse events, hvor borgere og brugere af Nordhavn kunne afprøve foreningernes idrætstilbud
Oktober 2022	Genåbning af saunaen i Det Flydende Aktivitetshus

Indhold

1. Indledning.....	9
2. Metode, fremgangsmåde og formalia.....	10
2.1 Evalueringens interesse, formål og intention.....	10
2.2 Team Politik og Analyse som evaluator: Mulige interessekonflikter	11
2.3 Evalueringens primære målgrupper.....	12
2.4 Empiri og metodeovervejelser	13
2.5 Interviewpersoner i evalueringen	13
2.6 Projektorganisering og tidsplan.....	14
3. Opstartsfasen	16
3.1 Hvorfra kom behovet for etablering af Nordhavns Idrætsforening?	16
3.1.1 Man ønskede ikke et nyt Ørestad i Nordhavn.....	16
3.1.2 Behov for etableringen af en topstyret idrætsorganisation med strategisk sigte	21
3.1.3 Vigtigheden af at komme tidligere ind i byudviklingsprocesser.....	23
3.2 Hvad skulle de med en samarbejdsaftale?	24
3.2.1 By & Havns interesser.....	26
3.2.2 Interesserne i DGI Storkøbenhavn og i Idrætsforum København	28
3.2.3 Formålet med samarbejdsaftalen - og den krævende koordinering i opstartsperioden.....	29
3.2.4 Kvartalsmøderne i og efterrationalisering vedr. opstartsperioden.....	31
3.3 De første idrætsfaciliteter i Nordhavn: Konditaget Lüders og kajakopbevaringen.....	32
3.3.1 Organiseret styrketræning på Konditaget Lüders	34
3.4 Kajakopbevaringen - og de første foreningskonflikter	36
3.5 Konditaget Lüders kunne ikke være bygget i dag.....	39
3.6 Delrefleksion på opstartsfasen.....	41
4. Udviklingsfasen.....	43
4.1 En bydel og et idrætsliv i vækst.....	43
Faktaboks om Nordhavns borgere	44
4.2 Er et mere synligt Nordhavn IF muligt?	47
Faktaboks om synliggørelsen af Nordhavn IF's aktiviteter.....	49
4.2.1 - 2150 Nordhavn Løb & Motion: En synlig forening	49
4.2.2 Andre steder at mødes.....	50
4.3 Rammebetingelser og nye faciliteter: Det Flydende Aktivitetshus	51
4.3.1 Udfordringer, uheld og corona-nedlukning.....	56
4.4 Et forenings- og idrætsliv primært for voksne	57

4.5 Fritids- og Idrætsforeningen i Nordhavn dannes	59
4.6 Nordhavnsparke – en kamp for plads i en kommende park	61
Figur 4.1: Meningsmåling ift. Nordhavnsparke gennemført blandt forældre i København.	64
4.7 Delrefleksion på udviklingsfasen	65
5. Fremtidsfasen	68
5.1 Spørgsmål til fremtidens idrætsliv i Nordhavn	68
5.2 Opsamlende principper og pointer fra fremtidsværkstedet	5
5.3 Delrefleksion på fremtidsfasen: Fremtidens indsatsområder – og kampe i horisonten.....	7
6. Konklusioner og refleksioner	11
6.1 Hvad viser evalueringen?	11
6.2 Fremtidsrettede anbefalinger til NIF	14
7. Litteraturliste	15

1. Indledning

I Nordhavn udvikles i disse år et nyt og foreløbigt velfungerende kvarter i København. Det er et af de sidste store, ubebyggede områder i hovedstaden, der efter planen skal byudvikles frem mod 2040. Til den tid vil Nordhavn rumme op mod 40.000 indbyggere og ca. 35.000 arbejdspladser.

Byudviklingsopgaven er enorm og kompleks; og det er der også i Københavns Kommune nogle eksempler på: I Ørestad har vi været vidner til en ny bydel, som helt tilbage fra etableringen i 1990'erne og fremefter talrige gange er blevet kritiseret for at være ødet, forblæst og mennesketom. Én af forklaringerne på dette er, at den lokale befolkning i udbredt grad mangler noget at mødes om. I Carlsberg Byen har effektivt nybyggeri resulteret i en intensiv jagt på kvadratmeter, der skyder op i højden og som trækker enorme skygger med sig i det meget bytætte kvarter.

I Nordhavn er der fortsat muligheder for at skabe en succesfuld bydel for både beboere og udefrakommende gæster - især dem, der søger til Nordhavn pga. livet ved vandet. Spørgsmålet er dog, om der stadig er håb for det byliv, der udvikler og udspiller sig på land?

Det spørgsmål søger denne evaluering af sætte fokus på.

Indholdet af evalueringen søger at svare på en række spørgsmål vedr. behovet for og interessen i, at By & Havn og Nordhavn IF formulerede en formel partnerskabsaftale; hvilke udfordringer og resultater, der er opstået undervejs samt hvad parterne og andre aktører kan lære af det tætte samarbejde. Sidst, men ikke mindst, så danner evalueringen et billede af, hvordan et succesfuldt byliv i Nordhavn kan se ud, og hertil gives nogle bud på, hvad Nordhavn IF bør sætte fokus på fremadrettet.

Evalueringen falder i tre afsnit, der alle forholder sig til og omhandler tre forskellige perioder: En opstartsfasen, en udviklingsfasen samt en fremtidsfasen.

Et overordnet sigte med evalueringen er dermed ønsket om at skabe en meningsfuld og fælles forståelse for såvel Nordhavns IFs udvikling og for organisationens betydning i nutidens såvel som fremtidens Nordhavn. Evalueringen søger at styrke en gensidig og åben dialog, hvor parterne reflekterer sammen over udviklingen og fremtidens muligheder – samt at fremsætte en række konkrete forslag til fremadrettede indsatser og handlinger.

Den samlede evaluering kan vise sig vigtig ift. at dokumentere og forstå mulighederne og forudsætningerne for at skabe et nyt, lokalt forankret, frivilligt foreningsliv fra bunden i en helt ny bydel, hvor foreningsliv er forsøgt påvirket 'fra oven' og forsøgt understøttet og udviklet i de efterfølgende år. Evalueringen opridser desuden nødvendigheden af, at interessenter i Københavns nye byområder proaktivt hjælper til i skabelsen af byliv, eftersom politikerne i Københavns Kommune ikke i tilstrækkeligt omfang har vist sig at være interesseret til at løfte dette ansvar.

Vores ønske med evalueringen er, at den kan bruges i praksis af interessenterne i Nordhavn IF og By & Havn ift. den fremtidige udvikling af samarbejdet mellem idrætsorganisationen og By & Havn samt i den fortsatte byudvikling i Nordhavn.

Tak til alle de interviewpersoner og informanter, der velvilligt stillede op til interviews og gav deres bidrag til evalueringens tilblivelse.

God læselyst.

2. Metode, fremgangsmåde og formalia

I *"Samarbejdsaftale vedr. Nordhavn IF for aftaleperioden december 2019 – 2022"* fremgår det, at der skal udarbejdes en afrapportering som dokumentation for partnerskabets *"samarbejde og resultater"* (Samarbejdsaftale vedr. Nordhavn IF, s. 2, 2022).

For at imødekomme denne aftale har Team Politik og Analyse i DGI Storkøbenhavn påtaget sig opgaven, der nu foreligger i nærværende evalueringsrapport.

Evalueringsrapporten har fokus på tre perioder af Nordhavns IFs eksistens:

- *Opstartsfasen*: Forarbejde og optakt til etablering af Nordhavn IF i den første periode (2014-2018)
- *Udviklingsfasen*: Nordhavn IF i vækst og udvikling (2019 – juni 2022)
- *Fremtidsfasen*: Ambitioner, visioner og tiltag i fremtiden (2023 – 2028)

Opstartsfasen (2014 – 2018): Der sættes fokus på forudsætningerne for etableringen af Nordhavn IF, som fandt sted relativt tidligt ift. beboertilflytningen i Nordhavn. Hvorfor var denne vigtig, og hvorfra hentede DGI Storkøbenhavn og Udviklingselskabet By & Havn I/S (herefter By & Havn) viden, inspiration og eksempler på lignende forløb?

Hovedspørgsmålet: *Hvilken betydning har den tidlige etablering af Nordhavn IF haft for de senere etableringer af lokale idrætsfællesskaber og -foreninger i Nordhavn?*

Udviklingsfasen (2019 – juni 2022): Fokus på forudsætningerne for Nordhavn IFs tilblivelse, som suppleres med et udviklingsperspektiv, der forholder sig til den proces, som Nordhavn IF har været igennem og befinder sig i nu.

Hovedspørgsmålet: *Hvordan har udviklingen i Nordhavn IF været siden 2019 og frem til i dag – og hvilke aktiviteter, tiltag, beslutninger og begivenheder har været afgørende for udviklingen?*

Fremtidsfasen (2023 – 2028): Her fokuseres på hvilke visioner, der er for fremtiden i Nordhavn IF – og hvilke fremtidsudsigter der tegner sig for Nordhavn ift. idrætsaktiviteter, foreningsudvikling og lokale idrætsfællesskaber i Nordhavn i perioden t.o.m. 2028.

Dette afsnit vil rumme en række fremtidsorienterede perspektiver på overvejelser og nye tiltag, der vurderes som vigtige for den fortsatte udvikling af Nordhavn IF. I denne fase benyttes et "fremtidsværksted" som metode med udgangspunkt i kritik-, utopi- og virkelighedsfaserne.

2.1 Evalueringens interesse, formål og intention

Evalueringen har interesse i at undersøge, hvorledes det nye civilsamfund i Nordhavn gradvist har formet sig, og hvorledes et nyt og frivilligt foreningsliv kan 'planlægges' fra oven med henblik på senere at 'blomstre fra neden'. Dette sker indledningsvis ved at undersøge forholdet mellem de nedskrevne intentioner for samarbejdet i form af de skriftlige kontrakter, som beskriver samarbejdet mellem By & Havn, Nordhavn IF og DGI Storkøbenhavn samt herefter via en række interviewpersoner og -interessenters personbårne perspektiver og vurderinger.

Et overordnet sigte med evalueringen er at skabe en meningsgivende og fælles forståelse for såvel Nordhavns IFs udvikling og organisationens betydning for både nutiden og fremtiden i Nordhavn. Evalueringen søger ligeledes at styrke en gensidig og åben dialog i en læringssituation, hvor parterne reflekterer sammen over udviklingen samt fremsætter en række forslag til fremadrettede indsatser og handlinger.

Evalueringen ønsker at medvirke til at kvalificere dialogen mellem de implicerede parter ved at dokumentere, beskrive, analysere og vurdere samarbejdet mellem By & Havn, Nordhavn IF og DGI Storkøbenhavn, så samarbejdet bliver muligt at udvikle fremover. Den samlede evaluering er vigtig for dels at dokumentere og forstå muligheder samt forudsætninger for at skabe et nyt, lokalt forankret, frivilligt foreningsliv helt fra bunden; dels for hvorledes foreningsliv aktivt kan planlægges, påvirkes og fremmes i en ny, stor bydel, der udvikles i de kommende årtier.

2.2 Team Politik og Analyse som evaluator: Mulige interessekonflikter

DGI Storkøbenhavn er forankret og engageret i det lokale forenings- og idrætsmiljø i København – og derved også i Nordhavn.

Metodisk kan der rettes berettiget kritik af, at Team Politik og Analyse i DGI Storkøbenhavn evaluerer en indsats og et samarbejde med en lokal aktør, Nordhavn IF, som vi har tætte bånd og relationer til. Der eksisterer i forlængelse heraf også en række potentielle interessekonflikter både ift. Nordhavn IF's tidligere tilknyttede idrætskonsulent, Lotte Tranekær Nielsen, samt til Nordhavns IFs nuværende bestyrelsesformand, Peder Nedergaard, der samtidig også er bestyrelsesformand i DGI Storkøbenhavn. Relationen til Lotte Tranekær Nielsen på administrativt, kollegialt niveau samt den mere formelle relation til Peder Nedergaard som bestyrelsesformand kan, i værste fald, besværliggøre en uafhængig vurdering af den administrative arbejdsindsats og den politiske organisationsledelse.

Konsekvensen af ovenstående er, at evalueringen derved får karakter af en 'selvevaluering' – netop grundet Team Politik og Analyses tætte relationer til kerneinteressenter i projektet. Denne form for evaluering kræver, at vi som afsender fremstår troværdige, åbne og ærlige ift. vores rolle og potentielle interessekonflikter.

I en selvevaluering eksisterer der en kendt risiko for, at vi bliver mindre kritiske over for vores 'egen' praksis, fordi vi har prædefinerede interesser og relationer til 'det undersøgte'. En selvevaluering bør derfor være præget af åbenhed og tillid til disse forhold, hvor det bliver muligt at fokusere mere på læringsprocesser og fremtidige indsatser, samt hvorledes disse evt. kan forbedres. En selvevaluering har således fælles læring, justering af fælles interesser og fastlæggelse af fremtidige, fælles målsætninger som det centrale, da det ikke er muligt at gennemføre en fuldt objektiv og uafhængig analyse.

Selvevaluering er da en tillidsbaseret proces, som indeholder beskrivelser, analyser og vurderinger af, hvilke styrker og svagheder de involverede personer, organisationer og processer rummer – og hvor der er grundlæggende tillid til, at 'vi vil hinanden det godt'. Dette opnås *ikke* gennem en tilstræbt, kritisk objektivitet, men via fælles refleksioner over det, som man har været igennem sammen med udgangspunkt i en række refleksioner over spørgsmålene: Hvad kan vi lære sammen af denne proces? Hvad burde vi have gjort anderledes? Og hvad skal vi gøre bedre fremover? Det er derfor de centrale og delvist selvkritiske og reflekterende spørgsmål, der danner fundamentet for Team Politik og Analyse som evaluator.

Dette indebærer også, at ansvaret for en god evalueringsproces samt et godt slutprodukt bliver et fælles anliggende for de implicerede parter – og ikke kun pålægges den formelle evaluator. I et pragmatisk perspektiv vil og bør en evaluering af en udviklingsproces altid kunne diskuteres. Selvevalueringens subjektive bedømmelseskriterier og vurderingen af evalueringens kvalitet er i sidste ende spørgsmål, der afhænger af, om den giver mening for læserne, og om den siger noget relevant om Nordhavn IF og den primære målgruppe af personer, som fortællingen henvender sig til. Evalueringens praksis bliver derfor

også i dette lys en genre, hvor genfortællingen tager karakter af 'sensemaking' – at skabe mening og sammenhæng – for at kunne blive godkendt og accepteret af læseren og bedømmeren.

Vores ønske er at skabe en viden, der kan bruges til at udforme konkrete politiske løsninger til foreningslivets møde med de udfordringer, som de i Nordhavn befinder sig i. Evalueringen udformes da med en hensigt om at formulere nogle evalueringsforslag og -resultater, der forhåbentligt kan blive brugbare og relevante løsninger i foreningsidrættens hverdag. Den relevante viden er dermed tilstræbt at være så konkret og anvendelig som muligt for at kunne være til gavn for de mennesker og organisationer, som den beskriver og henvender sig til. Evalueringen har derfor også forsøgt at involvere de centrale mennesker og organisationer og er på denne måde også et forsøg på at rumme relevante konklusioner, som bevirker, at evaluator kan blive benyttet som rådgiver, konsulent og kritiker i forskellige Nordhavns-sammenhænge.

Vores udgangspunkt er som følge heraf, at både Nordhavn IF, By & Havn samt DGI Storkøbenhavn ønsker ærlige og selvreflekterende svar på, hvad der har virket i samarbejdsaftalerne, og hvad der kunne være bedre – samt hvad vi kan lære af denne fælles viden ift. at videreudvikle indsatser sammen i et evt. fremtidigt samarbejde.

Team Politik og Analyse er også en relevant evaluator i opgaveløsningen ift. den viden og det organisatoriske engagement, der har været i en række processer i Nordhavn, som både giver et unikt indblik i og et indgående kendskab til Nordhavn IFs tilblivelse og udvikling. Denne viden gør os også i stand til at udarbejde evalueringen, da vi har let adgang til både relevante kilder og interviewpersoner, samt har en god forståelse for Nordhavn IFs udvikling, nuværende status og potentielle fremtid.

Da evalueringen iflg. samarbejdsaftalen mellem By & Havn, Nordhavn IF og DGI Storkøbenhavn samtidig skal gennemføres og holdes inden for budgetrammen, blev Team Politik og Analyse relevante, fordi vi både besidder den nødvendige viden indenfor foreningsdannelse og byudvikling.

2.3 Evalueringens primære målgrupper

Evalueringen henvender sig først og fremmest til beslutningstagere med ansvar for og indflydelse på byudviklingen og hverdagslivet i Nordhavn.

De primære interessenter er:

- Nordhavn IF (bestyrelsen)
- By & Havn (ansatte)
- De konkrete aktivitets- og idrætsforeningers bestyrelser i Nordhavn
- DGI Storkøbenhavn (bestyrelse og ansatte)
- Københavns Kommune (ansatte i Københavns Kultur- og Fritidsforvaltning og politikere i Kultur- og Fritidsudvalget)

De sekundære interessenter er:

- Lokale beboere i Nordhavn
- Grundejerforeningen Århusgadekvarteret
- Erhvervslivet i Nordhavn
- Lokale medier på Østerbro og i Nordhavn
- Øvrige idrætsorganisationer (herunder DIF Idræt København)

2.4 Empiri og metodeovervejelser

Empirien består af en række formelle skriftlige kilder, artikler, data vedr. befolkningssammensætningen i Nordhavn samt en række personbårne interviewpersoners oplevelser med fokus på deres viden, holdninger og vurderinger af hhv. opstarts-, udviklings- og fremtidsfasen.

Til indsamling af empiri benytter vi os af følgende metodiske tilgange:

- Litteraturstudie
- Dokumentanalyse
- Desk research ift. diverse relevante Facebookgrupper og -sider
- Individuelle kvalitative interviews med nøglepersoner
- Gruppeinterviews
- Fokusgruppeinterviews
- Fremtidsværksted

I litteraturstudiet, dokumentanalysen og 'desk research' er formålet at skabe viden og forståelse for Nordhavns IFs tilblivelse, formål og udvikling, hvilket er afgørende for at kunne udarbejde gode interviewguides målrettet nedenstående enkeltpersoner og grupper.

Følgende Facebooksider inddrages for at dokumentere og vurdere omfanget af foreningsaktiviteter og -begivenheder:

- Facebooksiden "Nordhavn IF"
- Facebooksiden "Konditaget Lüders"
- Facebookgruppen "Det Flydende Aktivitetshus"
- Facebookgruppen "Fritids- og idrætsforening Nordhavn (FIN)"
- Facebookgruppen "Børnefamilier i Nordhavn"
- Facebookgruppen "Alle os i Nordhavn"
- Facebookgruppen "Gratis CrossGym på Konditaget Lüders"
- Facebookgruppen "2150 Nordhavn Løb og Motion"

2.5 Interviewpersoner i evalueringen

De kvalitative interviewmetoder er valgt, da de samstemmende er gode ift. at undersøge udviklingsprocesser i organisationer, lokalsamfund og sociale miljøer, da metoderne ofte beskriver og redegør for forskellige aktørers oplevelser, forståelser, bevæggrunde og motiver. Derved kan de medvirke til at forklare årsager og give meningsfulde sammenhænge.

Interviewpersoner og -grupper i *Opstartsfasen*

med fokus på forarbejdet og optakt til etablering af Nordhavn IF i den første periode 2014-2018.

Gruppeinterview med:

- Rikke Faaborg Jarmer, daværende udviklingschef for afdelingen Bæredygtighed og Byliv i By & Havn
- Jakob Juhl Pedersen, direktør i DGI Storkøbenhavn

Gruppeinterview med:

- Peder Nedergaard, bestyrelsesformand i Nordhavn IF
- Hans Christian Hansen, daværende næstformand i Nordhavn IF
- Mette Cederkvist, formand for vinterbadeklubben NorVin og bestyrelsesmedlem i Nordhavn IF

Individuelt interview med nøgleperson: Kate Skavin (tidligere administrativ medarbejder i Nordhavn IF og Idrætsforum København).

Individuelt interview med nøgleperson: Jane Hegner Mortensen, projektleder i By & Havn.

Interviewpersoner i Udviklingsfasen - med fokus i Nordhavn IF i vækst og udviklingen siden 2019 – til og med juni 2022.

Fokusgruppe med Nordhavn IFs samlede bestyrelse. Heraf havde følgende bestyrelsesmedlemmer mulighed for at deltage:

- Peder Nedergaard, bestyrelsesformand i Nordhavn IF
- Mette Cederkvist, bestyrelsesmedlem i Nordhavn IF og formand for vinterbadeklubben NorVin
- Thomas Robert Madsen, bestyrelsesmedlem i Nordhavn IF
- Per Bodholdt, bestyrelsesmedlem i Nordhavn IF og formand for 2150 Nordhavn Løb og Motion

Individuelt interview med nøgleperson: Per Schulze, tidligere udviklingschef i By & Havn (indtil september 2022).

Individuelt interview med nøgleperson: Lotte Tranekær Nielsen, tidligere idrætskonsulent i Nordhavn IF (indtil august 2022).

Interviewpersoner i Fremtidsfasen - med fokus på ambitioner, visioner og tiltag i fremtiden (2023 – 2028):

Fremtidsværksted med lokale foreningsrepræsentanter, lokalt bosatte beboere og repræsentanter fra grundejerforeninger og erhvervsliv. Heraf deltog bl.a.:

- Peder Nedergaard, bestyrelsesformand i Nordhavn IF
- Jane Hegner Mortensen, projektleder i By & Havn
- Lotte Tranekær Nielsen, tidligere idrætskonsulent i Nordhavn IF (indtil august 2022)
- Sofie Hedelund, tidligere studentermedhjælper i Nordhavn IF (indtil december 2022)
- Kenneth Darre, næstformand i Grundejerforeningen Århusgadekvarteret
- Thomas Bonde Larsen, bestyrelsesmedlem i Nordhavn IF og formand for Kajakklubben Nordhavn 2150
- Thomas Robert Madsen, bestyrelsesmedlem i Nordhavn IF

Fokusgruppe med Nordhavn IFs samlede bestyrelse. Heraf havde følgende bestyrelsesmedlemmer mulighed for at deltage:

- Peder Nedergaard, bestyrelsesformand i Nordhavn IF
- Mette Cederkvist, bestyrelsesmedlem i Nordhavn IF og formand for vinterbadeklubben NorVin
- Thomas Robert Madsen, bestyrelsesmedlem i Nordhavn IF
- Per Bodholdt, bestyrelsesmedlem i Nordhavn IF og formand for 2150 Nordhavn Løb og Motion

Individuelt interview med nøgleperson: Per Schulze, tidligere udviklingschef i By & Havn (indtil september 2022).

2.6 Projektorganisering og tidsplan

Evalueringsopgaven gennemføres af Team Politik og Analyse i DGI Storkøbenhavn.

Projektleder og hovedforfatter: Kasper Lund Kirkegaard (ph.d., cand. scient. adm.) med fagligt ansvar for projektets fremdrift, gennemførelse og slutprodukt.

Projektmedarbejder og medforfatter: Markus Mürer Nielsen (stud. scient. pol.) med ansvar for projektkoordinering, herunder opsætning, gennemførelse og bearbejdning af interviews samt udkast til skriftlige analyseafsnit.

Praktikant: Adam Ribel Rifai (stud. scient. adm.) har bistået med korrekturlæsning.

Tidsplan for evalueringen overskredet

Evalueringen blev formelt påbegyndt efter den skriftlige godkendelse af projektbeskrivelse. Denne forelå i juni 2022.

Evalueringens processen havde en målsætning om at være færdig ultimo september 2022. Denne deadline viste sig desværre hurtigt at være urealistisk pga. andre presserende opgaver i DGI Storkøbenhavn samt sygdom i projektleders nærmeste familie. Derfor blev selve analysen og udarbejdelsen af den skriftlige evaluering udsat flere gange frem mod færdiggørelse.

Evalueringens produkter

Ved evalueringsafslutning afleveres flg. "produkter"

- En skriftlig rapport
- En PowerPoint-præsentation med hovedkonklusionerne
- Et mundtligt oplæg for relevante interessenter

Budget og finansiering

Til udarbejdelse af denne evaluering har Nordhavn IF afsat 45.000 kr. (+ moms) til Team Politik og Analyse i DGI Storkøbenhavn.

3. Opstartsfasen

Dette første afsnit af evalueringen omhandler opstartsfasen, som vi har defineret som år 2014 – 2018. Der sættes først og fremmest fokus på forudsætningerne for etableringen af Nordhavn IF, som fandt sted relativt tidligt ift. beboertilflytningen i Nordhavn. Der sættes herefter fokus på, hvorfor den tidlige etablering var vigtig, og hvorfra DGI Storkøbenhavn og By & Havn hentede viden, inspiration og eksempler fra lignende byudviklingsforløb.

Hovedspørgsmålet, som denne del af evalueringen i opstartsfasen søger at svare på, er: *”Hvilken betydning har den tidlige etablering af Nordhavn IF haft for de senere etableringer af lokale idrætsfællesskaber og -foreninger i Nordhavn?”*

I denne sammenhæng er der gennemført interviews med følgende personer:

- Rikke Faaborg Jarmer, daværende udviklingschef for afdelingen Bæredygtighed og Byliv i By & Havn og Jakob Juhl Pedersen, direktør i DGI Storkøbenhavn (fællesinterview)
- Peder Nedergaard, bestyrelsesformand i Nordhavn IF, Hans Christian Hansen, daværende næstformand i Nordhavn IF samt Mette Cederkvist, formand for vinterbadeklubben NorVin (fællesinterview).
- Kate Skavin, daværende deltidsansat sekretær for Nordhavn IF. Også ansat i Idrætsforum København på deltid (enkeltinterview)
- Jane Hegner Mortensen, projektleder hos By & Havn (enkeltinterview)

Til fællesinterviewet med Rikke og Jakob blev daværende sekretariatsleder for Idrætsforum København, Søren Hemmingshøj, også inviteret til at deltage i dette interview, hvilket han desværre var forhindret i.

3.1 Hvorfra kom behovet for etablering af Nordhavns Idrætsforening?

Bag oprettelsen af Nordhavn IF lå en række meget tydelige og erfaringsbaserede oplevelser, som samtlige interviewpersoner, der har indgået i denne del af evalueringsperioden, refererer til. De er:

1. Man ønskede ikke et nyt Ørestad
2. Behov for etablering af en ny og topstyret idrætsorganisation med strategisk sigte
3. Vigtigheden af at komme tidligere ind i byudviklingsprocesser

3.1.1 Man ønskede ikke et nyt Ørestad i Nordhavn

I slutningen af 1980'erne var Københavns Kommune præget af store udfordringer: Lav vækst, udbredt arbejdsløsheden og stor gæld i kommunen. Der var generelt ikke meget optimisme at spore i byen; og København var generelt ikke en attraktiv storby for hverken familier eller virksomheder.

Historien har siden vist, at udviklingen i København blev vendt. I denne 'turn-around' spillede etableringen af Ørestad en helt central rolle. Den omfattende byudvikling, som udviklingen og etableringen af Ørestad resulterede i på kanten af Vestamager og Naturpark Amager, udmøntede sig i en helt ny bydel i København, som i starten var tiltænkt store erhvervsbyggerier. Senere kom også en række store kultur-, uddannelses- og forskningsinstitutioner til samt også mere 'almindelige' boligbyggerier.

På boligsiden resulterede byudviklingen i Ørestad, på papiret, en relativt blandet bydel, hvor ejer-, leje-, andels- og alment byggeri ligger side om side. Enkelte steder er disse boligformer endda blandet i samme byggeri.

Ørestads beliggenhed er også både tæt ved Øresundsmotorvejen, på jernbanen til/fra Københavns Lufthavn, tæt på Øresundsbroen samt ikke mindst Metroen, der i kraft af højbanen og fem stationer i Ørestad, kører direkte igennem bydelen hele døgnet, og derved sikrer en overskuelig transporttid til Nørreport og de øvrige hovedstadsområder.

Selvom Ørestad i boligmæssig henseende på mange parametre fungerede fint, så var der en oplevelse af, at den nye bydel manglende noget. Bl.a. mødte bydelen kritik fra foreningsidrættens organisationer, herunder DGI Storkøbenhavn, fordi man i den heftige byudvikling havde overset vigtigheden af at etablere rum og rammer til et lokalt forankret foreningsliv. Forudsætningerne for, at det civile liv kunne forme sig, var nemlig ikke – i tilstrækkelig grad – til stede. Manglen på fysiske rum og rammer, hvor foreningslivet kunne udfolde sig, var slående; og generelt var der en oplevelse af, at dette var en direkte medvirkende årsag til at give Ørestad et mindre godt omdømme.

Som byggeriet i Ørestad skred frem, blev store dele af bydelen oplevet som mere eller mindre menneskedød, hvor man i for høj grad havde fokuseret på bygningerne, og hvordan det var at opleve livet inde fra husene – men alt for lidt på, hvad der skulle være *mellem* husene. Husene var derimod ofte med til at spærre for fællesskaberne, da der er tale om en lukket ejendomsstruktur, hvor hver ejendom lukker sig om sig selv og derved opleves som et lukket fællesskab, der ikke i tilstrækkelig grad strækker sig ud over selve bygningen. Også højden på mange af bygningerne gør, at forældre typisk ikke sender deres børn ned for at lege ”i gården”, hvis man bor højt oppe i bygningen, fordi man derfra ikke kan holde øje med dem.

Denne pointe blev fint beskrevet i en artikel i Politiken tilbage i 2021, hvor det lød:

”Jo højere man bor over jorden, jo sværere er det at holde øje med, hvad der sker på gadeplan. Bor man i et højhus, har man derfor ikke lyst til at sende sine børn ned og lege, og man har egentlig heller ikke lyst til selv at sætte sig ned i gården, for man kender ikke naboerne. Det er selvfølgelig ikke gældende for alt højhusbyggeri, men så snart man kommer over 5.-6. sal, mister man kontakten til jorden, og på sigt er det med til at skabe en utryghed, der fører til isolation, angst og utrygge boligområder.” (Olsen, 2021).

Oplevelsen var, at livet mellem de høje bygninger ikke blev prioriteret i tilstrækkelig grad; og det resulterede i en øde og forladt bystemning samt i mennesketomme gader med mangel på byliv og aktiviteter. Denne oplevelse, som mange stod tilbage med, var, at der manglede steder, hvor mennesker havde mulighed for at interagere.

Et af de tiltag, som trods alt lykkedes i Ørestad ift. at skabe et mødested for bevægelse var det såkaldte ’PLUG N PLAY’, som var en relativt stor men midlertidig idrætsfacilitet i det sydlige Ørestad, der blev etableret i 2009 af By & Havn i samarbejde med Lokale- og Anlægsfonden, Københavns Kommune, Nordea-fonden og Danmarks Idrætsforbund. Idéen bag var en idrætsfacilitet, hvor man kunne ”*plugge*” og afprøve forskellige idrætsaktiviteter i en midlertidig facilitetsramme, som muliggjorde både parkour, speedskating, basketball, fodbold, dirt jump og beachvolley side om side. I den levetid PLUG N PLAY eksisterede lykkedes det langt hen ad vejen at skabe et nyt og anderledes mødested et byliv, som også kastede en del positiv medieomtale af sig; og hvor de faste brugere også stod for at drive og pleje anlægget.

Billedtekst: PLUG N PLAY i Ørestad. En idrætsfacilitet, der kunne flyttes og moduleres, og som gjorde Ørestad til en attraktiv destination (Foto: By & Havn).

PLUG N PLAY havde dog sidste åbningsdag i september 2016, hvor den måtte lade pladsen for til nye byggeprojekter, som hele tiden var intentionen. På trods af den midlertidige karakter resulterede nedlæggelsen alligevel i udbredt utilfredshed fra facilitetsbrugerne, som naturligvis havde håbet på at kunne beholde "deres" nye idrætsfacilitet, når der ikke var tale om andre, nye facilitetstiltag andre steder i Ørestad, som havde udsigt til mere boligbyggeri. Historien om PLUG N PLAY er således også, at selv midlertidige faciliteter kan være en vanskelig størrelse at arbejde med som fremgangsmåde og facilitetsmetode, hvis den midlertidige succes bliver alt for stor og lokalforankret. Dette kan muligvis medvirke til at forklare, hvorfor de midlertidige faciliteter ikke helt har haft samme placering som anvendt metode i byudviklingen siden.

Der er desuden en del kilder, der skildrer og beskriver de første år af Ørestad både under og efter tilblivelsen af den nye bydel. Én af dem kunne læses i en større artikel i dagbladet Politiken fra maj 2010, hvor den danske stjernearkitekt, Jan Gehl, gik en tur med en journalist for at beskrive de gode og mindre gode steder at bosætte sig. Her blev Ørestad beskrevet som en bydel, der måske fungerede fint set fra oven; men hvor bygningernes skala fra gadeplan efterlod et helt andet indtryk:

"I 'Byer for mennesker' udpeger Jan Gehl en række faktorer, som er med til at gøre byer menneskevenlige. Blandt andet en vertikal opdeling af huse i smalle enheder, mange døre, variation og detaljer i øjenhøjde, kompakte og intime uderum, som skal være tydeligt opdelt i offentligt, halvprivat og privat. Og så videre. Vi kigger os omkring. Det er der stort set intet af her.

Vi går tilbage på Ørestads Boulevard. Jan Gehl peger ned mod torvet ved indkøbscentret Field's. »Der har du Danmarks længste lukkede facade. Ud mod

et torv. Det er ikke lige sådan, jeg skriver i bogen, det skal gøres. Facaden er 60 procent længere end Nationalbankens længste facade». Det er da også noget.

»Ja, man er kommet videre«. Jan Gehl ler. Så bliver han alvorlig. »Jeg vil så nødig, at det her kun skal handle om at skælde Ørestad ud. Kan du ikke bare skrive, at mange af de principper, som ikke virker, kan man studere her?«.

Øde park

Vi går hen til den store park, der ligger mellem Ørestads Boulevard og Center Boulevard. Som er anlagt blot et solidt stenkast fra naturområdet Amager Fælled.

Et par håndfulde mennesker sidder spredt ud over området. Bebyggelsesprocenten, altså det samlede antal kvadratmeter etageareals andel af grundens areal, er i Ørestad 180 procent. Det er faktisk en ret høj bebyggelsesprocent. Alligevel er indtrykket, at her er øde.”

Faber (2010)

Det var med andre ord som om, at Ørestad overså, at de tilfældige møder mellem mennesker, der bor i samme område, er en forudsætning for, at mennesker kan organisere sig og arrangere noget sammen i civilt regi. Der manglede oplagte mødesteder på tværs af menneskers liv – men også mellem mennesker med fælles interesser. Byrummene manglede således nogle af de kvaliteter, som er nødvendige for ”det gode liv”.

I en senere avisartikel blev Ørestad beskrevet således:

”Hvis man begiver sig ud i Ørestaden, for eksempel - forbi DR Byen og længere ud langs metroens højbane - er det slående, hvor tomt der faktisk er.

Ørestadens planlægning er lidt af et mysterium. Allerede dengang i 90'erne vidste alle, at den zoneopdelte, bilbaserede byplanlægning, der havde skabt de triste bebyggelser på Vestegnen, var en blindgyde. Alle vidste aldeles udmærket, at en tæt og blandet by, er dét, der skaber liv. Det blev da også annonceret, at Ørestaden skulle være en bydel med stort B. Med boliger, business, boulevarder, byliv og barer. En naturlig forlængelse af København med andre ord. Men hvad fik vi?

Tag en cykel med og prøv at stå af metroen ved DR byen, ærede læser, og prøv så at cykle sydpå langs højbanen. I det fjerne står det sorte Ferring tårn og markerer en slags afslutning. I sig selv et smukt, velproportioneret, og lidt hårdt, højhus. Det virker ikke så langt væk, men efter få minutter bliver man klar over at det er et synsbedrag. Boulevarden er endeløs. Og her er absolut ingenting, det er værd at stoppe for. Man kommer forbi Bella Centret og Fields, og stadig er der langt til afslutningen. Her er ingen butikker, ingen pladser, ingen steder, man kan sætte sig og nyde udsigten - her er INGENTING DER LIGNER EN BY!!!. Og når man endelig når ud til det sorte Ferring tårn opdager man, at der er mere endnu. Udørken fortsætter på den anden side af motorvejen, uden dog at ændre karakter.”

Dahl (2019)

Mere konkret manglede der muligheder for at finde læ fra den ofte voldsomme blæst, som karakteriserer Ørestads gader og byrum. Der manglede også steder, hvor man kan hygge sig og se bylivet udfolde sig. Der manglede muligheder for sociale møder med andre mennesker. Der manglede en bedre blanding af kulturelle, idrætsrelaterede, sociale og kommercielle aktiviteter, hvor sidstnævnte, efter interviewpersoners oplevelse, har fået for meget plads, hvilket bl.a. blev understreget af etableringen af shoppingcentret Fields, der rejser sig som Ørestads kommercielle omdrejningspunkt. Uden de kulturelle, idrætsrelaterede og sociale muligheder, blev mennesket på sin vis reduceret til en simpel forbruger, der var til for at kunne producere (arbejde), forbruge og sove.

Samtidig stod det også klart, at idrætsorganisationerne ønskede en mere levende bydel, hvor livet ikke kun fandt sted *inde i* husene, men også *mellem* husene. For at gøre op med det misforhold, som bestod mellem det, der i sin tid blev beskrevet og tegnet i planerne, og det, man i praksis så med sine egne øjne i 2012, hvor en række lokalt bosiddende ildsjæle, DGI Storkøbenhavn og DBU København etablerede Ørestad IF.

ØRESTAD IF havde det formål at fremme idrætslivet i lokalområdet samt skabe aktiviteter, som styrkede det sociale liv i den nye bydel. Klubben har siden medvirket til at give Ørestad nyt liv og en lokal identitet blandt beboerne. Jakob Juhl Pedersen beskriver processen ift. oprettelsen af den lokale idrætsforening således:

"DGI Storkøbenhavn satsede faktisk på at få indflydelse på Carlsberg Byen i stedet for at få indflydelse på det store 'plug and play'-projekt, som fik en vis succes i Ørestad. Så i princippet kom vi ret sent ind i Ørestad. I Ørestad var det nogle lokale folk, som boede der og som startede foreningen op stærkt understøttet af DBU København og DGI Storkøbenhavn. Deres behov var helt klart. De havde nogle børn, som ønskede at gå til noget idræt, og der var så nogle forældre, som var indstillet på, at der skulle være sådan nogle lokale tilbud i Ørestad. Så foreningsdannelsen startede med lokale behov, kan man sige."

Resultatet var, at Ørestad i stor udstrækning er blevet en bydel, som man har forsøgt at reparere på ift. at få flere rekreative funktioner ind, hvilket også gradvist og delvist er lykket år efter år; men som også har sine klare begrænsninger, da bydelen både er planlagt og anlagt.

Siden etableringen har Ørestad IF samarbejdet tæt med bl.a. Amager Vest Lokaludvalg, Ørestad Skole, Ørestad Bibliotek samt det lokale erhvervsliv. Foreningen havde fra start både en løbeafdeling for voksne motionsløbere og en populær fodboldafdeling for børn, hvor byens drenge og piger kunne træne på én af de få fællesfaciliteter i området - kunstgræsbanen i Byparken.

Via etableringen af ØRESTAD IF kunne den lokale interessevaretagelse få bedre rammevilkår og for alvor tage fart, hvilket siden har resulteret i en række facilitetsrelaterede tiltag, der gradvist har medvirket til at gøre det civile liv og mødet mellem de lokale beboere lettere. Bl.a. er Ørestad Streethal blevet bygget, og der er også anlagt en kunstgræsbane ved siden af Kalvebod Fælled Skole samt en idrætshal i midten af den flotte skole med det runde design.

Billedtekst: Ørestad har ikke fået øgenavnet "Øde-staden" for ingenting. Kraner, glasfacader og beton pryder i bydelen. Kommende projekter vil skabe nye muligheder for byliv, men det vil tage år og millioninvesteringer at vække "sovebyen" til live (Foto fra: NORD Architects & Masu Planning, 2017. Foto: Adam Mørk).

Det er håbet, at både bl.a. den kommende skole på Hannemanns Alle, hvor der også kommer en svømmehal samt den kommende Ørestad Idrætspark med faciliteter til fodbolden, herunder en 11-mandsbane, vil bidrage positivt til det lokale liv mellem husene.

På trods af disse og andre mindre tiltag er det dog fortsat idrætsorganisationernes generelle oplevelse, at Ørestad mangler steder, byrum og faciliteter, som skaber byliv. Store dele af bydelen forbliver mennesketom og halter på den måde bagefter i forhold til et levende og menneskevenligt civilsamfund og foreningsliv. Realiserede facilitetstiltag har og vil medvirke til at understøtte det lokale foreningsliv, men de bærer i høj grad præg af at være lappeløsninger på en bydel, som er vanskelig at reparere på. På lidt længere sigt skal Ørestad således nok komme til at være en mere menneskevenlig bydel, da der er gode tiltage på vej også for idrætten. En kommende skole på Hannemanns Allé får både idræts- og svømmehal, Byens Hus vil rumme gode muligheder og den såkaldte 'Ørestad Idrætspark' samt nye hal overfor idrætsparken er også på trapperne. Disse eksempler er dog med til at understrege, at Ørestad er en bydel, der skal repareres på, og hvor de forskellige tiltag skal tilpasses ind i en ny bydel.

Denne oplevelse og erfaring fra Ørestad er således helt afgørende for at forstå den anderles tilgang, som idrættens organisationer og By & Havn aktivt valgte ift. de tilsvarende udfordringer i Nordhavn.

3.1.2 Behov for etableringen af en topstyret idrætsorganisation med strategisk sigte

Med de historier, erfaringer og oplevelser, som en lang række centralt placerede aktører i foreningsidrætten havde fået fra etableringen af ØRESTAD IF, stod det hurtigt klart, at man skulle markant

tidligere ind i byudviklingsprocesserne. Dette blev oplevet som en simpel nødvendighed, hvis man for alvor ønskede at præge og ændre på en situation, hvor man fra idrættens side ofte følte sig reduceret til et vedhæng på byudviklingsprocesserne.

Som konsekvens af denne oplevelse og analyse havde man også en holdning til, at det rent strategisk ville være mere effektivt at etablere en lokal idrætsorganisation, som blev besat "fra oven" med mere erfarne nærmest håndplukkede enkeltpersoner, der kunne sætte sig på en idrætsorganisations formelle bestyrelsesposter og derfra præge det organisatoriske udviklingsarbejde fra starten. Flere af interviewpersonerne påpeger således, at denne form for organisatorisk topstyring mere eller mindre var en nødvendighed for at komme i gang og for at komme tilstrækkeligt tidligt ind i processen i Nordhavn. I flere af interviewene er der også en generel holdning til, at der ikke findes andre muligheder – selvom konsekvensen meget konkret er den, at man ikke henter initiativer og ønsker fra de lokalt bosatte borgere.

En anden af de helt centrale hovedpointer ved at komme tidligt ind i byudviklingsprocessen via oprettelse af en lokal idrætsorganisation var, at der med Nordhavn IF var skabt en formel, organisatorisk ramme, som gjorde *formelle samarbejder* mulige. Nordhavn IF skulle således meget præcist bruges som den lokale enhed, der kunne indgå i formelle samarbejder, og som derved også var i stand til at modtage og forvalte økonomiske midler fra eksterne partnere. For at være i stand til dette, skulle der en høj grad af organisatorisk stabilitet til – og det var *ikke* erfaringen fra Ørestad, at de lokalt forankrede og nystartede idrætsforeninger havde den nødvendige organisatoriske stabilitet i deres bestyrelser. Samtidig blev det også oplevet som nødvendigt at fremstå mere professionelle, og med mere organisatorisk erfaring frem for at være lokale ildsjæle, som ofte findes i andre foreningssammenhænge. Det skyldes, at der er risiko for, at disse brænder ud i de relativt lange beslutningsprocesser, som præger facilitetsudviklingen.

På denne baggrund indkaldte DGI Storkøbenhavn, Idrætsforum København og DBU København til den stiftende generalforsamling i Nordhavn IF, som fandt sted i 4. april 2017 i et daværende Havnekulturhus, der lå i Århusgade nr. 126.

For at illustrere idrætsorganisationernes formelle, organisatoriske opbakning til både etablering af og arbejdet i Nordhavn IF kan man kigge i referatet fra den stiftende generalforsamling. Her blev daværende specialkonsulent i DIF, Willy Rasmussen, valgt som mødedirigent.

Valget af bestyrelsesmedlemmerne resulterede i valg af Hans Christian Hansen, som næstformand for Nordhavn IF. Hans Christian Hansen var bl.a. tidligere mangeårig økonomiansvarlig i DIF's bestyrelse. Desuden blev Allan Nyhus valgt. Allan bestred bestyrelsesformandsposten i én af de største foreninger i København – Hovedstadens Svømmeklub. Dertil blev der også valgt to repræsentanter fra de store, lokale Østerbroforeninger BK Skjold og B93.

De to bestyrelsesmedlemmer, der formelt set blev udpeget af henholdsvis Idrætsforum København og DGI Storkøbenhavn og derved havde faste pladser i Nordhavn IFs bestyrelse, var blevet besat af henholdsvis Diana Andersen og Peder Nedergaard. Diana var på daværende tidspunkt også samtidig bestyrelsesmedlem i DBU København, mens Peder Nedergaard var siddende bestyrelsesformand i DGI Storkøbenhavn. Som sekretær og referent på den stiftende generalforsamling, deltog også Kate Skavin, der på dette tidspunkt, også var deltidsansat som sekretær i Idrætsforum København (DIF).

Hans Christian Hansen har en refleksion over denne personkreds, hvor han tydeligvis oplevede dette som en simpel nødvendighed i forhold til at optræde med en vis myndighed over for omverdenen. Der var tale om erfarne kræfter fra allerede etablerede idrætsorganisationer, hvorved Nordhavn IF meget effektivt

kunne opbygge en legitimitet og en seriøsitet i forhold til omverdenens forventninger. Han udtaler i den forbindelse:

"... vi skulle først og fremmest i Nordhavn IF fremvise en stabilitet, der skabte tillid, sådan at vi kunne tiltrække nogle sponsorer. Der skal jo være styr på tingene, før man kan få andel i pengebeløb, der kommer fra eksterne kilder. De vil jo ikke have nogle dårlige sager hængende på sig, så det kunne kun en central organisation fremvise, i hvert fald i de første mange år, hvor der ikke var nogen lokalforeninger derude. Det var derfor helt afgørende, at der i starten var den institution kaldet Nordhavn IF, som vi økonomisk også havde støttet fra idrætsorganisationernes side, og hvor bestyrelsen ikke var de rene nøkkefår. Vi kunne derved meget hurtigt få opbygget tillid til relevante aktører, selvom der end ikke var strøm i ledningerne endnu."

Nordhavn IF skulle således også bruges som en formel juridisk enhed, som kunne håndtere en række formelle samarbejder. Samtidig skulle de erfarne folk i bestyrelseskredsen udvise stabilitet og seriøsitet, som sigtede på, at man skulle blive respekteret som nystartet lokal idrætsorganisation, der ikke havde den store rygdækning eller et bagland bestående af de lokalt bosiddende endnu. De store og veletablerede foreninger gjorde således Nordhavn IF en stor tjeneste ved at bidrage med deres aktive støtte til den nye idrætsorganisation, hvor de samtidig medvirkede til at sikre NORDHAVN IFs legitimitet som en aktør, som man kunne samarbejde med og som også kunne håndtere samarbejder med eksterne aktører, der indebar økonomiske forpligtelser.

Jakob Juhl Pedersen udtaler i den forbindelse, at *"...vi havde brug for en organisatorisk ramme til at kunne lave interessevaretagelse over for kommunen; og vi havde også brug for en formel organisation og en juridisk enhed at give nogle penge til. By & Havn kunne jo heller ikke bare give penge til privatpersoner. Så både By & Havn og DGI Storkøbenhavn havde på den måde brug for en forening for at kunne interessevaretage overfor kommunen, som jo er den aktør, der på sigt skal sikre idræts- og bevægelsesfaciliteter i byrummet."*

Dette bekræfter daværende udviklingschef i By & Havn, Rikke Faaborg Jarmer, med følgende udsagn: *"By & Havn kunne via Nordhavn IF s oprettelse sætte fokus på nødvendigheden af faciliteter gennem en tredjepart. Det var ret vigtigt, for i By & Havn var det et formål i sig selv at få skabt liv i bydelen fra starten af, fordi det var med til at gøre Nordhavn til en attraktiv bydel. Samarbejdet har bl.a. betydet, at By & Havn også kunne tale om andre samarbejder og indsatser bag det at skabe en levende by, end blot at udvikle og sælge grunde og som i visse sammenhænge hurtigt kunne få By & Havn til at fremstå som nogle lidt kyniske arealudviklere."*

Der er flere af de andre interviewpersoner, der samstemmende melder om, at man via Nordhavn IF s bestyrelse og personkreds fik etableret en lokal katalysator for den mere langsigtede og strategiske facilitets- og idrætsudvikling, som især blev sikret via DGI Storkøbenhavns og Idrætsforums Københavns bestyrelsesengagement, da disse to organisationer via Nordhavn IFs havde forpligtet sig til et flerårigt engagement via de vedtægtssikrede pladser i bestyrelsen.

3.1.3 Vigtigheden af at komme tidligere ind i byudviklingsprocesser

De fleste interviewpersoner er enige om, at én af de afgørende forskelle mellem byudviklingsprocesserne i Ørestad og Nordhavn består i, at man fra centralt hold i både DGI Storkøbenhavn, DBU København samt DIF via Idrætsforum København gik tidligere ind i Nordhavn end tilfældet var i Ørestad.

Der var i Nordhavn mere udpræget tale om et bevidst og strategisk tilvalg, som var præget af ønsket om at påvirke frem for et forsøg på at reparere.

En af de andre forskelle mellem Ørestad IF og Nordhavn IF er, at ØRESTAD IF i sig selv er en idrætsudbyder, der selv afholder aktiviteter og selv har foreningsmedlemmer. Peder Nedergaard, formand for Nordhavn IF, beskriver dette kort og præcist med udsagnet om, at *"Ørestad IF adskiller sig fra Nordhavn IF i det at ØRESTAD IF selv har ansvaret for medlemmerne og aktiviteterne. Det har Nordhavn IF kun i meget begrænset omfang. I Nordhavn IF er det de enkelte medlemsforeninger, som har aktiviteter og foreningsmedlemmer. Som idrætssparaply har vi en anden rolle, der er mere strategisk og mere langsigtet."*

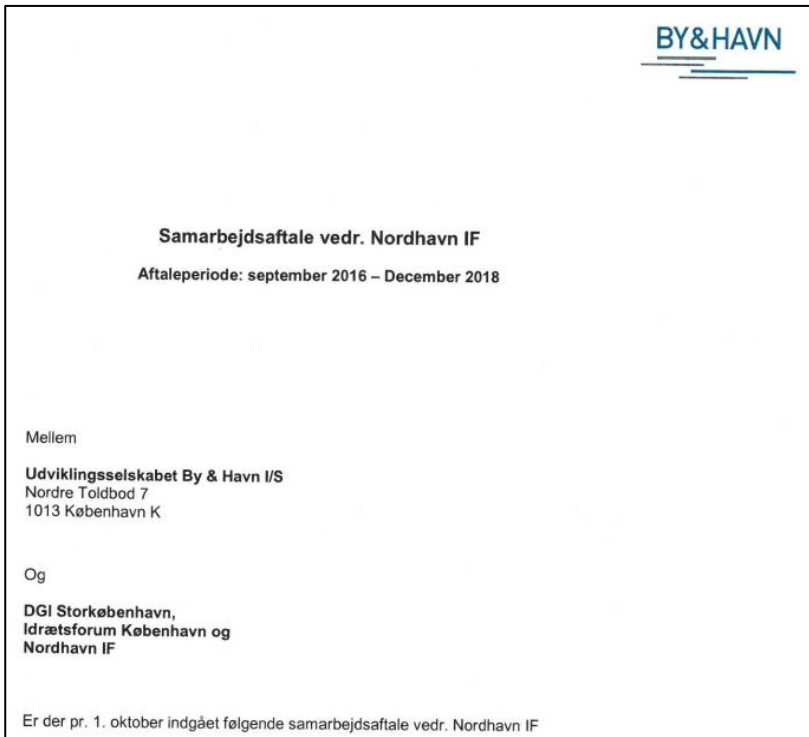
De fleste interviewpersoner er enige i, at dette også styrkede samarbejdet med og forhandlingspositionen over for By & Havn og kommunen. Hans Christian Hansen udtaler i den forbindelse, at *"... der var en stor styrke i at stå sammen i idrættens organisationer overfor både kommunen og de forskellige forvaltninger. Det er min klare oplevelse, at Kultur- og Fritidsforvaltningen i Københavns Kommune sammen med Nordhavn IF har sørget for, at der meget tidligt kunne etableres nogle lokale idrætsfaciliteter, som nok ellers ikke var blevet til noget. Kommunen vidste godt, at de ville få store dele af den centrale idræt på nakken, hvis ikke de samarbejdede med os."*

Samtidig påpeger interviewpersonerne, at der var behov for den lokalt forankrede idrætsaktør, da det derved kunne sikres, at de første faciliteter blev brugt af lokalt bosiddende beboere, således at man derudover fik et lokalt engagement blandt indflytterne og undgik, at der ville komme foreninger udefra med henblik på at udøve foreningstilbud, som i modsætning hertil ikke var lokalt forankrede.

3.2 Hvad skulle de med en samarbejdsaftale?

Den første og gensidige aftale mellem By & Havn, DGI Storkøbenhavn og Nordhavn IF blev underskrevet d. 27. september 2016 med virkning fra 1. oktober 2016. For at forstå denne formalisering af samarbejdet, skal de fælles interesser forstås, der opstod mellem parterne i den forudgående dialog forud for denne aftales underskrivelse.

Det stod tidligt klart i dialogen mellem Jakob Juhl Pedersen (direktør i DGI Storkøbenhavn), Søren Hemmingshøj (daværende sekretariatsleder i Idrætsforum København) og Rikke Faaborg Jarmer (daværende udviklingschef i By & Havn), at der, ud over god kemi, også var en række fælles interesser, som mere specifikt omhandlede mulighederne for at koordinere og udøve fælles interessevaretagelse overfor Københavns Kommune i forhold til konkrete beslutningstagere og konkrete budgetindspil og -ønsker. Bag dette samarbejde lå der en række fælles oplevelser og erfaringer vedr. de manglende muligheder i Ørestad, dels en klar opfattelse af at det er og bliver kommunens rolle at sikre grundkøb til senere brug for opførsel af faciliteter til idræts- og fritidsaktiviteter. I den sammenhæng spillede oprettelsen af Nordhavn IF en vigtig rolle som den lokale idrætsorganisation, der kunne bruges som lokal aktør, som man skubbede foran sig i forhold til konkrete interessevaretagelsesprocesser.

Billedtekst: *Det første aftalepapir om Nordhavn IF. Bemærk, at aftalen er indgået ganske kort tid efter den stiftende generalforsamling af Nordhavn IF d. 27. maj 2016. Parterne havde alle interesse i at komme i gang med samarbejdet så tidligt som overhovedet muligt (Samarbejdsaftale vedr. Nordhavn IF, 2016, s. 1).*

Der er en generel oplevelse at spore hos interviewpersonerne, at selvom Københavns Kommune selv har været opmærksomme på, at der var blev begået en række fejl i forhold til Ørestad, så var dette ikke ensbetydende med, at kommunen nu ligefrem havde pengepungen fremme og stod klar til at købe byggegrunde i Nordhavn. Den grundlæggende oplevelse bliver udtrykt kort og præcist i et interviewudsagn fra Peder Nedergaard, formand for Nordhavn IF: *"De (kommunen, red.) er blevet bedre til det, men de er fortsat ikke gode nok."*

Samtidig vidner flere af interviewudsagnene også om, at der var en tydelig enighed om forudsætningerne for at få by- og foreningslivet til at blomstre i Nordhavn: Uden faciliteter, specifikt til idræts- og fritidslivet, kunne det ikke forventes, at der blev dannet eller formet nogle af de lokale foreninger, som alle parterne i princippet havde interesse i.

Der var også en nogenlunde ensartet besvarelse af spørgsmålet: *"Hvordan kan man invitere til at deltage i idrætsaktiviteter, når man ikke har noget sted eller faciliteter at være i – og hvordan får man overhovedet et sted at være, når man ikke har nogle medlemmer?"* Interviewbesvarelserne lyder samstemmende på, at man slet ikke kunne vente på, at der blev etableret idræts- og fritidsfaciliteter *forud* for aktivitets- og foreningsdannelser. Der skulle være tale om sideløbende processer, som kunne befrugte hinanden og som kunne bruges til fortløbende interessevaretagelse overfor beslutningstagere i Københavns Kommune.

Det var således også afgørende både for DGI Storkøbenhavn, Idrætsforum København og Nordhavn IF, at samarbejdet med By & Havn potentielt kunne resultere i at få indflydelse på og kvalificere de få muligheder, som tilbød sig tidligt i byudviklingsprocesserne i Nordhavn. Den første fælles indsats, som man

samarbejdede om, var i forhold til den allerede planlagte facilitet Konditaget Lüders, hvor man engagerede sig relativt sent i facilitetsudviklingsprocesserne.

3.2.1 By & Havns interesser

Selvom det umiddelbart kan virke lidt besynderligt, at også By & Havn har en udtalt interesse i at interessevaretage, da kommunen selv er hovedej af selskabet, så understreger netop dette en vigtig og central pointe, som går igen i mange af de konkrete interviews: For det første kunne By & Havns interesser virke *igennem* samarbejdet med både Nordhavn IF, DGI Storkøbenhavn og Idrætsforum København, således at det ikke var By & Havn selv, der fremsatte konkrete budgetønsker og -krav til kommunen; og for det andet var det en forudsætning for at lykkes med blot nogle af budgetønskerne, at der var tid og fokus på opgaven i forhold til at etablere en stærk lokalforening med støtte fra idrættens organisationer.

Med andre ord: En normal og frivillig idrætsforening i Nordhavn, der ikke repræsenterede et helhedsblik på både idrætsbehov og -udvikling i bydelen med en bestyrelse bestående af lokalt bosiddende borgere, ville ikke have mange chancer for at trænge igennem med ønsker eller krav i de relativt omfattende beslutnings- og budgetlægningsprocesser, som karakteriserer Københavns Kommune. For at kunne begå sig blot nogenlunde i disse beslutningsprocesser, forudsættes dels et omfattende tidsforbrug, og dels nogle tætte relationer til centralt placerede politikere, som man ikke kan forlange eller forvente af frivillige bestyrelsesmedlemmer i en almindelig idrætsforening.

Når By & Havn også havde en interesse i at samarbejde med DGI Storkøbenhavn og Idrætsforum København om etableringen af Nordhavn IF, skete det således ud fra et behov for at have en lokal og bredt anerkendt samarbejdspartner i en forening samt, mere lavpraktisk, også at have en formel juridisk enhed, som de kunne støtte med udviklingsmidler.

Interessen bliver i interviewudsagn formuleret med betoning af, at det var helt afgørende og vigtigt, at der i Nordhavn blev skabt positivt byliv fra starten. Dette skulle medvirke til, at Nordhavn som bydel kunne fremstå attraktiv for både nye tilflyttende borgere og for kommende investorer og developere, der overvejede at købe en byggegrund. Der skulle med få ord *"naturligvis tjenes nogle penge"*, som daværende udviklingschef i By & Havn, Rikke Faaborg Jarmer, formulerede det. Hun fortsætter i samme boldgade: *"Etableringen af en ny lokal idrætsorganisation gjorde det også muligt for os i By & Havn at tale mere åbent og ærligt om vores store ønsker om at skabe en levende bydel for mennesker. Derved bliver billedet mere nuanceret – også i kommunikationen eksternt, hvor vi også var ramt af et lidt kynisk image og nogle kritiske lys, som nogle eksterne aktører havde givet og sat os i."*

Det var vigtigt for Rikke Faaborg Jarmer at understrege, at det konkrete samarbejde om etablering og støtte til Nordhavn IF kom i stand, fordi By & Havn havde *"... en oprigtig interesse i at indgå i et sådant samarbejde med bl.a. DGI, fordi DGI også besidder kompetencer inden for skabelsen af liv mellem husene, som By & Havn jo ikke selv kan levere på det helt praktiske og konkrete plan. Det handlede også om, at man havde brug for DGI's kompetencer og ikke kun deres legitimitet."* By & Havn havde på sin vis brug for eksterne eksperter til at tydeliggøre behovet og værdien af fælleskommunale faciliteter og etableringen af et lokalt foreningsliv.

Billedtekst: Århusgade i 2016. "I starten var der ingenting" – er en pointe, der blev sagt af alle interviewdeltagerne. Billedet viser starten på den eksplosive byudvikling, der siden er fundet sted i Århusgadekvarteret (Foto: Michael Paludan).

Rikke Faaborg Jarmer understreger også samtidig, at samarbejdet med daværende direktør i By & Havn, Jens Kramer Mikkelsen, var afgørende for hendes egen ageren og rolle i forhold til at medvirke til at etablere et strategisk og flerårigt samarbejde med direkte økonomisk støtte til udviklingen af en lokal idrætsorganisation i Nordhavn: *"Jens Kramer var oprigtigt interesseret i et godt byliv for borgerne, hvilket naturligvis også var afgørende i forhold til de konkrete beslutningsprocesser."*

Samarbejdet mellem By & Havn, DGI Storkøbenhavn, Idrætsforum København om etableringen og oprettelse af Nordhavn IF betød bl.a., at man fik en god gensidig forståelse for hinandens roller organisationerne imellem, hvilket også indebar, at der kunne etableres en tillidsfuld dialog med gensidig respekt for hinandens positioner. Dette gjaldt selvom idrætsorganisationerne fra tid til anden og ofte i andre konkrete sager og sammenhænge havde et konkret behov for at kritisere selvsamme By & Havn i medierne.

Om dette fortæller Rikke Faaborg Jarmer: *"Samarbejdet og den gode relation er altafgørende for at arbejde så tæt sammen – og det er lykkedes. Også selvom DGI stadig havde behov for at kunne tale kritisk om By & Havn i pressen – det skal de jo kunne som interesseorganisation. Men selv da oplevede jeg, at DGI internt tog sagen op og diskuterede, hvordan de kunne balancere det at hænge deres samarbejdspartnere ud i medierne uden, at de gav sig selv mundkurv på."*

3.2.2 Interesserne i DGI Storkøbenhavn og i Idrætsforum København

Ud over de i ovenstående afsnits centrale pointer i forhold til dels at komme tidligere ind i en byudviklingsproces end tilfældet var i Ørestad, dels at etablere en lokal idrætsorganisation, som kunne stå for både det formelle samarbejde med andre aktører samt også den formelle interessevaretagelse, så var der også en tredje årsag til, at idrætten gik ind i Nordhavn så relativt tidligt som tilfældet var.

Det skyldes oplevelsen af, at den daværende lokale kulturenhed på Østerbro, i højere grad havde mere interesse i og viden om at understøtte og arrangere kulturevents og skabe enkeltstående kulturoplevelser uden et, ifølge foreningsidrætten, tilstrækkeligt stort blik for vigtigheden i at få et lokalt og levende civilsamfund og foreningsliv til at blomstre i Nordhavn.

Kate Skavin, daværende sekretær for Nordhavn IF, udtaler: *"Jeg var helt tilbage i starten meget i dialog med dem fra kommunenovre fra 'kultur' (Kultur Ø). De ville gerne lave nogle aktiviteter, hvor man eksempelvis kombinerede kultur og idræt, og hvor jeg og Nordhavn IF ligesom skulle være den del med 'idrætten'. Så vi forsøgte meget hurtigt i fællesskab at skabe kontakt med nogle beboere, hvor vi fortalte, hvad vi ville og hvad vi kunne tilbyde. Det var helt lavpraktisk arbejde at opsøge folk på gaden for at høre, hvad de godt kunne tænke sig i lokalområdet, og hvad de kunne tænke sig at hjælpe til med."*

Kate Skavin fortsatte: *"Vi hørte derfor på, hvad beboerne selv kunne tænke sig og havde af ideer. Det var alt fra at læse bøger til at spille noget bold eller stå på rulleskøjter, løbe sammen eller måske ro i kajak. Mange af de første beboere havde faktisk et større ønske om at få mulighed for at lave noget sammen og var mindre optaget af præcis, hvad det skulle være. De havde blot et stort ønske om at være sammen i den nye bydel, for der var jo slet ikke nogen tilbud dengang. I forhold til idrætsaktiviteter var det i starten gadeidrætsaktiviteter, der dukkede op først. Og så kom vandaktiviteterne. Og så løbeklubben. Det var relativt nemt, for det krævede ingen klassiske faciliteter. I en gammel betonhal kunne man eksempelvis få lov at stå på rulleskøjter og spille noget fodbold."*

I både DGI Storkøbenhavn, Idrætsforum København og i DBU København kan der i interviewudsagn spores en vis irritation over en manglende idræts- og foreningsfaglig forståelse i det lokale kulturkontor/den lokale kulturenhed (Kultur Ø), som havde adgang til lokaler beliggende i Århusgade; men det kan også skyldes en konkret prioritering af de lokale aktiviteter, events og indsatser. De fleste interviewpersoner, der forholder sig aktivt til problemstillingen, er således enige i, at *"Kultur- og Fritidsforvaltningen i begyndelsen virkede mere kulturinteresseret i forhold til de mange aktiviteter, de igangsatte på kulturområdet i Nordhavn, og først senere i forløbet henvendte sig i forhold til idrætsaktiviteter,"* som den lidt senere ansatte idrætskonsulent i Nordhavn IF, Lotte Tranekær Nielsen, udtrykker det.

På den måde kan man argumentere for, at det lokale møde mellem kommunen og idrættens organisationer understregede en oplevelse af nødvendigheden i at være lokalt til stede fra idrættens side, da man ikke kunne overlade eller efterlade idrættstiltag og -aktiviteter til den lokale kulturenhed, hvis primære fokus var et andet sted.

Samtidig rummer et par af interviewene også en frustration over, at det mere lavpraktiske arbejde med selv små idrætsarrangementer krævede mange forskellige formelle tilladelser og resulterede i beslutningsprocesser, der, ifølge interviewpersonerne, var meget krævende for uprøvede idrætsaktører at over- og gennemskue.

Lotte Tranekær Nielsen uddyber i den sammenhæng behovet for, at hun blev ansat som lokal idrætskonsulent, da hun bl.a. skulle håndtere en række lokale processer. Hun siger i den forbindelse:

"Jeg var i min tid vidne til ret så mange forskellige henvendelser fra både lokale borgere og lokale nystartede foreninger omkring brug og lån af de faciliteter, der var adgang til i Nordhavn. Der var jo ikke faciliteter nok allerede dengang, så hele processen omkring det med at få adgang, var ret kompleks. Altså hvis foreninger havde et forslag eller lyst til at lave noget, skulle de ansøge via grundejerforeningen for at få adgang til udendørsområdet i Nordhavn, og den ansøgning skulle de engagerede frivillige kunne gennemskue og sætte tid af til at gennemføre. Hvis eksempelvis man bare ønskede at lave et yogahold én enkeltstående lørdag fra kl. 9 - 10, så ville det kræve at gå igennem denne formelle ansøgningsproces, hvilket ofte var tidskrævende i forhold at arrangementet i sig selv, og det var en udfordring for Nordhavns ildsjæle, som brugte meget energi og kræfter på at rykke fra idé til handling. Så dér har jeg brugt mange af mine kræfter og min tid ift. at hjælpe dem igennem processerne, så de kunne fokusere mere på aktiviteterne i sig selv."

Lotte Tranekær Nielsen understreger hermed også, at idrættens lokale tilstedeværelse har medvirket til at hjælpe lokale foreninger og beboere med at afvikle en række lokale idrætsaktiviteter og -events, som sandsynligvis ellers ikke var blevet til noget.

3.2.3 Formålet med samarbejdsaftalen - og den krævende koordinering i opstartsperioden

Selve formålet i *"Samarbejdsaftale vedr. Nordhavn IF"* gik på tre indsatser, som omhandler optagelse af eksisterende/oprettelse af nye idrætsklubber, udvikling af lokale idrætsaktiviteter samt idrætspolitisk samarbejde.

§2 Formål

Formålet med aftalen er at etablere et samarbejde mellem parterne, der understøtter Nordhavn IF's formål, hvilket jævnfør foreningens vedtægter er følgende:

Foreningens formål er at styrke idrætten i Nordhavn ved at:

- Optage eksisterende idrætsklubber og oprette nye idrætsklubber i regi af Nordhavn IF i overensstemmelse med lokale borgere og brugeres ønsker i Nordhavn.
- Udvikle og støtte idrætsaktiviteter indenfor rammen af Nordhavn IF's idrætsklubber.
- Fremme idrætspolitisk indflydelse og anlægsinvesteringer i Nordhavn.

Billedtekst: *Formålsparagraffen ville vise sig at bane vejen for en ny type langsigtet samarbejde. Af formålene med samarbejdet kan læses en grundlæggende enighed imellem parterne, som udgjorde grundlaget for et konstruktivt samarbejde om at skabe "liv mellem husene" (Samarbejdsaftale vedr. Nordhavn IF, 2016, s. 2).*

By & Havn bidrog som følge af samarbejdsaftalen med en samlet sum på 450.000 kr. ekskl. moms i driftsstøtte til Nordhavn IF fordelt over tre år frem til udgangen af 2018. Støtten blev i praksis brugt som medfinansiering til aflønning af den lokalt ansatte foreningsmedarbejder, som skulle varetage administration og udvikling af Nordhavn IF samt stå for opbygning af aktiviteter i relation til Nordhavn IFs formål. Udover det økonomiske bidrag til foreningen skulle By & Havn også løbende arbejde for *"...at facilitere mulighederne for fysisk aktivitet i Nordhavn."* (Samarbejdsaftale vedr. Nordhavn IF, 2016, s. 3).

Med aftalens indgåelse blev parterne derudover enige om, at der hvert år skulle lægges en plan for det kommende års fokus og ressourceforbrug i forhold til de afsatte midler. Denne plan skulle afstemmes mellem aftaleparterne på et kvartalsmøde senest i oktober, hvorved en længere række formelle kvartalsmøder også blev aftalt.

DGI Storkøbenhavn og Idrætsforum København bidrog i samarbejdet med aktiviteter, som fremmer fysisk aktivitet og lokalt foreningsliv i Nordhavn bl.a. formelt ved at deltage aktivt i Nordhavn IFs bestyrelse samt *"... med understøttelse af lokale events samt med idrætspolitisk og foreningsmæssig sparring"* (Samarbejdsaftale vedr. Nordhavn IF, 2016, s. 3). Med ovennævnte indsatser bidrog de to idrætsorganisationer også hver især med ressourcer i form af medarbejder- og frivilligtimer svarende til mindst 225.000 kr. i aftaleperioden.

Den første, lønnede medarbejder i Nordhavn IF, Kate Skavin, blev efterfølgende ansat som administrativ sekretariatsmedarbejder. Kate Skavin oplevede og husker tilbage på den første opstartstid som ansat i Nordhavn IF således:

"Det var lidt af en Pandoras æske; altså forstået på den måde, der var jo rigtig mange forskellige interesser, som blandede sig i, hvad jeg burde eller skulle bruge min arbejdstid på. Der var både Idrætsforum København, hvor jeg formelt også var ansat med reference til en daglig leder (Søren Hemmingshøj, red.), men der var jo også DGI Storkøbenhavn samt DBU København foruden bestyrelsen i Nordhavn IF med formand Peder Nedergaard, som ofte også havde nogle interesser eller ønsker. By & Havn havde også nogle interesser. Det var derfor nogle gange vanskeligt for mig at finde ud af, hvad det egentligt var, de ønskede at få ud af min ansættelse, så det var et pudsigt 'felt' at manøvrere i. Jeg oplevede meget ofte at have et bagland og en daglig ledelse, som ikke var afstemt eller enige om, hvem der bestemte i praksis. Der tror jeg faktisk, at vi tabte noget momentum i starten. Der manglede en rød tråd i, hvad det var, vi skulle – og enigheden strakte sig måske blot til, at vi skulle 'forsøge at skabe noget fællesskab'. Tilbage står jeg med en samlet oplevelse af, at hvis man skal starte en idrætsorganisation på denne måde en anden gang, så er meget vigtigt først at blive enige om lederskabet og hvem, der bestemmer i dagligdagen. Denne holdning og oplevelse vil jeg gerne holde fast i og stå ved."

På trods af de mange udfordringer i opstartsfasen og usikkerheden ift. hvilke arbejdsopgaver, som skulle prioriteres, fik Nordhavn IF via Kate Skavins ansættelse en arbejdskraft, der kunne tage fat på nogle af mange forskellige udfordringer og praktiske opgaver, som var forudsætningen for at få gang i konkrete idrætsaktiviteter under Nordhavn IF. Kate beskriver sin arbejdsindsats i hverdagen således:

"Jeg var jo både sekretær for bestyrelsen samt også lavpraktisk aktivitetskoordinator kan man sige. Det vil sige sådan lidt af det hele på samme tid. Alt fra IT-opgaver, betaling af regninger, opdatering af hjemmeside og Facebook samt også ofte helt konkrete, praktiske opgaver såsom at 'smøre låsen' til depoterne på konditaget med træningsudstyr samt også ofte at feje på Konditaget, så det var klart til fællestræningen og så der ikke var glasskår. Jeg brugte også en del tid på at få folk til at snakke sammen og enes på en god måde, så ud over det konkrete sekretærarbejde, hvor jeg bistod bestyrelsen i Nordhavn IF med dagsordener, mødeindkaldelser og referater, brugte jeg faktisk en del tid på konfliktløsning herude blandt de lokale. I løbet af no-time fik vi bl.a. dannet nogle forældregrupper, som gerne ville starte med noget lokal børnefodbold og generelt må jeg blot sige, at borgerne herude var og er fuldstændigt ligeglade med det politiske spil, som der var mellem DGI, DIF og andre aktører. Borgerne vil bare gerne have et sted at være og have noget at gå til sammen med nogen andre."

Den ovennævnte aftale og det økonomiske bidrag fra både By & Havn, Idrætsforum København og DGI Storkøbenhavn skete også under forudsætning af, at det var Nordhavn IF, som skulle koordinere selve brugen af den allerførste facilitet i Nordhavn: Konditaget Lüders.

3.2.4 Kvartalsmøderne i og efterrationalisering vedr. opstartsperioden

Ifølge samarbejdsaftalen vedrørende etablering af Nordhavn blev det også aftalt at afholde en række formelle 'kvartalsmøder', hvor aftaleparterne kunne gøre status på samarbejdet samt drøfte dets fremdrift. Kvartalsmødernes funktion var dels at holde momentum, og dels at holde hinanden op på aftalen ift. de formulerede fællesinteresser, som parterne havde formuleret i kontrakten.

§7 Organisering

Parterne afholder kvartalsmøder omkring foreningens udvikling og kontakten til beboerne. Kvartalsmøder ligger i den første uge af januar, april, juli og oktober.

Kvartalsmøder afstemmes efter afholdelse af bestyrelsesmøder i Nordhavn IF, og Nordhavn IF forpligter sig til løbende at gøre dagsordner og referater fra bestyrelsesmøder offentlig tilgængelige for beboere og andre interesserede.

Billedtekst: Parterne aftalte at mødes fire gange om året. Hverken de aftalte tidspunkter eller antallet af møder blev dog afholdt efter aftalen. Referater fra Nordhavn IF's bestyrelsesmøder har dog altid været offentliggjorte; først på deres egen hjemmeside og sidenhen også på Facebook (Samarbejdsaftale vedr. Nordhavn IF, 2016, s. 3).

For By & Havn var der, ifølge Rikke Faaborg Jarmer, daværende udviklingschef for afdelingen Bæredygtighed & Byliv i By & Havn, særligt i starten en opmærksomhed på at følge med i, hvordan det gik med brugen og driften af Konditaget Lüders samt mere generelt om Nordhavn IF i praksis var en samarbejdsaktør, som levede op til de aftalte intentioner. Fra Nordhavn IFs side var der en interesse i at holde relationen og dialogen med By & Havn ved lige med henblik på at drøfte alt fra visioner til praktiske udfordringer.

Kate Skavin, daværende sekretær for Nordhavn IF, husker tilbage på de første kvartalsmøder, som hun fik lejlighed til at deltage i på denne måde: *"På det tidspunkt synes jeg generelt, at samarbejdet med By & Havn var godt. De muligheder, som vi drøftede på møderne, var rigtig gode. I starten var det også på de møder, hvor vi drøftede mulighederne for udvikling i Nordhavn i forhold til at få mere liv i bydelen."*

I rækken af forskellige interviewudsagn er generel enighed om, at kvartalsmøderne i denne opstartsperiode fra 2016 – 2018 *"... levede op til intentionen"*; mens der også er enighed om, at det *"... senere nok kom til at handle lidt for meget om de mange praktiske udfordringer med især det flydende aktivitetshus¹"*, som direktør i DGI Storkøbenhavn, Jakob Juhl Pedersen, diplomatisk forsøger at udtrykke sine oplevelser.

Der er derudover fra flere sider en vis utilfredshed at spore i forhold til indholdet møderne senere i perioden. Via ansættelsen af den første sekretær i Nordhavn IF var der nemlig en forventning om, at en række af de mere lavpraktiske problemer og forhold kunne ordnes på bilaterale møder på et 'lavere niveau', men de endte ofte, ifølge en række interviewpersoner, alligevel med at blive taget op på

¹ Det Flydende Aktivitetshus er et foreningshus, som ligger på vandet ved Sandkaj i Nordhavn. Huset har både sauna, omklædningsfaciliteter samt et foreningslokale med thekøkken. Aktivitetshuset åbnede formelt set først i 2019 og indgår derfor som en del af "udviklingsfasen" i denne evaluering.

kvartalsmøderne og således også dominere den dialog, som fandt sted på de senere møder. Kvartalsmøderne bar derfor præg af en manglende forventningsafstemning.

Der er også en vis usikkerhed med hensyn til hvem, der i praksis skulle stå for forberedelse af kvartalsmøderne og om den, som fandt sted, var tilstrækkelig eller ej. Kritikken omhandler sandsynligvis den usikkerhed, som bestod i, at selve arbejdsdelingen ift. datokoordinering og mødeindkaldelse ikke var afstemt. Et par af interviewpersonerne giver således udtryk for, at der *ikke*, til at starte med, blev opbygget en systematik i forhold til mødekoordinering eller en arbejdsdeling i forhold til hvem, der skulle stå for udarbejdelse af et udkast til en mødedagsorden, som kvartalsmøderne kunne tage udgangspunkt i.

Således siger Jane Hegner Mortensen, projektleder i By & Havn, at der *"...godt kunne gå op til et halvt år mellem kvartalsmøderne"* samt at der *"... ikke blev lavet dagsordener tidligere hen..."*, samtidig med at hun også giver udtryk for, at det sidenhen blev noget, som der kom meget mere styr på, hvor der *"...bliver indkaldt til møder og udarbejdet en mere struktureret dagsorden."*

Generelt giver flere af interviewpersonerne udtryk for, at driftsspørgsmålene kom til at fylde for meget på de formelle møder – på bekostning af et aktivitets- og udviklingsfokus. Det skyldes uomtvisteligt, at der var en lang række driftsrelaterede problemer, som på sin vis overskyggede andre, væsentlige temaer, som havde fokus på nye facilitetsmuligheder og aktivitetsudvikling. At simple driftsopgaver har fyldt så meget, at der ikke har været tid til udvikling, er et generelt tema, hvor kvartalsmødernes driftsdagsordener er et symptom på de udfordringer, Nordhavn IF er blevet mødt af. En bedre forventningsafstemning og en mere klar arbejdsdeling kunne have hjulpet med at give kvartalsmøder et større fokus på udvikling, men det havde formentligt ikke været nok til at holde driftsudfordringer for døren. Det har driften været alt for problematisk til.

3.3 De første idrætsfaciliteter i Nordhavn: Konditaget Lüders og kajakopbevaringen

Forud for den formelle samarbejdsaftale mellem By & Havn, DGI Storkøbenhavn og det daværende Idrætsforum København om etablering af og støtte til Nordhavn IF var der en lokal byggeproces i gang omkring etablering af et nyt urbant idrætsanlæg på taget af en kommende parkeringsbygning. Det var bl.a. tanken, at der på tagets overflade skulle være faciliteter til almindelig leg, udendørs crossfit, trampoliner samt boldspil på en pannabane. Alt dette skulle ske i 24 meters højde på toppen af et syv-etagers parkeringshus beliggende i Helsinkigade i Århusgadekvarteret.

En af de helt central pointer i denne forbindelse er, at parkeringshuse i byudviklingsområder både er opført, ejes og driftes af udviklingsselskabet By & Havn. By & Havn har generelt begrænsede muligheder for at etablere faciliteter, fordi de først og fremmest sælger byggegrunde til developere; men lige netop med p-husene har By & Havn et konkret ansvar for at bygge og programmere, som de ønsker. Tilbage i 2011/2012 besluttede By & Havn at afsætte hele otte mio. kr. alene til dette tagfladeidrætsanlæg; og efter en noget forlænget byggeprocessen, fordi konditaget oversteg lokalplanens maksimale byggehøjde samt en supplerende fondsbevilling fra Lokale- og Anlægsfonden på i alt fire mio. kr. blev det økonomisk muligt at indrette tagetagen med en række motions- og idrætsaktiviteter, som både børn og voksne kunne bruge. Det var således *ikke* Københavns Kommune, der bidrog økonomisk til facilitetsudviklingen i den nye bydel.

Rikke Faaborg Jarmer, daværende udviklingschef i By & Havns afdeling for Bæredygtighed & Byliv, forklarer om processen således: *"Tankerne startede i forbindelse med en række p-huse i Ørestad, hvor vi spurgte os selv om, hvordan vi kunne udnytte dem til flere formål end blot parkering. Vi foreslog derfor, at vi udnyttede*

den femte facade – altså taget – og lavede et lille minikatalog ift. at bruge P-huse til noget mere og andet. En slags første bud på dobbeltudnyttelse, kan man sige.”

Det blev herefter besluttet at udskrive en arkitektkonkurrence på P-hus Lüders, som Rikke Faaborg Jarmers afdeling var konkurrencesekretariat på; men det viste sig hurtigt, at den ønskede facilitet ville blive betydeligt dyrere end planlagt, hvorefter der var interne drøftelser i By & Havn i forhold til det realistiske i projektet. Rikke forklarer det således:

”Der var i noget tid stor tvivl om projektet internt i forhold til mulighederne for overhovedet at realisere det. Derfor kastede jeg mig ind i en aktør- og brugerproces bl.a. med Jakob i DGI Storkøbenhavn samt en dialog med en række fonde om muligheden for medfinansiering. Det endte med, at Lokale- og Anlægsfonden bidrog betydeligt til projektet. By & Havn bidrog også selv med en del i en række meromkostninger, som løb på projektet, bl.a. i forhold til at forstærke taget til aktivitet. Men vigtigst af alt – det blev til noget fordi, der var andre, der også kunne se meningen med det, og fordi vi var en række medarbejdere i By & Havn, der ville projektet og blev ved til det lykkedes.”

Jakob Juhl Pedersen, direktør i DGI Storkøbenhavn, forklarer om processen på denne måde: *”Den korte historie, jeg oplevede, var, at det konkret var afdelingen ’bæredygtighed og byliv’, som gik foran i By & Havn. Det er klart, at Jens Kramer (daværende adm. direktør, red.) og Michael Soetmann (daværende udviklingsdirektør, red.) også bakkede op om ideen og også var med på at eksperimentere og afprøve noget nyt. Jeg husker også, at der var en række relativt gode erfaringer fra Ørestads succes med ’Plug ’n PLAY’, som var et midlertidigt aktivitets- og idrætsområde i Ørestad Syd med speedskatebane, parkourfaciliteter, boldbane og dirt jump-cykling. Til forskel fra Ørestadsprojektet var konditaget i Nordhavn dog tænkt som en permanent og blivende facilitet.”*

DGI Storkøbenhavn og den nystiftede Nordhavn IF kom relativt sent ind i den konkrete facilitetsudvikling, men nåede, ifølge DGI Storkøbenvavns direktør, Jakob Juhl Pedersen, akkurat at få justeret nogle vigtige detaljer således, at det bl.a. blev muligt at gribe med sine hænder om den gennemløbende ”røde tråd”, som karakteriserer konditagens programmering og indretning. Konditaget kunne via denne tilretning også nemmere i praksis understøtte aktiv udendørstræning (crossfit), ud over almindelig leg og ophold.

Billedtekst: Som det kan ses på billederne, var Konditaget Lüders indviet og taget i brug, inden naboernes boliger stod indflytningsklare. Det lykkedes at bygge en del af bylivet, før byen kom til. Faciliteten blev hurtigt ekstremt populær og selv med sne og kulde var Konditaget den bedste mulighed for motion og fællesskab (Foto: Konditagens Facebook-side).

På Konditaget kan man nu bl.a. dyrke CrossGym træning, dyrke TRX træning, lave box-jumps, løbetræne på trapperne og på 60-meter sprintbanen, spille panna fodbold, hoppe på trampoliner, gynges og give sig i kast

med klatrespiralen. Konditaget giver mulighed for bevægelse og træning i 24 meters højde med udsigt over Københavns havn på en 2.400 m² stor opholds- lege- og træningsplads.

Der blev bl.a. anvendt forskellige typer underlag, stativer og bænke i de respektive aktivitetszoner, der gjorde det muligt at se de varierede og afgrænsede arealer til henholdsvis træning, leg og ophold. Blandt de nye greb blev der på parkeringshusets facader etableret to trapper, som fik en tidsmåler påsat, således at man på tid kunne løbetræne op på til husets tag. Trapperne fik via denne tidtagning også en slags dobbeltfunktion ved både at være transport og en udfordrende trænings- og løberute.

Kombinationen af den konkrete placering og parkeringshusets højde betød, at tagfladen hurtigt kunne blive et eftertragtet sted både som facilitet og som udsigtspunkt. Kate Skavin, der var den første ansatte i Nordhavn IF, betragtede den store succes som en selvfølge og som noget, man burde kunne have forudset. Kate siger bl.a.:

”Det var jo logisk, at konditaget måtte blive til en stor succes. Altså, når man etablerer et attraktivt opholds- og byrum i en ny bydel, der i forvejen lider under et stort underskud på faciliteter, så bliver det nærmest en selvforstærkende effekt i sig selv. Det fik en masse til at besøge stedet, som hurtigt blev voldsomt populært. Det medførte desværre også nogle uheldige episoder med unge mennesker, der festede løs til sent ud på natten. I takt med at beboerne flyttede ind i de meget nærliggende boligblokke, mødte denne facilitetsanvendelse derfor også lokal modstand. Det resulterede i, at åbningstiden ret hurtigt blev begrænset fra at være døgnåbent til at nu som i dag, hvor der bliver lukket af kl. 22.”

3.3.1 Organiseret styrketræning på Konditaget Lüders

I forlængelse af den formelle samarbejdsaftale mellem By & Havn og idrætsorganisationerne om støtte til og etablering af Nordhavn IF blev der også formuleret en efterfølgende anden aftale, der mere præcist omhandlede et samarbejde vedrørende brugen af de nye faciliteter, der blev lavet i direkte tilknytning til det nye P-hus Lüders.

Konkret omhandlede aftalen dels Konditaget Lüders samt en nyoprettet kajakopbevaringsfacilitet. Helt lavpraktisk var det By & Havn, som frem til 2018 skulle stå for den løbende vedligeholdelse af faciliteternes faste inventar samt supplerede dette med løst styrketræningsudstyr, der stod aflåst i en række opbevaringskasser på konditaget. Det var Nordhavn IFs ansvar, i samarbejde med DGI Storkøbenhavn, at arrangere og uddanne nye fitnessinstruktører (crossfitinstruktøruddannelsen) tilknyttet Konditaget Lüders; og give disse uddannede trænere adgang til det løse træningsudstyr, som primært skulle bruges til et nyt foreningstilbud og en række gratis træningssessioner, som var på trapperne i Nordhavn.

Nordhavn IF blev i forlængelse heraf sat til at administrere den organiserede brug af Konditaget Lüders, hvilket konkret skete via Kate Skavins daglige administration, som efter en nærmere bestemt prioritering skulle favorisere den organiserede fitnesstræning, som fandt sted under kyndig instruktion og vejledning.

Kate Skavin og en medarbejder i DGI Storkøbenhavn, Henrik Nygaard, stod for den løbende koordinering og kommunikation og oprettede bl.a. Facebooksiden 'Konditaget Lüders', som tilbage i 2016 med den første info om gratis og organiserede crossfit-træningssessioner, som fandt sted på Konditaget Lüders fra et meget tidligt stadie og i tæt forbindelse med konditagets officielle indvielse.

GRATIS CROSSGYM

træning på Konditaget Lüders

Deltag i løb- og styrketræning på Nordhavns nye træningstag, Konditaget Lüders, i 24 meters højde. Træningen bliver varetaget af DGI certificerede undervisere – og det er gratis at deltage!

MØDETID OG STED:
Lørdage kl. 09.30 på Konditaget Lüders,
Helsinkigade 28, 2150 Nordhavn.

Vi arbejder på at kunne tilbyde endnu flere gratis trænings-tilbud. Følg med på www.facebook.com/konditagetluders

For dig, der har mod på at blive en del af Konditagets træner-team, tilbyder vi d. 24. september helt eksklusivt en gratis crossgym uddannelse. Se mere på www.facebook.com/konditagetluders eller kontakt henrik.nygaard@dgi.dk for mere info.

17.09	15.10	12.11	10.12
24.09	22.10	19.11	17.12
01.10	29.10	26.11	
08.10	05.11	03.12	

DGI

BY&HAVN

Billedtekst: Den 26. august, 2016 blev denne annonce lagt på den nye Facebookside med beskeden: "Lige op til åbningen af Konditaget Lüders er det faldet på plads, hvilke dage, du kan træne gratis CrossGym! Du kan også få en uddannelse som CrossGym træner." (Foto: DGI).

Det gratis og socialt betonedede træningstilbud målrettet de nye indflyttede borgere i Nordhavn blev ret hurtigt til en stor succes og generelt må man konkludere, at Nordhavn IF er lykkedes med at afholde de gratis træninger, som de var forpligtet til - jævnfør kontrakten. Nordhavn IF og efterfølgende foreningen 2150 Nordhavn Løb og Motion, har afholdt gratis træninger stort set hver eneste lørdag formiddag siden efteråret 2016. Deltagerantallet har gennemsnitligt i opstartsperioden (2016-2018) ligget på mellem 15 og 25 deltagere pr. gang.

3.4 Kajakopbevaringen - og de første foreningskonflikter

Dertil skulle Nordhavn IF også stå for den daglige drift af en nyetableret kajakopbevaringsfacilitet i P-huset Lüders, hvor der ifølge den nye aftale skulle organiseres en række gratis træningstilbud til lokalbefolkningen. Denne kajakopbevaringsfacilitet blev, som det bliver beskrevet af Kate Skavin, "...nærmest sat op 'over night'."

§8 Non-finansielle ydelser i aftaleperioden

By & Havns og Nordhavn IF's non-finansielle ydelser i aftaleperioden består af:

- Sparring og generel deltagelse i udviklingen af aktiviteter på taget
- Sparring og aftaler i forhold til lokale aktører, idrætsaktører, erhvervsliv og grundejerforeninger
- Markedsføring af træningsaktiviteter og events.

Nordhavn IF bidrager til at understøtte etableringen af dels en lokal motionsforening, der har Konditaget Lüders som en primær facilitet, og dels en kajakklub, som har Kajakopbevaringen i P-hus Lüders som et primært udgangspunkt for aktivitet.

Nordhavn IF bidrager generelt til at understøtte lokale idrætsforeninger og deres muligheder for aktiviteter i området.

Billedtekst: Samarbejdsaftalens parter blev enige om at oprette en lokal kajakklub med udgangspunkt i kajakopbevaringen i P-huset (Samarbejdsaftale vedr. administration af Konditaget Lüders, 2017, s. 4).

Etableringen af den nye kajakopbevaringsfacilitet foregik i stueetagen i parkeringshuset på et område, der oprindeligt var udset til brug for cykelparkering; men da der ikke var så stort et behov for netop cykelparkering, blev en del af dette areal omdannet til den nye kajakopbevaringsfacilitet.

Der var et stort ønske både fra Nordhavn IFs bestyrelse og By & Havn om at tage den nye facilitet i brug så hurtigt som muligt, således at den ikke stod ubrugt hen. I manglen på en lokalt forankret kajakforening i Nordhavn fik den nærliggende Havkajakklubben Svanen, der allerede tidligt havde meldt sig ind i Nordhavn IF med et ønske om at få en forpost og et støttepunkt til de af deres aktiviteter, som har udgangspunkt i Svanemøllebugten, adgang til den nye kajakopbevaringsfacilitet. Derved fik de også det daglige driftsansvar for at udlevere adgangskoder til brug for at komme ind i faciliteten. Årsagen til at de og andre foreninger uden videre kunne melde sig ind i Nordhavn IF var, at Nordhavn IFs bestyrelses politik for foreningsoptagelse var meget lempelig. Peder Nedergaard, formand for Nordhavn IF forklarer herom: "For at optage nye foreninger i Nordhavn IF skulle de blot ligge inden for idrætsrammen – det vil sige være idrætsforeninger med idrætsaktiviteter – og så optog vi dem. Det gik smertefrit."

Havkajakklubben Svanens driftsansvar for den nye facilitet resulterede i eftertiden i en relativt omfattende konflikt med en senere og helt nyetablerede kajakforening, som fik navnen Kajakklubben Nordhavn. Det viste sig nemlig, at både interessen og behovet for at bruge de nye faciliteter fra den nye og lokalt forankrede kajakklub også var stort, hvilket resulterede i en interessekonflikt, som flere af interviewpersonerne spontant omtaler.

Dog var selve opstarten af den nye lokale Kajakklubben Nordhavn også dilemmafyldt, da den nye bestyrelse løb ind i nogle klassiske udfordringer i forbindelse med opstart af nye foreninger. Foreningen havde endnu ikke fået nogen medlemmer, fordi den ikke havde nogen kajakker; men omvendt heller ikke havde nogen kajakker, fordi der ikke var nogen medlemmer til at betale kontingent til det fælles udstyr. Selve

motivationen til at lave en ny og anderledes kajakklub, på trods af at der allerede var én via Svanens tilstedeværelse, italesættes således af Thomas Bonde, klubformand og initiativtager:

"... vi vil gerne fokusere endnu bredere og også have børn med og lave stand-up-paddleboard-træning. Faktisk vil vi gerne være en klub for alt, der har med vandet at gøre," sagde han bl.a. til den lokale Nordhavn Avis (Warmin 2019b).

Uden at forsøge at gøre konflikten mellem Havkajakklubben Svanen og Nordhavn Kajakklub op, så konstaterede Kate Skavin relativt nøgternt, at *"... der var krig imellem de to kajakklubber næsten fra starten af. Havkajakklubben Svanen var den klub, der kom først, og var jo blevet driftsansvarlige for at varetage kodeudlevering til kajakopbevaringen, så de kunne jo også styre, hvem der skulle have adgang, og hvor meget de andre fik lov at bruge den. Samtidig oplevede Svanen tydeligvis ikke, at de var blevet spurgt om, hvad de synes om, at de nu pludseligt skulle dele 'deres' (i citationstegn) opbevaringsfacilitet med andre."*

Også Jane Hegner Mortensen, projektleder i By & Havn, noterede sig denne konflikt: *"De allerførste foreninger, som blev medlemmer og optaget i Nordhavn IF, var jo også en række eksisterende idrætsforeninger. De var på sin vis nødsaget til at være der, for der skulle være nogen til at starte det hele op herude, men det var også tydeligt, at de to kajakforeninger havde udfordringer med at samarbejde. Kajakopbevaringen i P-huset blev bl.a. etableret, fordi man i Svanen havde brug for en forpost til Svanemøllen, så man ikke skulle ro hele vejen udenom Nordhavn for at komme ind i kanalerne i indre by. Men jeg synes, at det er lidt synd, at kajakforeningerne ikke kunne finde ud af at samarbejde noget mere. Der manglede lidt en idé om, hvordan man fik oprettet et rigtigt, lokalt kajakfællesskab til det fælles bedste."*

I Nordhavn IF samarbejdede man således fra starten helt bevidst og indledningsvist med en række veletablerede, store idrætsforeninger, hvilket tydeligvis både rummede fordele og ulemper. Blandt fordelene var, at man via de veletablerede foreninger fik erfaren viden om foreningsarbejde direkte ind i bestyrelseslokalet i NORDHAVN IF, hvorved man også skabte legitimitet omkring arbejdet og dertil fik iværksat en række idrætsaktiviteter i Nordhavn. Blandt ulemperne var, at nogle af disse foreninger tydeligvis forventede en slags 'noget for noget – byttehandel', hvilket blev aktualiseret i det øjeblik, hvor der stod en facilitet klar til brug. Her begyndte kampen om at få adgang og facilitetstid.

Peder Nedergaard, formand for Nordhavn IF, siger i den forbindelse: *"Jeg oplevede, at de store og veletablerede foreninger, som gik med i Nordhavn IF med god velvilje også fik et signal om, at de skulle trække sig ud igen, når først arbejdet med de lokale foreninger var kommet i gang. Det var lidt en "win-win" – altså de fik som foreninger mulighed for at anvende nogle faciliteter og også at trække nye medlemmer til sig, og vi fik via dem ny styrke i ryggen i den første periode. Specifikt kom Havkajakklubben Svanen dog ind mod løfte om, at vi fra Nordhavn IFs side ville hjælpe dem med at få opbevaringsfaciliteter."*

6.5 Adgang til kajakopbevaring

Organiserede brugere i foreninger med behov for kajakopbevaring vil få adgang. Kajakopbevaringen kan kun bruges til foreningskajakker med flerbruger adgang, og ikke enkeltmandsejede kajakker.

Nordhavn IF administrerer nøgle/kode til kajakopbevaringen.

Opbevaringspladser fordeles for en periode svarende til denne aftales længde.

Foreninger under Nordhavn IF med medlemmer indenfor postnummer 2150 har forret til faciliteten.

Billedtekst: I samarbejdsaftalen om kajakopbevaringen indgik en intention om, at lokalt forankrede kajakforeninger skulle have forret. Ordlyden af den intention var dog ikke nogen hjælp til at løse konflikten. (Samarbejdsaftale vedr. administration af Konditaget Lüders, 2017, s. 3).

Der har således været tale om en slags byttehandel, hvor Nordhavns IFs behov for at fremvise en medlemsvækst og via denne få et formelt bagland og via det stigende medlemstal opnå legitimitet også resulterede i en række modydelser, der for Havkajakklubben Svanens vedkommende konkret kom til at omhandle adgangen til de nyetablerede kajakopbevaringsfaciliteter. I det øjeblik der viste sig stor opbakning til etablering af en ny og mere lokalt forankret kajakklub, blev konflikten vedrørende adgang til den nye opbevaringsfacilitet en tidskrævende konflikt og langvarig affære.

Hans Cristian Hansen, tidligere næstformand i Nordhavn IFs bestyrelse, betragter situationen mellem de etablerede og de nye foreninger på denne måde: *"Som jeg husker det, var der slet ingen modstand eller noget brok fra de nyetablerede foreninger herude. Der var nok ingen forventninger fra de nye foreninger. Det var derfor mere nogle af de gamle foreninger, som man skændtes med. Men de gik jo også mere klart efter deres egne interesser. For eksempel med kajaksporten, hvor vi oplevede, at de gik lidt bag om vores ryg. Generelt var vi jo også lidt efter de foreninger, som kom udefra, fordi vi ikke ønskede at have en dominans af foreninger udefra, som ikke kom fra lokalområdet."*

Bestyrelsen i Nordhavn IF har således haft et fokus på, at de eksisterende og veletablerede foreninger på sin vis var en nødvendighed ift. hurtigt at få opbygget en tilstrækkelig legitimitet for at kunne præsentere sig som en medlemstung idrætsorganisation relativt hurtigt efter opstarten. Den omtalte konflikt med nogle af de gamle foreninger tyder dog på, at man enkelte steder har forregnet sig og sandsynliggør, at man fra bestyrelsens side nok ville have tænkt sig om en ekstra gang i forhold til især den facilitetsadgang, som Havkajakklubben Svanen fik tildelt. Striden var omkostningsfuld også i og med, at den kostede tid, som kunne have været brugt på at udvikle og afholde andre foreningsaktiviteter, men der blev efter sigende afholdt en række møder, hvor der var færre spændinger efter afviklingen.

Den store efterspørgsel på at ro kajak i den lokale og nyetablerede Kajakklubben Nordhavn gav således en lang række aktiviteter på vandet, som fik stor succes. Kajakklubben Nordhavns ambitioner, om at vandsport og vandsjov skal være en del af det at bo i Nordhavn, fik således allerede luft under vingerne fra 2017, hvor klubben startede med kajaksejls, der hurtigt efter fik slægtskab af paddelboards i sommerperioden.

Billedtekst: Kajakklubben Nordhavn gik straks i gang med at markedsføre aktiviteter, og der skulle ikke gå lang tid, før foreningen fik gang i så meget aktivitet, at deres faciliteter og materialer ikke længere kunne understøtte medlemsvæksten. (Foto: Kajakklubbens hjemmeside og Facebook).

Vigtigst af alt, så lagde klubben op til socialt samvær som centrum for alle klubbens aktiviteter, hvor der er fokus på en hyggelig stund med *”...initiativer som grillaften, fester, spis-sammen, tur-initiativer eller bare en tosset eller god ide til et arrangement”*, som det lyder på foreningens moderne og grafisk velbyggede hjemmeside (<https://www.kajaknordhavn.dk/>).

Nordhavns lokale kajakklub har siden gradvist suppleret kajakroningen med mange andre, nye vandsportsaktiviteter: Kajak, stand up paddle, surfski samt instruktørkurser. Det højere aktivitetsniveau har også betydet, at nye medlemmer hurtigt strømmede til. Der bliver fortsat brugt meget tid på at finde ud af at løse det lavpraktiske spørgsmål i forhold til, hvor klubbens kajakker kan/skal opbevares, når de ikke er i vandet.

Det står således tydeligt for alle involverede parter, at pladmangel også i forhold til kajaksporten er den centrale udfordring, og at aktivitetsniveauet og antallet af medlemmer i praksis afhænger af antallet af kajakker, som igen er styret af opbevaringsmulighederne. Derved bliver det i praksis opbevaringsproblemet, som både har været (og fortsat er) den store knast.

3.5 Konditaget Lüders kunne ikke være bygget i dag

Afslutningsvist står der en vigtig og tydelig pointe tilbage i forhold til mulighederne for at præge et byudviklingsområde med fællesfaciliteter, når der bygges så tæt, som det er tilfældet i en række nye bydele i København.

Konditaget og træmolen ved Sandkaj er hurtigt blevet ekstremt populære, offentlige faciliteter, som i praksis fungerer som lokale mødesteder for de lokale beboere – men som også tiltrækker et stort antal besøgende fra andre bydele samt fra store dele af hovedstadsområdet.

Når der er for få fællesfaciliteter, og når lokalområdet mangler noget at ”mødes om”, så opstår der ofte en række lokale spændinger og udfordringer, hvor de enkeltstående faciliteter kommer med en pris. Den pris består i, at presset på faciliteterne fra besøgende bliver enormt. Vi kender også problemstillingen fra andre steder i København, hvor trykket på Sandkaj i Nordhavn i sommermånederne eksempelvis kan sammenlignes med presset på Havneparken på Islands Brygge: Et ekstremt højt besøgstal – med store støjgener, affald over alt samt ’ulovlig badning’, og hvor de rekreative byrum og offentlige mødesteder bliver betragtet som centrum for ”uønsket social aktivitet” af de lokalt bosatte borgere. Der er selvsagt

også lokale borgere, som er begejstrede for udvikling af lokale mødesteder i netop deres byområde; men der ses en tendens til, at den kritiske holdning til lokale faciliteter fylder mere i debatterne. Det typiske reaktionsmønster fra de lokale grundejerforeninger er således at formulere og opsætte nogle adfærdsregulerende skilte i forsøget på at gøre det til en mindre attraktiv destination at besøge udefra.

Billedtekst: På Sandkaj har Grundejerforeningen Århusgadekvarteret taget en række synlige midler i brug i forsøget på at imødegå generne fra den populære træmole. Her ser vi bestyrelsesformand, Bente Hyldahl Fogh, og næstformand, Kenneth Darre, foran et af de adfærdsregulerende skilte, der bl.a. forbyder musikafspilning (Nordhavns Avis, 2021a, Foto: Nordhavn Avis).

Den generelle problemstilling består dog også i, at de lokalt bosatte borgere ofte ønsker sig gode udendørs faciliteter for dem selv til blandet andet rekreation, leg og fysisk aktivitet, da disse faciliteter er helt afgørende for om et lokalområde bliver attraktivt eller ej; men at de selvsamme lokale beboere ikke ønsker, at faciliteterne etableres til gene for dem selv.

Derfor er der også en vigtig pointe i, at fælles- og udearealer så vidt muligt bør etableres *inden* indflytning af nye beboere finder sted, for kort efter organiseringen af en lokal grundejerforening, vil det være vanskeligt at sikre gennemførelsen af disse facilitetsprojekter med formål om at skabe fællesskab. Det skyldes, at facilitetsprojekter ofte møder "NIMBY"-logikkens lokale beboermodstand. NIMBY-effekten er navngivet efter den engelske vending "*Not In My BackYard*" og betegner de tilfælde, hvor lokalt bosiddende i princippet godt kan støtte og se gevinsten ved opførslen af en ny fællesfacilitet, men at de ikke ønsker, at denne skal bygges lige i deres baghave. Når denne effekt udspiller sig, kan det hurtigt blive en vanskelig eller nærmest umulig opgave at etablere nogle mødesteder overhovedet.

Al erfaring med etablering af faciliteter tyder på, at det er markant mere vanskeligt at etablere støjende fællesfaciliteter *efter* beboerindflytningen er sket, eftersom beboere og grundejerforeninger ikke har interesse i at tillade unødigt støj, der ikke er/var "planlagt" og forudsigelig inden deres boligkøb og indflytning.

Jakob Juhl Pedersen, direktør i DGI Storkøbenhavn, siger følgende om denne pointe: *"Det er et alment accepteret faktum, at konditaget ikke kunne have været bygget i dag. Hvis det derimod ligger der, når de nye beboere flytter ind, så er det en del af lokationen, som man flytter til og derved også en del af et tilvalg. Hvis det derimod forsøges etableret efterfølgende, så er det blot et projekt, der både støjer, lyser om aftenen og som potentielt også kan tiltrække nogen, som holder fester."*

Rikke Faaborg Jarmer, daværende udviklingschef i afdelingen Bæredygtighed & Byliv i By & Havn, supplerer Jakob med pointen: *"Sådan havde det nok også været med både Sandkaj-molen og det Flydende Aktivitetshus. Der er derfor tale om en række fællesskaber, som vi har fået etableret tidligere 'oppefra', end de ellers ville være kommet af sig selv. Man kan ikke vente på, at de lokale foreninger opstår af sig selv i et nyt byområde. Så går der måske fem til ti år, hvis ikke længere, før der sker noget på facilitetssiden. Med den tidlige oprettelse af Nordhavn IF og de første faciliteter har man nu fået skabt en lokal katalysator og et fundament for en mere langsigtet og helhedsorienteret foreningsudvikling."*

Mulighederne for at etablere Konditaget Lüders i Nordhavn i dag, efter beboerindflytningen har fundet sted, ville således med al sandsynlighed have givet så stor modstand fra de lokale, at det ville være tæt på umuligt at etablere. Selve rækkefølgen for etablering af eksempelvis frie, offentlige fællesfaciliteter med boldbaner, legepladser, kajakopbevaringer, klassiske idrætsfaciliteter og lignende er derfor ekstremt vigtig.

Fællesfaciliteter, hvor lokalsamfund kan mødes 'mellem husene' og fællesskaber kan opstå, bør derfor, hvis muligt, som hovedregel planlægges, besluttet samt påbegyndes samtidig med planlægningen og udviklingen af boliger – og allerhelst inden beboere flytter ind og organiserer sig i grundejerforeninger.

3.6 Delrefleksion på opstartsfasen

Dette afsnits hovedspørgsmål lød: *"Hvilken betydning har den tidlige etablering af Nordhavn IF haft for de senere etableringer af lokale idrætsfællesskaber og -foreninger i Nordhavn?"*

Evalueringen af opstartsfasen viser, at den relativt tidlige opstart af en lokal og organiseret idrætsorganisation via Nordhavns IF har resulteret i lokal tilstedeværelse samt en lokal forankret, legitim idrætsorganisation, som både repræsenterer, organiserer og aktiverer lokale idrætsinteresser.

Via koblingen mellem en topstyret idrætsorganisation og de lokale interesser viser evalueringen også, at man via Nordhavn IF er lykkedes med at præge og involvere sig i de muligheder, som opstår undervejs i byudviklingsprocesser. Én af de store fordele består i, at bestyrelsen i Nordhavn IF ikke har været "låst" i specifikke eller særlige idrætsinteresser – og således har Nordhavn IF haft en afgørende betydning for at bevare et overblik og holde et helhedsfokus og i stor grad fået aktivitetsfokus til at gro i de sammenhænge, hvor der var lokal energi og engagement. Det bliver især tydeligt, når udviklingen af foreningsidrætten i Nordhavn sammenlignes med foreningsidrættens i Ørestad.

Den ret usædvanlige og fælles interesse og aftale, som opstod mellem By & Havn, DGI Storkøbenhavn og Idrætsforum København om etablering af en lokal idrætsorganisation, har således også haft afgørende betydning for det lokale aktivitetsniveau i Nordhavn og den lokale foreningskultur. Her er der blevet etableret en række aktivitetsspor, som kredser om foreningsidrættens traditioner med formelt foreningsdemokrati, aktivitetsfokus og facilitetsudvikling. Den usædvanlige aftale har bestået i en stor og fælles oplevelse af, at hverken byudviklere og/eller kommunen af sig selv har et stort blik for etableringen af idrætsfaciliteter. Der har været enighed om, at idrætsfaciliteterne ikke "kommer af sig selv"; og det er derfor også interessant, at By & Havn har været interesseret i at indgå den formelle aftale om at skubbe en

lokal idrætsorganisation foran sig mhp. at få kommunen mere på banen i forhold til den fælles oplevelse af, at der er brug for kommunale investeringer i fællesfaciliteter i Nordhavn.

Den lokale tilgang og fortolkning af foreningslivets ramme og tradition, som Nordhavn IF har stået for, kan på sigt vise sig at være et afgørende alternativ til en anden og mere kommercialiseret idrætsorganisering og -tradition, som med stor sikkerhed også vil præge byudviklingen og idrætsbilledet i Nordhavn. På denne måde har etableringen af Nordhavn IF lagt sporet ud til fremtidens ikke-kommercielle foreningstradition i Nordhavn som et konkret modstykke til en kommercielt organiseret og privatejet idrætsudbyder.

Evalueringen viser også, at Nordhavn IF via de erfarne kræfter i bestyrelsen har medvirket til at sikre et helhedssyn på idrættens funktion i lokalsamfundet, hvor de nye og konkrete foreningsdannelser typisk har et mere snævert aktivitetsfokus. De lokale foreninger, der blev etableret i Nordhavn IFs indledende opstartsperiode, har taget udgangspunkt i de lokalt bosiddendes idræts- og motionsinteresser, som også var det, der blev lagt op til i samarbejdsaftalen, og det resulterede primært i aktiviteter for og med voksne. Imens har Nordhavn IF i tæt samarbejde med bl.a. DGI Storkøbenhavn og DBU København haft et mere overordnet perspektiv på facilitetsudvikling, strategisk kommunikation, langsigtet interessevaretagelse samt målrettede idrætsaktiviteter til børn og unge. Sidstnævnte har været et markant mere vanskeligt arbejde, idet Nordhavns manglende idrætsfaciliteter har gjort det svært at facilitere børneidrætten.

Nordhavn IF har ligeledes medvirket til at sikre en positiv benyttelse af de relativt få, lokale idrætsfaciliteter, som ligger i Århusgadekvarteret – Konditaget Lüders, kajakopbevaringen samt Sundmolen. Alle tre faciliteter blev hurtigt meget populære og "overbookede", hvilket har medført en lang række uhensigtsmæssigheder og gener for de nytillflyttede, lokalt bosiddende.

Evalueringen vidner dog også om, at fællesfaciliteter er og bliver en knap ressource i Nordhavn, hvorfor overvejselsen af, hvem der får adgang hertil, er af helt afgørende betydning for sammenhængskraften mellem foreningerne og den lokale forankring af aktiviteter. Faciliteter, hvor drift og råderet overlades til én aktør, rummer dilemmaer og har konfliktpotentialer, som kan vokse sig store og langvarige. Det skyldes, at senere grupperinger/foreninger kan føle sig overset og/eller uretfærdigt behandlet. De konflikter, der har været vedrørende den etablerede kajakopbevaring i P-huset Lüders, er således ikke blevet løst endnu; og konflikten har sat sit præg på både samarbejdsklima og den generelle tillid blandt de lokale kajakforeninger og bestyrelsen i Nordhavn IF. Det lokale "ejerskab" over kajakopbevaringen fra én af de i Nordhavn IF-organiserede kajakforeninger har således direkte medvirket til at fremme en uhensigtsmæssig konflikt om facilitetsadgang og -brug, som har taget kræfter og tid fra andre aktiviteter, hvilket kunne have været håndteret bedre via gensidige aftaler om fællesbrug mellem de stridende parter.

På Konditaget Lüders har de foreningsorganiserede motions- og træningsaktiviteter dog præget brugen af faciliteten positivt via selvjustits og løbende tilsyn. Det skyldes, at de organiserede foreningsmedlemmer har en oprigtig interesse i at drifte og vedligeholde faciliteten, så den kan bruges til deres idrætsaktiviteter – og det kommer alle konditagens brugere til gode. Derfor har de organiserede forenings- og træningsaktiviteter specifikt på Konditaget Lüders skabt et positivt møde med de selvorganiserede facilitetsbrugere, som ikke kan tages for givet. Det uformelle møde mellem de foreningsorganiserede medlemmer og de selvorganiserede brugere og motionister er blevet kendetegnet for Konditaget Lüders. Erfaringerne fra Nordhavn vidner om, at det med en stærk og lokal organisering af aktiviteter er muligt at skabe faciliteter, som henvender sig til flere målgrupper på én gang – og derved også formå at tilgodese både skoler og børneinstitutioner, idrætsforeninger samt selvorganiseredes behov.

Igennem Nordhavn IF er der på Konditaget Lüders blevet arbejdet målrettet med at skabe idrætsfaciliteter, der rummer og inviterer flere grupper af aktive med. Konkret er det således lykkedes at understøtte en

række billige/gratis og lettilgængelige træningsaktiviteter i attraktive tidsrum på Konditaget Lüders. De nyetablerede foreninger blev relativt hurtigt opbygget omkring især en række voksenaktiviteter.

4. Udviklingsfasen

Udviklingsfasen, som er defineret ved at være fra start 2019 til juni 2022, har fokus på perioden umiddelbart efter Nordhavn IFs tilblivelse. Afsnittet her er skrevet fra et udviklingsperspektiv, der primært forholder sig til den proces, som Nordhavn IF både har været igennem og befinder sig i nu i forhold til aktivitetsudvikling, foreningsdannelser og idrætspolitisk interessevaretagelse i forbindelse med langsigtet facilitetsudvikling.

Hovedspørgsmålet i denne del af evalueringen lyder: *Hvordan har udviklingen i Nordhavn IF været siden 2019 og frem til i dag – og hvilke aktiviteter, tiltag, beslutninger og begivenheder har været afgørende for udviklingen?*

Der blev gennemført følgende kvalitative interviews til brug for udviklingsfasen:

- Gruppeinterview med repræsentanter fra Nordhavn IFs bestyrelse v. Per Bodholdt, Mette Cederkvist, Thomas Robert Madsen og Peder Nedergaard.
- Lotte Tranekær Nielsen, tidligere idrætskonsulent i Nordhavn IF.
- Per Schulze, tidligere udviklingschef i By & Havn.

4.1 En bydel og et idrætsliv i vækst

I Nordhavn skete der i denne udviklingsperiode en ret voldsom befolkningstilvækst, hvilket er et vigtigt og bagvedlæggende udviklingstræk, som sætter et markant præg på både den nye bydel, det civile liv og Nordhavn IF. Tilbage i 2016 boede der således kun 200 indbyggere i Nordhavn, mens der allerede i 2018 boede knap 1.800. Det seneste officielle indbyggertal fra 2022 lyder på i alt 3.504 indbyggere (Nordhavn Avis, 2022a). Selvom der er lang vej til de i alt 35.000 – 40.000 indbyggere, som på sigt vil bo i Nordhavn, så der er tale om en ganske drastisk befolkningstilvækst på ganske få år.

I samme periode oplevede en række af interviewpersonerne fra Nordhavn IF også en tilsvarende bemærkelsesværdig udvikling i lokalsamfundet, hvor de er enige om, at den lokale interesse fra de nye beboere langt hen ad vejen viste, at de gerne vil engagere sig i og deltage i foreningslivets aktiviteter. Dette gælder måske i særlig grad de mange tilflyttede expats². Et af de helt særlige træk ved befolkningssammensætningen i Nordhavn er nemlig, at der er relativt stor andel expats, som via de lokale foreningstilbud og -aktiviteter får mulighed for at etablere stabile, sociale relationer med andre, der har samme behov.

Via de nye foreningsdannelser og -aktivitetstilbud har en række af foreningerne under Nordhavn IF, især kajakklubben, således oplevet en succes med at invitere lokalt bosiddende expats ind i foreningslivet, da de i særlig grad oplever, at både de selv og deres børn har brug for uformel, interessebåret socialisering og fællesskab. Foreningslivets vigtighed, relevans og ”rolle” som katalysator for frivillige, sociale relationer i Nordhavn bliver på en måde iscenesat af disse expats’ ønske om at udfylde fritiden med meningsfulde

² Expat: En beskrivelse, som typisk dækker over en udlænding, der er bosat uden for deres hjemland i en mindre årrække. I almindelig brug refererer udtrykket ofte til veluddannede fagfolk og specialister, som får et ofte vellønnet arbejde i en ofte større virksomhed, der har kontor i udlandet.

aktiviteter. Hvor de fleste andre tilflyttere som regel har et veletableret socialt netværk, møder nytillflyttede expats i højere grad det nye lokalområde i Nordhavn uden sociale netværk, og især den lokale Kajakklubben Nordhavn giver særskilt udtryk for denne kvalitet ved foreningslivet.

For flere af interviewpersonerne fremstår den nuværende lokalbefolkning som relativt heterogene, hvilket er en oplevelse, som Mette Cederkvist udtrykker med følgende udsagn, om at *"...de nye borgere er svære at tale om som én homogen gruppe."* Peder Nedergaard, formand for Nordhavn IF, supplerer dette udsagn med en iagttagelse om, at der *"... især ved Sundkaj faktisk bor ret mange børnefamilier,"* hvilket Mette Cederkvist underbygger med en pointe om, at *"... der er en del indbyggere, som allerede er flyttet fra de 'gamle' kvarterer i Århusgadekvarteret i Nordhavn til de nyere for både at bytte til noget større og få det til samme pris."*

Det er dog lidt paradoksalt, at bestyrelsesrepræsentanter for Nordhavn IF på denne måde oplever befolkningssammensætningen således, for når man sammenligner indbyggerne i Nordhavn med den øvrige befolkningssammensætning i Københavns Kommune, fremkommer der en række interessante karakteristika.

Faktaboks om Nordhavns borgere

- Aldersgennemsnittet er 2,2 år lavere end gennemsnittet for det øvrige Københavns Kommune. Nordhavn hører da til de områder i Københavns kommune med det laveste aldersgennemsnit.
- Aldersfordelingen i Nordhavn ligner i grove træk den for det øvrige København. Dog rummer Nordhavn 4 procentpoint flere børn (0-19-årige) og 7 procentpoint færre ældre (60+).
- Indkomstniveauet i Nordhavn ligger på niveau med Gentofte Kommune og markant over gennemsnittet i København.
- Den gennemsnitlige årlige disponible indkomst er for husstandene i Nordhavn 805.000 kr. Det er knapt dobbelt så højt som gennemsnittet for det øvrige Københavns Kommune, som tjener 414.000 kr.
- I Nordhavn er 31 pct. af boligerne kun beboet af én person. Tilsvarende er hele 45 pct. af boligerne i det øvrige København bosat af enlige.
- Hele 73 pct. af beboerne i Nordhavn har under 10 km til deres arbejde. Alligevel har omkring 44 pct. af husstandene rådighed over mindst én bil. 15 pct. af bilerne i Nordhavn er elbiler, hvilket er 10 procentpoint mere end i det øvrige København.
- Af de mennesker, der flyttede til Nordhavn i perioden 2015-2017 var 72 pct. af tilflytterne fra København og omegn.
- 41 pct. af beboerne i Nordhavn har en lang videregående uddannelse, hvor dette er 22 pct. i det øvrige Københavns Kommune (2019-tal).
- 67 pct. af borgerne i Nordhavn er en del af arbejdsstyrken. I det øvrige Københavns Kommune er denne andel 57 pct. (2019-tal).

Derudover fremgår det af data, at aldersgruppen 30-45 år og børn 0-10 år udgjorde en større del af fraflytningen, end de gjorde af tilflytningen til Nordhavn i *"opstartsfasen"* (By & Havn 2019: 14). Det vidner muligvis om, at Nordhavn ikke havde de tilbud, som børnefamilierne ønskede eller havde forventning om.

NOTE: Tallene er fra januar 2022, medmindre andet er angivet.

Data er hentet fra fakta-ark om Nordhavn udarbejdet af By & Havn (2022) og statistikrapport udarbejdet af By & Havn (2019).

Nordhavns borgere er både yngre, bedre uddannet og har bedre betalte jobs samt markant flere biler, end borgerne fra det øvrige København har (By & Havn, 2022). Med andre ord er det ikke en helt så heterogen gruppe, som beboerne selv oplever og udtrykker det – som bl.a. kommer til udtryk i en artikel i Berlingske (Sonne, 2022). Når mange beboere refererer til en 'landsbyfølelse', så skyldes det sandsynligvis, at der er

tale om et relativt afgrænset geografisk område og en endnu relativt isoleret bydel, der primært er forbeholdt en kreativ øvre middelklasse. Faktum er da også, at der i 2017 endnu ikke var opført almenyttige boliger, selvom der var politiske beslutninger, der ønskede dette – først i februar 2020 blev de første almene boliger bygget til i Nordhavn (Mahler, 2020).

Interviewpersonerne er også generelt enige om, at der i Nordhavns Årshusgadekvarter gradvist tegner sig en spændende, ny bydel, hvor gedigent boligbyggeri skyder op side om side med en række mere unikke og enestående bygningsværker. Bygningernes blanding af topmoderne glasfacader og bygninger med klare industrielle referencer.

Der er også bred enighed om, at foreningslivets lokale tilstedeværelse har medvirket til at skabe liv i den nye bydel, hvilket bl.a. kommer til udtryk i et citat fra Per Schulze, tidligere udviklingschef i By & Havn:

”Helt personligt synes jeg ikke, at opgaven med at skabe et nyt civilsamfund og at skabe foreningsliv mellem husene ligger naturligt i By & Havn. Det er mere en opgave for aktører som DGI og Nordhavn IF. Men det er By & Havns opgave at medvirke til at facilitere mulighederne for, at dette kan ske. Byliv er faktisk en ret kompleks ting, som har krævet meget arbejde at få i gang, men det har også givet pote, at vi er kommet så tidligt i gang med denne dagsorden i Nordhavn, synes jeg. Det er det, vi ser resultatet af nu, så mener jeg faktisk, at man er nået langt i forhold til at skabe det civile liv og sikre bydelens sammenhængskraft herude (i Nordhavn, red.). Foreningslivet har også haft en positiv betydning for de folk, der bor her; og vi kan jo også se, at det også har haft betydning for lysten til at bo i området, og måske har det påvirket ejendomspriserne. Uden samarbejdet om at etablere og udvikle det lokale foreningsliv, havde man ikke haft det interessante byområde, som man har i dag i Århusgadekvarteret.”

Per Schulze delte også en mere grundlæggende analyse og oplevelse af problemstillingen og situationen i Nordhavn. Per Schulze udtaler:

”Hovedudfordringen i Nordhavn er, at Københavns Kommune overordnet set har et stort efterslæb på facilitetsdelen. Det korte af det lange er, at hvis ikke vi skaber nogle fysiske rammer for både foreningslivet og de selvorganiserede, ja så mister vi så meget af vores sociale byliv, vores kultur og vores mulighed for at være sammen og udfolde sig fysisk.”

Det var dog samtidig vigtigt for By & Havn og Per Schulze, at Nordhavn IF eller andre idrætsorganisationer ikke forsøgte at planlægge og styre, hvilke konkrete idrætsaktiviteter som de fandt relevante. Fra By & Havns perspektiv var foreningsdannelse og aktivitetsudvikling en organisk udviklingsproces, hvor det var afgørende, at der var lokale, frivillige kræfter, som havde ønsker, energi og engagement til selv at iværksætte de nye tiltag, som de havde interesse i. Derved ønskede By & Havn også at sikre, at de nye foreningsaktiviteter skete i overensstemmelse med de lokale borgeres ønsker – og ikke var udtryk for idrætsorganisationernes prioriteringer ‘oppefra’.

Denne lidt kritiske oplevelse af idrætsorganisationerne kan ikke umiddelbart genfindes i Nordhavn IF. Man er godt vidende om, at der især i opstarten af Nordhavn IF s var en del rituelt ‘positioneringsspil’ mellem især DBU København og DGI Storkøbenhavn, men for Nordhavn IFs bestyrelse var der, efter eget udsagn, fra starten fokus på at skabe og understøtte det lokale foreningsliv, hvor man ikke havde store planer om at styre eller etablere udvalgte foreninger målrettet nogle bestemte målgrupper.

I praksis viste det sig også hurtigt, at det ikke var bestyrelsen, men derimod den lokalt ansatte idrætskonsulent, som stod for at understøtte borgerne i at skabe nye aktiviteter og foreningstilbud, mens Nordhavn IF, ifølge bestyrelsesformand Peder Nedergaard, snarere *"... bare var glade for, at der kom nogle foreninger og udøvere til."* Denne grundlæggende oplevelse deles af Hans Christian Hansen, daværende næstformand i Nordhavn IF, som siger: *"Vi var ikke ude i så brede visioner eller planer om forskellige kategorier af foreninger eller udøvere. Slet ikke. Vi var inde på, om der kommer nogle foreninger eller ej. Og så blev vi glade, da der dukkede nogle op; og dem ville vi gerne gøre noget for."*

I udviklingsfasen pegede samtlige interviewpersoner derfor også på, at den ansatte idrætskonsulent i Nordhavn IF, Lotte Tranekær Nielsen, spillede en afgørende rolle i udviklingen. Dette italesættes både af Peder Nedergaard og Mette Cederkvist fra Nordhavn IFs bestyrelse samt en række andre kilder.

Mette Cederkvist: *"Lottes (Tranekær Nielsen, Idrætskonsulent i Nordhavn IF red.) rolle har som idrætskonsulent været mange, men noget af det vigtigste har jo været at hjælpe helt nye aktiviteter og foreninger på banen i samarbejde med nytillflyttede samt at samarbejde med andre af de lokale aktører i Nordhavn. Det har bl.a. været en succes i forhold til at få stablet den nye Fritids- og Idrætsforening Nordhavn på benene, skabe et godt samarbejde med den lokale søspejderforening og der har vist også været arbejdet på en ny yogaforening. På den måde kan man sige, at idrætskonsulenten var omdrejningspunktet for foreningernes aktiviteter og hun har også været den, der i praksis kunne formidle, koordinere og informere på tværs af alle de forskellige aktører og kommunikationsplatforme. Hun stod også for markedsføring af aktiviteterne både på Facebook og i de lokale, skrevne medier. Hun sikrede, at det fællesskab, som foreningerne i teorien kunne have sammen, også er blevet optimeret i virkeligheden."*

Peder Nedergaard supplerer Mette Cederkvists udsagn: *"Hvis ikke sådan én som Lotte (Tranekær Nielsen, Idrætskonsulent i Nordhavn IF red.) var ansat, så ville der slet ikke være den samme aktivitets- og foreningsudvikling i Nordhavn, som vi har set. Der ville bl.a. heller ikke være det samme sammenhold foreningerne imellem. For bestyrelsesarbejdet i Nordhavn IF ville det også betyde, at vi igen skulle gøre langt mere selv, samtidig med, at der ville ske mindre. Så mit klare bud er, at aktivitetsniveauet ville falde markant uden en idrætskonsulent."*

Disse udsagn tyder på, at der langt fra har været tale om en 'masterplan' i forhold til foreningsudviklingen i Nordhavn. Idrætskonsulentens egne oplevelser peger også i en retning af, at der snarere var tale om at prøve sig frem i relativt komplekse beslutningsprocesser, hvor udfordringerne meget oftere resulterede i andre og mere alternative løsninger end det, der var planlagt fra starten:

"Jeg er jo oprindeligt fra landet og er vant til, at hvis man får en idé, så kan man bare planlægge at gøre det i morgen og få en tilladelse til eksempelvis at låne en mark. Men herude i Nordhavn er det et andet game. Man kan ikke bare få en idé i dag og starte på det i morgen. Hvis bare vi skal lave et lillebitte arrangement, jamen så er der en formel ansøgningsprocedure, som også er en stor barriere for de lokale, som har vanskeligt ved at forstå og også acceptere alle de langtrukne beslutningsprocesser. Bare fordi man eksempelvis er interesseret i at stå for at være fodboldtræner, så er det ikke sikkert, at man er interesseret i at skulle skrive ansøgninger om at få lov til at spille fodbold hver tirsdag – som tænkt eksempel. Det er sådan noget, hvor samarbejdet med mig nok gør en lokal og praktisk forskel, for det er sådan noget, jeg kan hjælpe ildsjælene og foreningerne med. Jeg kan se det fra et foreningsperspektiv og sætte mig ind i, at disse processer kan være uoverskuelige for frivillige."

Samtidig sætter Lotte Tranekær Nielsen fokus på den første periode i jobbet, hvor hun, efter eget udsagn, måtte starte helt fra bunden i forhold til at etablere relationer og kontakter til de lokale i Nordhavn. Hun siger i den forbindelse:

"Jeg ville godt starte med et 'clean sheet', så jeg kom ind med et ret åbent sind og havde også mange idéer og var måske også lidt naiv i forhold til opgaven om at få gang i børneidrætten. Jeg havde nok sådan en 'det skal vi nok få til at lykkes-holdning'. Helt i starten indkaldte jeg idrætsforeningerne til nogle møder for at lære foreningsformændene at kende, hvorefter jeg også forsøgte at række ud til centrale personer i grundejerforeningerne. Så jeg startede med at lære dem ('de lokale', red.) rigtigt godt at kende og finde ud af, hvem der kunne blive tætte samarbejds- og sparringspartnere. Jeg kunne ret hurtigt gennemskue, hvad det var for nogle frivillige kræfter, der også rigtigt gerne ville noget herude. Så i de første mange måneder var jeg ret meget herude i Nordhavn."

Denne problemløsende og åbne tilgang er uden tvivl kommet Nordhavn IF til gode, og det fremgår også tydeligt, at det har krævet særlige kvalifikationer at navigere i det kludetæppe af interessenter, som kendetegner den nye københavnske bydel.

Det er på mange måder en kompliceret proces at skabe et foreningsliv samtidigt med, at byen i sig selv bliver bygget, fordi alt sker på samme tid. Århusgadekvarteret er over de seneste fem år gået fra at være en byggeplads med enkelte færdige boligblokke til nu at være en moderne, københavnsk bydel.

Uden en tilknyttet idrætskonsulent i NORDHAVN IF står det klart for alle, at foreningslivet ikke havde været i nærheden af at være kommet så langt, som det er tilfældet, herunder at samspillet mellem organisationerne også har betydet, at man i lange træk er lykkedes med at komme til enighed om at skabe noget liv mellem husene – trods manglen på faciliteter.

4.2 Er et mere synligt Nordhavn IF muligt?

"Hvad er Nordhavn IF egentligt?"

Det er et spørgsmål, som frivillige foreningsfolk i Nordhavn ofte støder på, når de snakker med de lokalt bosiddende.

Igennem de afholdte interviews i forbindelse med denne evaluering har alle interviewdeltagere været enige om, at Nordhavn IF og foreningerne herunder ikke er – eller har været – ret synlige i gade- og bybilledet.

Eksempelvis kan man tage et kig på de sociale medier i Nordhavn. Ved en gennemgang af de lokale facebooksider står det hurtigt klart, at de fleste synlige aktiviteter i Nordhavn har karakter af kulturelle pop-up events såsom 'mad-event', 'vin-event' og andre voksenaktiviteter.

Der er samlet set markant flere opslag på Facebooksiden "Alle os i 2150" fra kommercielle, erhvervsdrivende aktører såsom Big Bio, Meny og diverse spisesteder om deres aktiviteter samt begivenheder arrangeret af kommunen, og ikke nær så mange fra idrætsforeningerne. En gennemgang af opslagene viser også en delvis privatisering ikke bare af voksenaktiviteter men også af voksenidrætten, hvor diverse fitnesscentre og yogatilbud fremføres, imens foreningslivet ikke har været lige så aktive til at markedsføre sig over for de lokale, som de kommercielle aktører har.

Per Schulze, tidligere udviklingschef i By & Havn siger om dette: *"Nordhavn IF har ikke været tydelige og synlige nok. Jeg ville godt have set dem være aktive og synlige ude imellem husene. Det blev bedre, da man*

ansatte Lotte (Tranekær Nielsen, Idrætskonsulent i Nordhavn IF red.), men der manglede et højere niveau af aktivitet. Skulle vi genstarte samarbejdet, ville jeg forvente mere tryk på det konkrete og synlige.”

I hverken 2021 eller 2022 har foreningerne udført særligt meget reklame for deres aktiviteter på de sociale medier. Vores gennemgang af opslag på diverse Facebooksider for de bosiddende i Nordhavn har vist, at foreningerne ikke har været særligt effektive til at markedsføre sig.

Størstedelen af den markedsføring, der har været, har omhandlet gratistræningen på Konditaget Lüders, hvor målgruppen for opslaget i højere grad synes at være frivillige instruktører end nye motionsdeltagere og -udøvere.

Foreningerne anerkender også selv, at de ikke har prioriteret nok at gøre reklame for deres aktiviteter.

Per Bodholdt fra 2150 Nordhavn Løb og Motion udtaler, at *”... der har manglet reklamer og annoncering fra foreningslivet. Måske har vi ikke været gode nok til at markedsføre vores aktiviteter i foreningerne,”* mens Thomas Robert Madsen uddyber, at *”... når man går rundt i Nordhavn, kan man stadig støde på folk, som aldrig har hørt om hverken Nordhavn IF eller nogle af vores foreninger. Dog kan man sige, at det ikke er noget problem, hvis kendskabet til Nordhavn IF ikke er så stort hos de lokale, for det er i langt højere grad andre interessenter og myndigheder, der skal samarbejde med og kende til Nordhavn IF. Men for de lokale brugere og borgere er det de lokale foreninger under Nordhavn IF, som de bør kende til. Og det har vi ikke gjort godt nok.”*

I forbindelse med denne evalueringsbestræbelse på at opnå kontakt med de lokalt bosiddende folk, var det også bemærkelsesværdigt vanskeligt at finde fysiske steder at opsætte fysiske flyere i forhold til omtale af lokale tiltag i Nordhavn. Der findes en slående mangel på fysiske opslagstavler eller fysiske reklamesøjler i byrummet, og det betyder bl.a., at foreningslivet har svære vilkår for at synliggøre sig. Det tætteste man kommer på en opslagstavle er laminerede papirer ophængt ved trapperne til Konditaget Lüders og et enkelt vindue i Det Flydende Aktivitetshus. Selv de få lokale supermarkeder havde ikke nogen fungerende opslagstavle, og de tillader ikke umiddelbart, at man hænger omtale for foreningslivets aktiviteter op i deres butiksvinduer eller indgangsparti.

Derfor er lokale aktører ofte overladt til Facebook som den eneste reelle kommunikationsvej fra foreningslivet til borgerne, og af samme årsag er netop dette sociale medie anvendt i denne evaluering til at vurdere omfanget af den borgerrettede markedsføring af foreningsaktiviteter i Nordhavn.

I Nordhavn er det den lokale Facebookside *Alle os i Nordhavn* (tidligere *Alle os i 2150*), der er blevet til den største kontaktflade til beboerne, og det er som sådan ikke noget problem, idet man med ét opslag kan komme ud til over 2800 modtagere med forbindelse til Nordhavn. Dog er denne slags lokale sider kendetegnet ved en overvældende mængde af opslag af vidt forskelligt indhold. Strømmen af budskaber bliver derfor hurtigt ret stor, ift. at gruppens følgere har en reel mulighed for at følge med i de delte informationer.

Nordhavn IF har sideløbende anvendt deres egen Facebookside til at reklamere for gratistræningerne på Konditaget Lüders, men det er også hér vi finder opslag omhandlende den lokale idrætspolitiske interessevaretagelse. Særligt gratistræningerne har været markedsført i en yderst tilfredsstillende grad, men data viser også, at Nordhavn IF med denne strategi har 'tabt' i Facebooks algoritme, da opslagene har lignet hinanden så meget, at de er blevet betragtet som spam. Dette kan aflæses på, at Nordhavn IF på flere af deres sider har oplevet en stødt nedadgående tendens ift. interaktioner med facebookbrugere i deres respektive opslag – selv for opslag af en lokal interessevaretagende funktion ift. behovet for flere idrætsfaciliteter, der ellers typisk er opslag, som vanligvis tiltrækker sig en del opmærksomhed. Nordhavn

IF har altså generelt både markedsført sig for lidt og også lidt forkert ift. at aktivere det lokale byliv. Dog har organisationen formået at skifte strategi i 2020, hvor deres forskellige Facebooksider nu anvendes mere funktionsbestemt, hvilket på sigt burde afhjælpe situationen.

Faktaboks om synliggørelsen af Nordhavn IF's aktiviteter

- Nordhavn IF har i sommeren 2021 afholdt yoga, som har tiltrukket 70-90 tilkendegivelser om deltagelse per gang.
- Gratis CrossGym på Konditaget Lüders har generelt for hele perioden 2016-2022 haft 15-25 deltagere per træningsgang. Der har været en naturlig nedgang i sommerferieperioden og i de kolde vinterperioder. Men træningerne har været afholdt stort set hver eneste lørdag fra efteråret 2016 og kører fortsat.
- Der har været afholdt et motionsevent med titlen 'Copenhagen Runners High' af DGI Storkøbenhavn på Konditaget Lüders i 2017 og 2018. Her deltog ca. 200 deltagere per gang. Nordhavn IF's Facebooksider blev også anvendt til at annoncere for eventet.
- Ca. 38 pct. ud af opslagene på fællesgruppen "Alle os i Nordhavn" om sociale aktiviteter kommer fra det lokale foreningsliv selv. Resten af opslagene og aktiviteterne kommer fra private eller kommunale arrangører (baseret på marts-oktober 2022).
- Der har kun været annonceret for ganske få aktiviteter for de 5-12-årige igennem både Nordhavn IFs egen side og de øvrige foreningers sider. Dog har Kajakklubben Nordhavn i de sidste par år annonceret for stadigt flere børneaktiviteter.
- Langt de fleste opslag på siden "Alle os i Nordhavn" har omhandlet voksenaktiviteter eller kulturelle børneaktiviteter.
- Nordhavn IF har opretholdt et usædvanligt højt informationsniveau og anvendt sine Facebooksider til at informere om lukketider, coronarestriktioner og renovationsarbejde ift. Det Flydende Aktivitetshus, der ligeledes har sin egen Facebookgruppe.
- De udendørs aktiviteter på Konditaget Lüders har hele tiden været populære, men oplevede et stort boost under corona-nedlukningerne af indendørs idrætsfaciliteter.
- Nordhavn IF har oprettet et socialt fællesskab for børnefamilier i Nordhavn, som dog har oplevet nedgang i aktivitet, efter at idrætskonsulenten i Nordhavn IF fratrådte sin stilling.

NOTE: Information og pointer hentet fra datascraping af indholdet af Nordhavn IF's Facebooksider.

4.2.1 – 2150 Nordhavn Løb og Motion: En synlig forening

Den forening, som har været bedst til at gøre opmærksom på sig selv i offentligheden, har været 2150 Nordhavn Løb og Motion. Deres reklamer for 'Gratis CrossGym på Konditaget' har i høj grad været fremført på de sociale medier, først igennem Nordhavn IF og siden igennem deres egne medier. Deres opslag har i den senere tid haft fokus på, at der mangler frivillige til at facilitere aktiviteter og til at tage styring – dog altid med en reminder om, at der er plads til flere medlemmer i fællesskabet.

Ved genåbningen af foreningsaktiviteterne i sommeren 2020 efter den første coronanedlukning oprettede 2150 Nordhavn Løb og Motion imponerende hurtigt en åben Facebookgruppe til koordinering af tilmeldinger til gratis-træninger, sådan at foreningen fortsat kunne afvikle aktiviteterne trods den administrative arbejdsopgave ift. at administrere restriktioner for fysisk møde.

Tidligere idrætskonsulent i Nordhavn IF, Lotte Tranekær Nielsen, fortæller, at *"2150 Nordhavn Løb og Motion er rigtigt lokalt forankret. Når man er derude og snakker med de voksne, så fortæller de jo om, at det er her, de har fået nye venner; det er her de har fået deres nye fællesskab. De er jo alle sammen tilflyttere, så vi har haft nogle ægte pionerer i denne hér forening. De tager ansvar for deres lokalområde og er synlige herude både på Konditaget og på Facebook."*

At motionsklubben har haft en større annonceaktivitet end de øvrige foreninger, kan også forklares ved, at de ikke i samme udstrækning har mødt en facilitetsudfordring, så det nuværende niveau af antal medlemmer og aktivitetsomfanget har hidtil godt kunne realiseres inden for Konditaget Lüders umiddelbare kapacitetsgrænse.

Konditaget Lüders er blevet til en både populær og vellidt idrætsfacilitet, som har netop de funktioner, som motionsklubben leve højt på. Størrelsen på faciliteten betyder, at foreningen har et langt større potentiale for aktiviteter end de øvrige idrætsforeninger i Nordhavn IF har indtil videre. Det er pt. Nordhavns største offentlige idrætsfacilitet, og derfor har motionsklubben haft gode forudsætninger for at kunne oprette både nye hold og nye aktiviteter – samt at reklamere for disse. At 2150 Nordhavn Løb og Motion har været markant bedre til at markedsføre sig, kan derfor forklares ved, at de på trods af et højt aktivitetsniveau også har fortsat stort vækstpotentiale, der giver dem en grund til at fortsætte deres annoncering med deres aktiviteter og trække flere nye medlemmer til. Dertil har samarbejdsaftalen mellem Nordhavn IF og By & Havn krævet, at de udførte gratis motionstræning (CrossGym) ugentligt, hvilket de har overholdt til punkt og prikke – og sidenhen videreført i eget regi med stor succes.

Et helt andet scenarie gør sig gældende for foreningerne NorVin, F.C. Nordhavn og Kajakklubben Nordhavn. De har en reel mangel på faciliteter, som gør, at de har meget svært ved at rumme flere aktiviteter og medlemmer, hvilket også betyder, at de fylder deres faciliteter op og ikke gør et stort nummer ud af at markedsføre sig over for nye medlemmer. Det giver ikke mening at forsøge at tiltrække flere medlemmer til de i forvejen overfyldte hold. NorVins Facebookgruppe har dog haft adskillige opslag ugentligt igennem hele dens levetid, men de opslag har ikke haft karakter af annoncer men i stedet været præget af hyppige og praktiske spørgsmål til driften af aktivitetshuset, hvor de frivillige i NorVin, med Mette Cederkvist i spidsen, har lagt et imponerende og helt exceptionelt stort stykke frivilligt indsats i at besvare og håndtere.

Kajakklubben Nordhavn har imidlertid også udvist en stor velvilje og egenskab til at reklamere for aktiviteter og at få flere med i fællesskabet i takt med, at de har tilkæmpet sig adgang til stadig flere faciliteter og redskaber. Det peger på en stor sandsynlighed for, at foreninger, som får mulighed for at få adgang til flere faciliteter, vil påbegynde udvidelsen af flere aktiviteter, så snart dette kan lade sig gøre. Foreningerne er så at sige 'klar på at rykke', så snart det kan lade sig gøre.

4.2.2 Andre steder at mødes

Hvor foreningslivet ikke har slået til i synlighed, der har de kommercielle aktører været betydeligt bedre til at markedsføre sig. Særligt den lokale biograf, Big Bio, har været gode til at reklamere for aktiviteter til småbørnsidrætten, hvor de mod betaling bl.a. har formået af gribe fat i forældregruppen. En kommerciel aktør som biografen ejer og råder over deres egen facilitet, som man kan leje sig ind til markedspris mhp. at afholde aktiviteter.

Dette er tilfældet med bl.a. et tilbud om at gå til babyrytmik i Nordhavn, som udføres af en privat idrætsaktør, der lejer biografen til sine aktiviteter, som på trods af en pris på 110 kr. for 45 minutter har vist sig at kunne blive udsolgt (Billetter, 2022). Dette eksempel viser også, at der findes et stort behov for at

iværksætte tiltag ift. lokale børneidrætsstilbud målrettet beboerne i Nordhavn, som pt. ikke dækkes af andre end private, kommercielle tilbud.

Behovet for og efterspørgslen på at kunne mødes og dyrke idræt sammen kommer stort set af sig selv, uafhængigt af, hvor mange faciliteter, som Københavns Kommune eller andre aktører etablerer. Hvis ikke der findes en offentlig eller foreningsdreven udbyder, så er der tydelige tendenser til, at der træder private alternativer ind på markedet for at imødekomme behovet – dog selvsagt også for at skabe et økonomisk overskud og som følge heraf også oftest til en betydeligt højere adgangspris end det, der ellers kunne lade sig gøre.

Foreninger i Nordhavn IF har også et samarbejde med biografen om at anvende deres faciliteter til arrangementer, som Nordhavn IF ikke selv kan huse. Eks. er generalforsamlingen i NorVin et stort arrangement, hvor der ikke er plads i Det Flydende Aktivitetshus, hvorfor foreningen også har lejet biografen til markedspris. NorVin har selvsagt været glade for denne mulighed, men det er selvsagt ikke holdbart for foreningslivet at betale en lokaleleje i dette leje ift. at få adgang til faciliteter for at afholde deres ordinære mødearrangementer.

4.3 Rammebetingelser og nye faciliteter: Det Flydende Aktivitetshus

I de første år efter etableringen af Nordhavn IF var der et naturligt fokus på at få det civile byliv i det nye Århusgadekvarter til at blomstre. Det er helt centralt at understrege, at samtlige interviewkilder samstemmende er enige i, at dette også er lykkedes langt hen ad vejen – set med nutidens briller.

Dertil er der også udbredt enighed om, at disse erfaringer fra Århusgadekvarteret bør og skal bruges i udviklingen af civilsamfundet og bylivet i de kommende bykvarterer i Nordhavn, som er under udvikling i de kommende år. Erfaringer fra Århusgadekvarteret omhandler bl.a. vigtigheden af at sikre etableringen af fælles og offentlige faciliteter, som det lokale foreningsliv kan få adgang til. Derudover handler de om at være i stand til både at tænke kortsigtet i forhold til de akutte facilitetsbehov samt at have evnerne og overskuddet til at tænke langsigtet på idrætspolitiske og strategiske satsninger.

Nordhavn Ifs formand, Peder Nedergaard, har denne refleksion over situationen, som organisationen stod i umiddelbart efter etableringen i forhold til de muligheder, der var for at få idrætsaktiviteterne til at blomstre fra neden, imens de samtidig skulle have et blik for den lange strategiske udvikling.

"I starten var det alt sammen midlertidige løsninger på ret komplekse facilitetsproblemer. Vi skulle bl.a. skaffe grus til nogle boldbaner, som vi havde held til midlertidigt at etablere på en kommende byggegrund. Vi fik også relativt hurtigt etableret en midlertidig badezone til vinterbadeklubben ved Sandkaj, der betød, at vinterbaderne nu kunne falde i vandet på en mere lovlig måde end det, som de måske tidligere havde praktiseret. Det var på den måde et spørgsmål om at finde de små muligheder, som kunne blive realiseret sag for sag. Det var også samtidig en balance mellem at løse de problemer, som foreningerne stod i nu og her og at have fokus på en helt anden tidshorisont, der hed 20–30 år ud i Nordhavns fremtid med de fremtidige beboeres behov for øje."

En af de afgørende og lavpraktiske rammebetingelser for udvikling af faciliteter til foreningsidrætten og det sociale byliv i Århusgadekvarteret var, at den nyetablerede grundejerforening hurtigt blev en lokal aktør, som man fra Nordhavn IFs side skulle forholde sig proaktivt til, da de langt hen ad vejen sætter rammerne for hvad, der kan lade sig gøre på netop deres grund og at "... grundejerforeninger i området meget ofte ejer arealet/ jorden helt ned til vandkanten," som den tidligere udviklingschef i By & Havn, Per Schulze, formulerer det.

Årsagen til at grundejerforeningen i Nordhavn alligevel er en væsentlig lokal aktør, selvom grundejerforeningerne bestemmer over aktiviteter på deres grund i alle kvarterer, skyldes, at de i Nordhavn var helt nyetablerede, og at bestyrelsen således ikke nødvendigvis havde fundet en foreningsrytme endnu. Derfor kan en masse forskellige forslag om at arrangere lokale idrætsrelaterede arrangementer meget ofte blive mødt med en afvisning og et 'nej – det kan desværre ikke lade sig gøre' – svar. Per Schulze forklarer det på denne måde:

"Ja, altså grundejerforeningerne brugte enormt mange kræfter på bare at få foreningerne, herunder driften til at fungere og hænge sammen i de første år. Situationen er, at grundejerforeningen/beboerne får overdraget driften og ansvaret af deres område af By & Havn efter en på forhånd aftalt model, det betyder bl.a., at de efter overdragelsen selv skal finansiere den primære drift. Om fem til ti år vil det sandsynligvis være helt anderledes, fordi man så har fundet en 'arbejdsstruktur' i bestyrelsen og fået nogle gode erfaringer for, hvad der 'dur og ikke dur'. Herefter vil de sandsynligvis bedre kunne indgå i gode og konstruktive samarbejder til glæde for foreningslivet og fællesskaberne."

Der ligger således en række grundlæggende udfordringer i selve driften og overskuddet til at samarbejde set fra et en ny grundejerforenings perspektiv. Når der er tale om helt nye kvarterer, så er der også tale om helt nye indflyttere, der langt fra altid har overskud til at gå ind i beboerforeningens bestyrelse for at løfte fællesskabets interesser. I de første mange år er der derfor typisk tale om nogle skrøbelige foreninger, hvor det er noget nemmere at sige nej end at give tilladelser, og én grundejerforening på det nye stadie har, som følge heraf ikke altid overskud til at lave samarbejder med bl.a. foreningslivet.

Mette Cederkvist fra den lokale vinterbadeforening forklarer i den forbindelse, at der forud for etableringen af vinterbadeklubben tilbage i 2017 blot var tale om en lille gruppe nytillflyttede i Århusgadekvarteret, som mødtes for at vinterbade sammen. De havde bl.a. et stort fokus på blot at få formel tilladelse til at bruge blot én af de lokale kajkanter, som grundejerforeningen var formel ejer af, til lovligt at kunne gå i vandet fra. Den lokale gruppe af vinterbadere samt Nordhavn IF brugte i den sammenhæng en del tid på at spørge forvaltningen i Københavns Kommune om selve ejerforholdene i forhold til kajkanterne.

Peder Nedergaard, formand i Nordhavn IF, siger i denne forbindelse:

"Det er jo grundejerforeningerne, der ejer jorden i Nordhavn helt ud til vandkanten. Her opstod der et spørgsmål om, hvorvidt det ikke burde have været kommunens ansvar i forhold til at forvalte arealet ud til og omkring kajkanten, fordi de daglige brugere af kajen jo langt hen ad vejen vil være mange andre end grundejerforeningens beboere. Samtidig var vi også vidner til, at der et sted i Sydhavnen var fundet en lokal løsning, hvor By & Havn havde købt selve havnekajen tilbage og efterfølgende står som udlejer af denne, hvilket vi så tænkte på også kunne blive tilfældet andre steder herude i Nordhavn."

Det var dog ikke så simpelt at få formel og lovlig adgang til kajkanten; og bl.a. derfor tog By & Havn en beslutning om at etablere "... en mindre badezone allerede i 2018, som jo faktisk blev etableret ret hurtigt sammenlignet med mange andre steder," som formanden for den senere vinterbadeklub, Mette Cederkvist, husker det. Hun fortsætter:

"Vinterbadeklubben, NorVin, blev etableret i november 2016. Det vil sige allerede inden den første mindre badezonen var etableret. Men tilbage i 2016 havde den stadig ingen faciliteter – altså hverken offentligt bad, omklædning, en sauna eller for den sags skyld adgang til et offentligt toilet. Men vi fik et tidligt praj om, at vi nok skulle se at få etableret en vinterbaderforening, så vi via den kunne påbegynde samarbejdet med Nordhavn IF om at få nogle af de faciliteter, som vi stod og manglede. På den måde kunne vi også

bedre undgå, at der pludselig kom en af de store og veletablerede vinterbadeklubber ud til Nordhavn som de første. Så vi lavede ret hurtigt en vinterbadeklub, og selvom foreninger ofte tager mange år at få op at stå, så gik det hurtigt i vores tilfælde med NorVin (som blev vinterbadeklubbens navn, red.). Altså vi lavede jo også klubben både for at undgå, at allerede etablerede vinterbaderklubber fra andre steder skulle etablere sig i Nordhavn og for at sikre den lokale forankring og tilpasning til lokalområdets ønsker og behov. Derudover skulle kommercielle vinterbaderfaciliteter også undgås. Vi tror på foreningskulturens styrker og sammenhold. Vores tidlige etablering og store medlemsbase har været stor hjælp for grundlaget og udviklingen af først de midlertidige badezoner ved Sandkaj samt den senere etablering af den egentlige badezone og de senere faciliteter.”

Efter foreningsdannelsen af NorVin gik det ganske hurtigt for klubben, og allerede i vinteren 2018/2019 fik de stor succes med at opstille nogle midlertidige saunatelte søndag formiddag på Göteborg Plads, hvilket hurtigt resulterede i fulde huse med vinterbadere i de 80 grader varme svedetelte. Den lokale Nordhavn Avis berettede i februar 2019, at Nordhavns Vinterbaderforening allerede havde ”...800 medlemmer og 400 på venteliste,” hvoraf ca. 1/3 af medlemmerne kom fra Nordhavn (Nordhavn Avis, 2019b).

Der var dog ingen udsigter til, at der kunne etableres fælles og offentlige idrætsfaciliteter på land, hvorfor der opstod en vis frustration i vinterbadeklubben og senere også i Nordhavn IF. De frustrationer blev taget med til møder i By & Havn, hvor den daværende udviklingschef, Rikke Faaborg Jarmer, og hendes afdeling for bæredygtig byudvikling og byliv straks begyndte at ideudvikle. Hvad kunne så lade sig gøre?

Om det var et spørgsmål om fremsynede visioner eller et udtryk for mere simpel logik, hvor nøden lærer den nøgne kvinde at spinde, er der lidt forskellige opfattelser af, men uagtet den manglende afklaring på dette spørgsmål blev resultatet, at der opstod en fælles ide om at udvikle et flydende foreningshus, der kunne tilgås via broforbindelse fra kajkanten og som lå ude i By & Havns vandareal.

Ifølge en kilde i Lokale- og Anlægsfonden var Det Flydende Foreningshus, som fonden konsekvent valgte at kalde faciliteten, også et resultat af ”...et samarbejde, som Lokale- og Anlægsfonden indgik tilbage i 2015 med både By & Havn og Kultur- og Fritidsforvaltningen i Københavns Kommune om en mere overordnet Kultur- og Bevægelsesplan for Nordhavn” (Lokale- og Anlægsfonden, 2019).

Dette bekræfter Jane Hegner Mortensen, projektleder i By & Havn med følgende oplysninger:

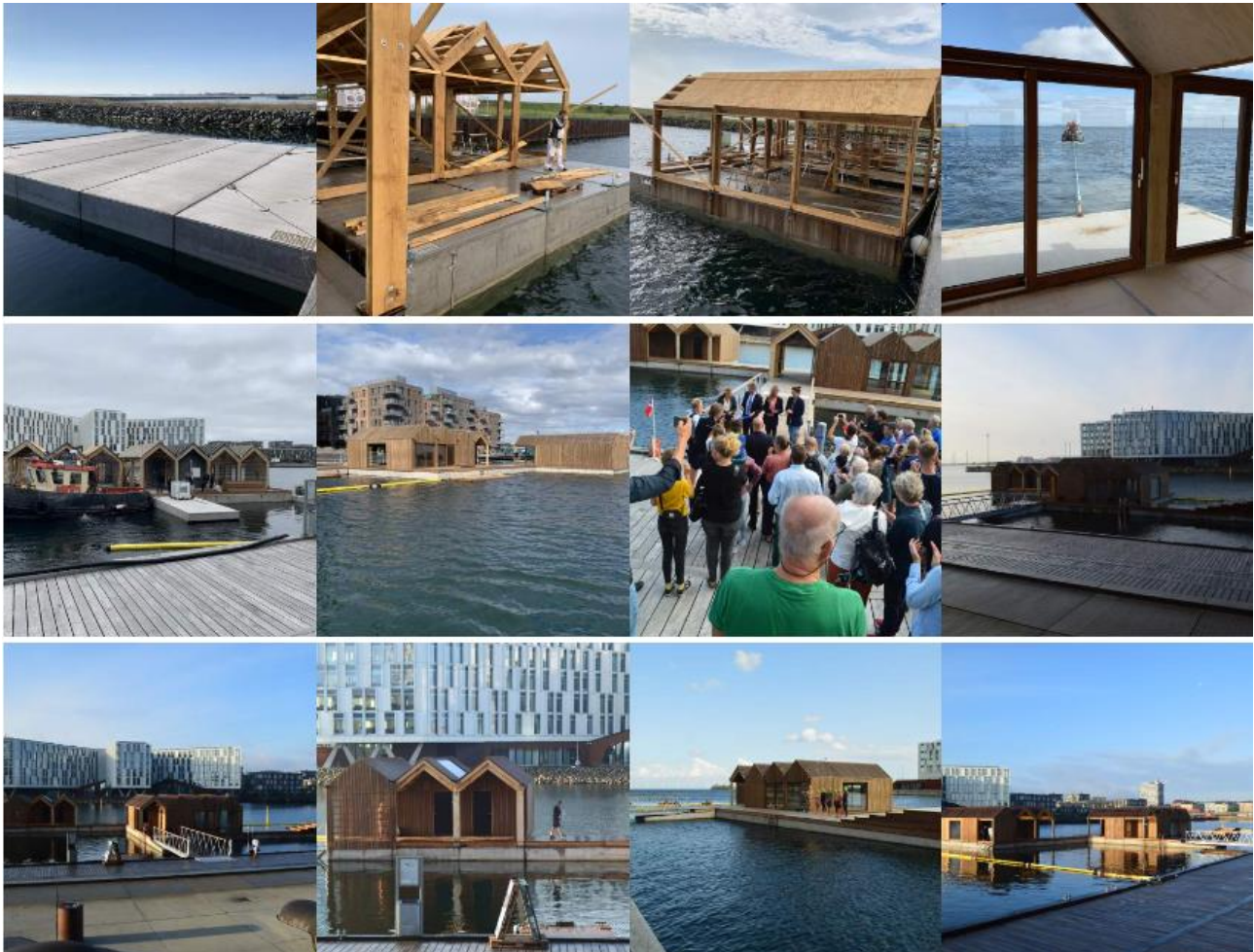
”Nordhavn er jo en by ved vandet, og der er en generel ’blå vision’ for områdets udvikling, kan man sige. Allerede i 2015 besluttede By & Havn at gøre en indsats for vandaktiviteter i området, som Det Flydende Aktivitetshus blev en del af. Behovet udsprang først og fremmest af en opblomstring af lokale foreninger under Nordhavn IF, hvor Det Flydende Aktivitetshus var en oplagt mulighed, da der ikke var muligheder og plads på land.”

At det netop var og er By & Havn, der ejer vandet, var i dette tilfælde ret afgørende for realisering af idéen, for det betød, at det var By & Havn, der var myndighed og selv kunne beslutte, hvad de ønskede at bruge vandarealet til. Efter dialogen mellem Københavns Kommunes sekretariats- og byudviklingschef, Mads Kamp Hansen, og den daværende udviklingschef i By & Havn, Rikke Faaborg Jarmer, blev parterne enige om at påbegynde arbejdet med at få hhv. kommunens politikere samt bestyrelsen i By & Havn med om bord. Den første direkte indstilling til bestyrelsen i By & Havn var i februar 2017 og i juni 2017 fik Kultur- og Fritidsudvalget den også præsenteret med ønske om at spille ønsket ind i ft. budgetforhandlingerne for 2018. Af projektmedarbejdere blev udpeget Michala Ahn Hultberg fra Københavns Kommune og Jane Hegner Mortensen fra By & Havn, der således påbegyndte arbejdet med borger- og interessentinddragelses-processerne, programmering, facilitetsudvikling og det praktiske anlægsarbejde.

Både beboere og foreningsrepræsentanter var således med til at forme tankerne og planerne om Det Flydende Aktivitetshus, som blev facilitetens rette navn. Der var tilsyneladende også i selve planlægningsarbejdet en række klassiske facilitetsudfordringer, som bestod i at putte så mange funktioner ind i huset som overhovedet muligt; og der opstod derfor også et klassisk dilemma mellem de mange forskellige ønsker og den økonomiske ramme, som var afsat til realisering af de mange funktioner og formål.

Huset skulle både understøtte de udendørs funktioner, der i forvejen var i den nye bydel, herunder Konditaget Lüders og kajakstøttepunktet samt badezonen. Helt oprindeligt var det også tanken, at faciliteten skulle rumme opbevaringsfaciliteter til den lokale kajakklub samt være *”med til at sætte retning for de fremtidige faciliteter, når flere beboere kommer til, så flere lignende støttepunkter kan opstå i bydelen”* (Ibid.), men hverken ønskerne om kajakopbevaringsmulighederne eller tankerne om den reproducerbare prototype blev realiseret, skulle det vise sig.

Ørestad

Billedtekst: En fotokollage fra de første spadestik frem til den efterfølgende indvielse af Det Flydende Aktivitetshus (Foto: SF Pontona, Spektrum Arkitekter, By & Havn og DGI Storkøbenhavn, 2019).

Nordhavns beboere og foreningslivet fik dog via faciliteten mulighed for at springe i vandet, klæde om, holde fællesmøder og bruge en sauna midt i Nordhavns bassin i en yderst kompakt og på mange måder også minimal fællesfacilitet på ca. 152 indendørs m².

Som et vigtigt kriterium blev det tidligt besluttet, at selve foreningslokalet ikke skulle tilhøre én bestemt forening, men derimod kun være muligt at booke og bruge af foreningerne under Nordhavn IF, hvorved idrætsorganisationen ganske hurtigt fik nedsat et såkaldt driftsudvalg, som fik en helt central og koordinerende rolle for foreningslivets mødeaktiviteter. Organisatorisk blev dette af Lokale- og Anlægsfonden betragtet som et *"... forsøg på at skabe en flad organisationsstruktur, hvor man som medlem af eksempelvis Kajakklubben naturligt vil komme til at møde medlemmerne fra Tri-klubben og vinterbaderne i NorVin"* (Lokale- og Anlægsfonden, 2019).

Billedtekst: Aktivitetshusets fælleslokale blev således først og fremmest stillet til rådighed for foreningerne i Nordhavn IF, der tilbage i 2016 i alt samlede 12 idrætsforeninger under sig. Det nedsatte driftsudvalg formulerede også en række retningslinjer for brugen af lokalet i deres "Code of conduct" (Foto: Det Flydende Aktivitetshus Facebookside).

Via den gode relation, som By & Havn havde til Lokale- og Anlægsfonden samt det faktum, at der via Det Flydende Aktivitetshus også var tale om en nytænkende og multifunktionel facilitet på vandet, lykkedes det også denne gang at hente fondsmidler ud af Lokale- og Anlægsfonden i størrelsesordenen 1,9 mio. kr., hvilket var et vigtigt økonomisk bidrag til anlægssummen på i alt 11,4 mio. kr., hvor By & Havn kom med 7 mio. kr. og Københavns Kommune med 2,5 mio. kr.

Takket være den supplerende bevilling fra Lokale- og Anlægsfonden blev aktivitetshuset bl.a. udvidet og fik et flydende udendørs 'opholdsmøbel', hvor man kan slænge sig eller hoppe i vandet fra. Desuden blev der etableret en såkaldt 'svømmeø', der samtidig gav mulighed for en udvidelse af badezonen og 50 metersvømning, efter at Kultur- og Fritidsforvaltningens oprindelige planer om etablering af et regulært havnebad blev lagt i graven i forbindelse med budget 2020.

Det Flydende Aktivitetshus blev officielt åbnet mandag 19. august 2019, hvor omkring 500 nysgerrige beboere, vinterbadere, kajakroere, medarbejdere fra By & Havn, politikere og medarbejdere fra Københavns Kommune og repræsentanter fra Nordhavns foreningsliv med Nordhavn IF i spidsen deltog for at se bl.a. den daværende overborgmester Frank Jensen (S) og By & Havns direktør, Anne Skovbro, klippe snoren til den flydende multihus, der i den ene halvdel rummer foreningslokalet inkl. mindre køkken samt toilet, mens der i den del er omklædning, sauna og bad. Offentligheden kan frit bevæge sig rundt på den flydende 'ø' og herfra bl.a. springe i vandet fra springtrappen samt bruge det offentlige toilet.

Således lød dommen fra én af de lokale vinterbadere, Ole Henning Sørensen, i den lokale Nordhavn Avis: *"Vi er meget glade for de nye faciliteter. Selvfølgelig kunne man ønske at saunaen var større osv., men vi*

har lige fra starten været med til at planlægge huset, og fået mange af vores ønsker opfyldt. Bl.a. trappen til vinterbadere, og platformen en meter under vand, så vinterbaderne kan gå ned i vandet og bunde, i stedet for at skulle springe i og svømme” (Nordhavn Avis, 2019a).

4.3.1 Udfordringer, uheld og corona-nedlukning

Der var oprindeligt tale om, at Det Flydende Aktivitetshus skulle have været en prototype, som gerne skulle kunne *”...reproduceres i sin oprindelige form andre steder i bydelen, eller ekspanderes ved at nye arme med supplerende funktioner tilkøbes”* (Lokale- og Anlægsfonden, 2019), men det viste sig desværre, at bygningen skulle blive ramt af uheld – både i form af en ildebrand, som husets brugere måtte slukke ved at løbe i badetøj mellem havn og sauna med plastikkufferter fyldt med vand (TV2 Lorry, 2020), samt at bygningen blev født med en række børnesygdomme, der siden har sat sit præg på driften.

Billedtekst: Branden opstod i elinstallationen til saunaen yderst til venstre og røgen kan lige anes på dette pressefoto (Foto: TV2 Lorry).

Selvom aktivitetshuset hurtigt blev en stor succes, som både foreningshus og som lokal idrætsfacilitet og uderum, viste det sig også, at selve byggeriet havde flere fejl. Allerede tidligt i 2021 – halvandet år efter åbningen – lukkede dele af aktivitetshuset, fordi et skadedyr havde gnavet vandrørens varmekabler i stykker med frostsprængte rør til følge. I omklædningsrummene, hvor vandrørene var frostsprængte, skulle selve rummene isoleres og bruserne udskiftes, og der skulle også laves skadedyrssikring af alle installationerne. Uanset at dette var kritisk, så var aktivitetshuset tilsyneladende også blevet opført i nogle materialer, som var vanskelige at renholde.

Det blev derfor også anbefalet at udskifte både gulvet og indmad i saunaen samt at isolere saunaens forrum, så den heftige besøgstrafik ind og ud af saunaen ikke medførte et så stort varmetab, som tilfældet var. Endeligt anbefalede en rådgiver også, at alle udearealerne burde skridsikres, da træbroerne viste sig at blive ret glatte, når de blev våde – hvilket de tit blev (Nordhavn Avis, 2021b). Denne istandsættelse kostede

både en masse penge, men resulterede også i, at Det Flydende Aktivitetshus var lukket under udbedringsarbejdet og først blev taget i brug igen i efteråret 2021.

Dertil blev det nyåbnede aktivitetshus også ramt af corona, der allerede i foråret 2020 satte sit præg på mulighederne for at benytte faciliteterne efter planen; hvor restriktionerne resulterede i en række indskærpelser, herunder at der maksimalt måtte være ti personer i fælleslokalet, og at den maksimale tid i saunaen blev nedsat til femten minutter pr. person. Samlet set har Det Flydende Aktivitetshus således haft en meget hård fødsel, og med både ulykke og de mange børnesygdomme må man nok konstatere, at de oprindelige planer om at lade faciliteten reproducere i forhold til kommende byområder i Nordhavn umiddelbart ikke længere virker realistiske. Oplagte alternativer som eksempelvis en ældre men moderniseret båd kunne have vist sig at være en markant mere driftssikker og økonomisk investering.

Kombinationen af alle disse uheld har medført, at aktivitetshuset i sig selv har været en særdeles tung og også uforudset driftsopgave. Vores optælling af åbningsdage peger på, at faciliteten har været åben og anvendelig for foreninger og medlemmer i under halvdelen af dets levetid.

Dertil har saunaen i aktivitetshuset, som vi kan vurdere det, været åben og anvendelig for brug i ca. syv-otte ud af de 38 måneder, som aktivitetshuset har eksisteret. Kommunen har dog været hjælpsom med at anskaffe erstatningssaunaer, men de viste sig desværre hurtigt selv at volde store driftsudfordringer, hvilket resulterede i, at de blot var anvendelige i omtrent halvdelen af den åbningstid, som kommunen havde lejet dem³.

Forhåbentligt kan foreningslivet nu se frem til en lang periode, hvor de kan drage nytte af deres store arbejde med at få faciliteten til at holde sig oven vande, herunder arbejde aktivt for, at Københavns Kommune er positivt indstillet på at forlænge driftsaftalen med Nordhavn IF.

4.4 Et forenings- og idrætsliv primært for voksne

Noget af det, som idrætskonsulenten brugte meget af sin tid på, var at undersøge hvilke af de eksisterende foreninger i Nordhavn IF, der kunne have interesse i at operette idrætsaktiviteter for og med børnefamilier i centrum. Dette skulle dog vise sig at være en mere vanskelig opgave, end hvad man umiddelbart kunne regne med, og det fik idrætskonsulent, Lotte Tranekær Nielsen, også at føle.

Udfordringen bestod i, at man tilsyneladende havde overset, hvad klassiske, kommunale idrætsfaciliteter betyder for både børn og unges idrætsdeltagelse – og at der i et nyt byområde uden disse faciliteter ikke var meget at organisere idrætsaktiviteter for børn rundt om. Bl.a. blev vinterbadeklubben NorVin og den lokale motions- og løbeklub, 2150 Nordhavn Løb og Motion, relativt hurtigt mellemstore og lokalforankrede idrætsforeninger, hvor man, naturligvis, fokuserede på de indflyttede beboeres behov, og det var primært voksne motionsudøvere.

Mette Cederkvist, formand for den lokale vinterbadeklub NorVin samt bestyrelsesmedlem i Nordhavn IF, og Peder Nedergaard, formand for Nordhavn IF, har en række refleksioner over situationen, som de stod i sammen med den nyansatte idrætskonsulent i Nordhavn IF tilbage i starten af 2019.

³ Note: Optælling af åbningstid kommer fra en analyse baseret på interviewdeltagernes udsagn kombineret med datascraping af opslag på Det Flydende Aktivitetshus' Facebookside.

Mette Cederkvist: *"Der var enkelte idrætsrelaterede børneevents herude; bl.a. babytræf, børnerulleskøjteløb men også fællestegning, som foregik dengang Kulturhuset stadig lå her. Men de lokale og tilbagevendende foreningsaktiviteter var organiseret af voksne og til voksne. Jeg husker også, at Københavns Kommune engang fik sagt, at børn ikke måtte vinterbade, så selvom der ikke var en defineret aldersgrænse hos os i vinterbadeklubben, så har vi sat aldersgrænsen ved 18 år, hvorved vi også undgår alt besværet med at indhente børneattester."*

Peder Nedergaard supplerer: *"I starten boede der jo ikke ret mange børn herude, og desuden var det også i praksis de veletablerede idrætsklubber fra Østerbro (bl.a. B93, red.), der tog sig af at lave børneaktiviteter i Nordhavn. Men Konditaget Lüders er heller ikke en facilitet, hvor den foreningsorganiserede træning har børneaktiviteter i fokus. Der var ingen fælles, kommunale faciliteter til børn i Nordhavn, og derfor gav det god mening for os, at det var foreninger udefra, som skulle stå for børneaktiviteterne. Det var også helt naturligt, at man ikke fokuserede på at lave faciliteter til børn i starten. For eksempel blev vinterbadeklubben NorVin hurtigt store, og vi fokuserede naturligvis derfor også på de eksisterende foreningers behov. Siden er der kommet mange flere børnefamilier til."*

Som en del af ansættelsen forventede særligt DGI Storkøbenhavn, at idrætskonsulenten fokuserede på at opstarte idrætsaktiviteter for børn og børnefamilier. Hun udtaler i sit interview, at etableringen af flere aktiviteter til og med børnefamilier var en udfordring, da der tilsyneladende ikke var den store interesse i at lave børneaktiviteter fra de eksisterende og lokalt forankrede idrætsforeningers side. Dertil har Lotte Tranekær Nielsen haft en oplevelse af, at der særligt i starten var et stort øje på foreningen 2150 Nordhavn Løb og Motions og deres behov, da de havde mange lokale medlemmer. Foreningens behov og interesser omhandlede dog primært voksenmedlemmers ønsker. Der var et behov for forventningsafstemning mellem DGI Storkøbenhavn og Nordhavn IF, i og med at hun i sin daglige gang havde en fast kontorplads på DGI Storkøbenhavns kontor, og her var en meget tydelig forventning om, at børneidrætten var på dagsordenen og "... noget, der også stod i min kontrakt," mens Nordhavn IF og idrætsforeningerne var mere fokuseret på voksenmedlemmer. Lotte Tranekær Nielsen har disse betragtninger på udfordringerne i forhold til at få flere idrætsaktiviteter målrettet børnefamilierne i Nordhavn:

"De lokalt forankrede foreninger er typisk med udgangspunkt i aktiviteter, der enten har med vand eller urbane idrætsaktiviteter at gøre og altså, hvor man heller ikke skal bruge klassiske idrætsfaciliteter. Det betyder samtidig, at aktiviteterne fra starten er tænkt og organiseret for voksne. Den lokale boldklub, FC Nordhavn, har i nogle sæsoner forsøgt at starte børneaktiviteter op på den lille udendørs boldbane ved Den Internationale Skole, men boldbanen kan ikke bookes, da det er skolens private bane. Derfor kan de heller ikke regne med at have adgang til banen eller at have den for sig selv. De kan og må derfor heller ikke smide nogen væk derfra, hvis der er aktiviteter på den, så alt det betød, at initiativet gik i sig selv igen."

Lotte Tranekær Nielsen fortsætter:

"Når B93 så kommer herud og laver idrætsaktiviteter for børn i Nordhavn, så er det mere sådan nogle enkeltstående events eller en nogle summer-camps. Selvom de faktisk har været rigtig gode, så er det jo desværre ikke det sammen som en lokal foreningsdannelse. Når B93 laver arrangementer i Nordhavn er folk ellevilde, og B93 kan også tiltrække mange medlemmer fra Nordhavn til netop deres klub på den anden side af togbanerne. Det fungerer faktisk rigtig godt, men det er selvfølgelig ikke det samme som en lokal forening, og de har ikke samme mulighed for at kende beboerne herude i Nordhavn – og det går de lokale faktisk op i. Det lokale betyder mere for dem, end man lige skulle tro."

Både idrætskonsulenten i Nordhavn IF, Lotte Tranekær Nielsen, samt de to bestyrelsesmedlemmer, Peder Nedergaard og Mette Cederkvist, anerkender også, at der tidligere har manglet en kritisk masse af

børnefamilier i forhold til indbyggertallet. Lotte Tranekær Nielsen påpeger dog også, som den eneste interviewkilde, at en medvirkende årsag til den manglende interesse for børneidrætsaktiviteterne også skyldes, at dem, der sidder i Nordhavn IFs bestyrelse, ikke selv havde småbørn, så deres umiddelbare hovedinteresser og -fokus naturligvis ikke var på at udvikle aktiviteter målrettet lokale børnefamiliers behov og ønsker.

Spørgsmålet er dog, om der i Nordhavn IFs bestyrelse har været vidende om, hvor stor en del af idrætskonsulentens formelle stilling, der i praksis bestod i at etablere børnerelaterede aktiviteter?

Dette spørgsmål besvares ikke entydigt, men noget tyder på, at der har været en vis asymmetri i de opfattelser, som henholdsvis DGI Storkøbenhavn og Nordhavn IF har haft af, hvor meget børneidrætten skulle fylde. Deri ligger således måske også en usikkerhed i, hvad Nordhavn IF skulle bruge sine kræfter på. Asymmetrien består muligvis også i, at bestyrelsen i Nordhavn IF ikke havde helt så travlt, som idrætskonsulenten i foreningen og DGI Storkøbenhavn tilsyneladende oplevede at have, hvor der efter Lotte Tranekær Nielsens vurdering *"... Især på småbørnsområdet var en klar interesse i at få det startet op og at få det løbet i gang så hurtigt som muligt. Men langt henad vejen var der et rigtig godt samarbejde, og jeg havde som idrætskonsulent et stort råderum fra begge sider til at vælge, hvordan tiden blev brugt og til hvad."*

I forsøget på at finde relevante idrætsfaciliteter til brug for børneidrætsaktiviteter har Nordhavn IF s idrætskonsulent, Lotte Tranekær Nielsen, også talrige gange været i direkte dialog med ledere på Copenhagen International School, der med sin lokale placering og ekstremt attraktive idrætsfaciliteter både inden- og udendørs på Levantkaj i Nordhavn ville være et oplagt sted at dyrke lokalt forankrede idrætsaktiviteter. Copenhagen International School virkede, efter Lotte Tranekær Nielsens vurdering, meget interesseret i det lokale samarbejde og udviste stor imødekommenhed over for foreningerne, men de var underlagt aftaler med Københavns kommune. Dialogen strandede på daværende tidspunkt et sted mellem skolen og kommune, som efter sigende ikke ønsker at tilkøbe flere tider til den timepris, som skolen ønsker at sælge facilitetstid til på skolen.⁴

4.5 Fritids- og Idrætsforeningen i Nordhavn dannes

Efter en del forsøg på at skabe opmærksomhed omkring udfordringen besluttede idrætskonsulenten i Nordhavn IF sig for at lægge kampen for at få implementeret børneidrætsaktiviteterne i de eksisterende foreninger på hylden. Lotte Tranekær Nielsen satte et nyt mål ift. at påbegynde arbejdet med at etablere en ny forening med børneaktiviteter som formål. Lotte Tranekær Nielsen forklarer i den sammenhæng:

"Til vores allerførste dialogmøde målrettet børnefamilier i Nordhavn kom der nul mennesker. Altså ingen overhovedet. Men så kom DGI Storkøbenhavn med ind over med en række erfarne konsulenter, og så kom der faktisk nogle mennesker til det andet møde i oktober 2021, hvor vi også havde fået skabt mere opmærksomhed omkring vores møde via lokale og de eksisterende foreninger. Det kunne vi nok godt have gjort tidligere, tænker jeg i dag. Ved det første offentlige dialogmøde målrettet forældrene var der en del frustration i øjnene på forældrene."

Lotte Tranekær Nielsen fortsætter:

⁴ I forhandlingerne mellem Copenhagen International School og Københavns Kommune er der nu tilkøbt facilitetstid til godkendte, folkeoplysende foreninger på mandage og onsdage, hvor følgende klubber havde tider (hentet fra en oversigt i september 2022): Stevnsøgade Basketball, Københavns Fodtennis- og Idrætsforening, Boldklubben Skjold og Hovedstadens Basketball Fællesskab.

"Og så var der et stort rekrutteringsarbejde i simpelthen selv fysisk at stå ude i Nordhavn, hvilket var superspændende. Det gjorde, at jeg kom i kontakt med rigtigt mange af de lokale familier, som jeg forsøgte at rekruttere. Her fik jeg også muligheden for at forklare forældrene, at det her forløb stopper på et tidspunkt, så hvis vi skal fortsætte og have et fast lokalt tilbud, så skal vi have jer som forældre med på banen til at være frivillige."

Billedtekst: Glade forældre efter det første vellykkede møde med de lokale børnefamilier i Nordhavn om opstart af en idrætsforening med fokus på aktiviteter til børn. (Foto: DGI Storkøbenhavn).

Den lokale indsats resulterede i, at der i foråret 2022 blev etableret en lokal idrætsforening med udgangspunkt i lokale børnefamiliers behov og ønsker. Ved oprettelsen af den lokale forening, som blev døbt Fritids- og Idrætsforeningen i Nordhavn (FIN), fik man for første gang engageret en lokal bestyrelse med forældre bosiddende i Nordhavn, hvor den første foreningsformand blev den lokale ildsjæl Tanja Hesselager, der i lokalpressen sagde følgende:

"Opbakningen fra de lokalt bosiddende forældre har været virkelig stor, og der er allerede masser af idéer til aktiviteter og fremtidige muligheder for områdets børn og unge. Det er et stort gode for bydelens udvikling, at børnenes fritidsmuligheder bliver styrket. Det vil også gøre området mere attraktivt for forældre, der i fremtiden overvejer, om de skal flytte til Nordhavn. Vi sidder lige nu fire forældre med børn i alderen ni mdr. - ti år og kunne rigtig godt tænke os et femte medlem. Ingen krav om at du har børn - eller at du selv bor i Nordhavn. Bare du brænder for at arrangere fede aktiviteter. Vi tænker både faste hold og pop-up events inden for idræt, det kreative etc. Det er ulønnet, men vi har det superhyggeligt og der er god vin og snacks. Plus et virkelig vigtigt purpose" (Nordhavn Avis, 2022b).

Lotte Tranekær Nielsen efterrationaliserer også efter den nye foreningsdannelse med følgende udsagn:

"Jeg ved ikke, om en forening som Fritids- og Idrætsforening Nordhavn kunne være opstået foruden Nordhavn IF og DGI Storkøbenhavns hjælp. Der er rigtig mange barrierer. Så tror jeg næsten, at det skulle være en forening fra Østerbro, der skulle stå klar til at rykke ud i Nordhavn, så snart der stod nogle faciliteter klar."

Siden foreningens oprettelse har der været fokus på at arrangere og gennemføre en række børnerelaterede idrætsbegivenheder, mens det fortsat har været begrænset med de tilbagevendende og stabile foreningsaktiviteter som følge af den lokale facilitetsmangel. Foreningen kom således heller ikke tid nok ind i kommunens lokalefordeling i 2022, hvor en række folkeoplysende foreninger ellers fik tider i den lokale privatskole.

4.6 Nordhavnsparken – en kamp om plads til idrætsfaciliteter

I slutningen af november 2020 kastede dele af Nordhavns IFs bestyrelse sig ind i kampen for at få plads til idrætsfaciliteter i en kommende park med bestyrelsesformanden, Peder Nedergaard, forrest. Parken blev besluttet at skulle etableres i Nordhavn tilbage i budgetforhandlingerne 2018.

Billedtekst: Således så de allerførste og indledende tanker ud om parken tilbage i 2018. Læg mærke til, at der allerede dengang var indtegnet fodboldbaner (Foto: By & Havn).

I tæt samarbejde med især DGI Storkøbenhavn og en lang række andre lokale aktører formulerede de sammen et større udspil om deres syn på udviklingsplanerne for den kommende park i Nordhavn.

Med især DGI Storkøbenhavns engagement blev der formuleret et alternativ til en række andre visioner for parkens tilblivelse og udformning under arbejdsnavnet og hashtagget *#flerefælledparker*. Det blev

beskrevet som et uformelt netværk bestående af idrætsorganisationer, idrætsforeninger, erhvervsdrivende og andre lokale aktører, der ønskede at præge den kommende beslutningsproces til den kommende park i Nordhavn i en retning med mere idræt.

Netværket blev søsat af DGI Storkøbenhavn, DBU København og Nordhavn IF i tæt dialog med lokale foreninger, aktører og kommunalpolitiske beslutningstagere, hvor især partiet Venstre valgte at engagere sig.

Netværksorganiseringen medførte en lang række debatter, hvor der blev sat fokus på behovet for at etablere idrætsfaciliteter til især de mange kommende børnefamilier i Nordhavn samt fordelene ved at gøre dette i en park, som allerede var erhvervet af kommunen, der således ikke ville behøve at finansiere yderligere grundkøb.

Netværket valgte også konsekvent at omtale parken som Nordhavnsparke, hvilket sidenhen har vist til at have en positiv afsmittende effekt på en række centralt placerede aktører. Efter afholdelse af en workshop blev visionerne og tanker om den kommende park også beskrevet i en kronik, der blev bragt i Altinget, samt visualiseret, hvilket tiltrak stor opmærksomhed og omtale i medierne, herunder både TV2 Lorry og Politiken (TV2 Lorry, 2021; Politiken 2021). I den fælles kronik, som blev bragt på netmediet Altinget, lød det bl.a. således fra afsenderne:

"Lige nu ligner den kommende park, hvad den er: Tonsvis af overskudsjord og -grus fra metrobyggeri og andre større anlægsprojekter. (...) Vi forventer, at den første del af parken bliver anlagt i 2024 og måske allerede åbner for sit første publikum i 2025.

Med planlægningen af parken står vi med en unik mulighed for at tilbyde borgerne i Nordhavnen plads og mulighed for at dyrke fritidens frirum med alle de aktiviteter, som en park i tilknytning til vandet kan give. Den mulighed skal vi gribe. De problemer, som opstår, når mange mennesker presses sammen på for lidt plads, bliver langt dyrere i længden, hvis vi ignorerer dem nu.

Vores ambition er, at den nye Nordhavnsparke skal være en park, som københavnere – ikke mindst de lokalt bosatte borgere – kan bruge i deres hverdag. Vi skal etablere et område, der rummer gode idrætsfaciliteter og funktioner, som understøtter et aktivt liv for både børn, unge, voksne og gamle. Parken skal fungere som mødested for lokalbefolkningen og være et naturligt samlingspunkt i Nordhavn, hvor man mødes på legepladser, holder picnic på græsplænerne, sætter drager op eller går tur i de mere tætbevoksede områder.

Og så skal Nordhavnsparke være dét sted, hvor man kan dyrke de foreningsorganiserede idrætsfællesskaber og den selvorganiserede motion. Der skal være boldbaner, løberuter, cykelstier og -spor til mountainbikekørsel, udendørs fitnessudstyr og adgang til vandet for både svømmere og kajakroere. Alt det har vi – i tæt samarbejde med en række lokale foreninger og idrætsaktører – indarbejdet i vores visionsforslag til Nordhavnsparkens udformning, som vi går til de konkrete forhandlinger med." (Lonning-Skovgaard et. al., 2021).

Nordhavnsparke er skabt via inddæmning og overskudsjord fra byggeprojekter i og omkring København og parkens placering og størrelse på 28 hektar er vedtaget ved lov i Folketinget i 2018 - og svarer til ca. halvdelen af Fælledparken. Nordhavnsparkens placering og størrelse er vedtaget ved lov i Folketinget i 2018, hvilket også for Nordhavn IF har været en afgørende præmis for at kunne indgå i de efterfølgende politiske drøftelser, som har omhandlet parkens tilblivelse.

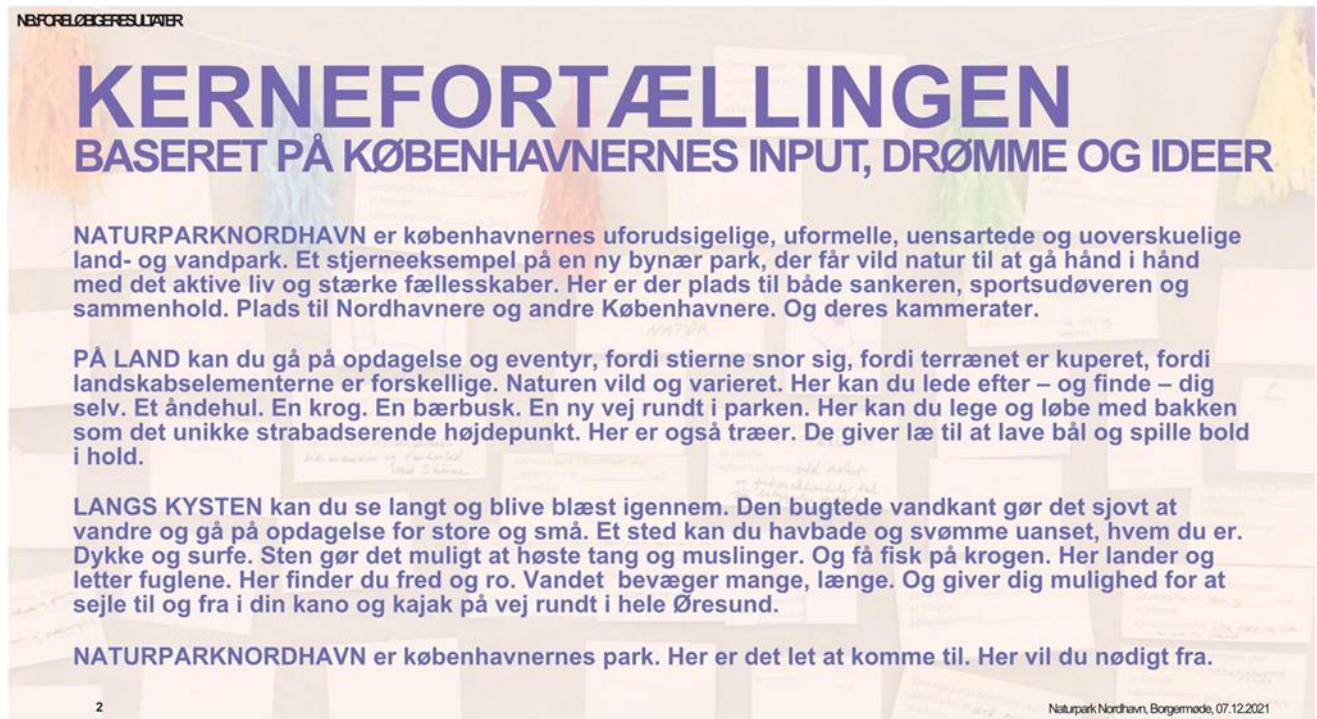

Billedtekst: Skitsetegning fra netværket #flerefælledparker blev bragt i Politiken fredag d. 2. april, 2021. Illustrationen af de foreslåede idrætsfaciliteter blev udarbejdet i tæt samarbejde med WERK Arkitekter.

Der blev afsat 2,5 mio. kr. i Københavns Kommunes budget for 2019 til planlægning af parken i Nordhavn. De vil danne grundlaget for, at der forventeligt kommer til at løbe en arkitektkonkurrence i løbet af 2023, som har til opgave at omsætte de politiske visioner for parken til virkelighed. By & Havn havde desuden i 2020 afsat 1,2 mio. kr. til planlægning og gennemførsel af en såkaldt 'københavnerdiallog', hvor man forsøgte at indsamle borgernes ønsker til parkens funktioner. I denne 'københavnerdiallog' deltog Peder Nedergaard og en række andre idrætsaktører med den dagsorden at få idrætsrelaterede begreber med i den formulerede 'Kernefortælling' (indsat nedenfor), der blev fremlagt på et stort, offentligt møde i november 2021.

Nordhavn IFs engagement har også omhandlet formuleringen af en række hovedargumenter, der har været gentaget talrige gange på møder med omverdenen men i særdeleshed også på de sociale medier. De har taget udgangspunkt i følgende pointer:

- Vi går ind i en fremtid, hvor beboere i Nordhavn sandsynligvis vil savne lokale, rekreative fællesarealer samt lokalt forankrede idrætsforeninger og idrætsfaciliteter.
- I fremtiden vil der i Nordhavn være ca. 40.000 indbyggere og op til 30.000 ansatte på lokale arbejdspladser. Til sammenligning svarer dette til indbyggertallet i Rødovre Kommune, hvor beboerne har adgang til sytten lokale 11-mands fodboldbaner.
- Hvis vi ikke handler nu for at sikre idrætsfaciliteter i Nordhavns parken, så er det mest sandsynlige fremtidsscenarie, at de lokalt bosiddende børn og unge i Nordhavn fremover må henvises til de i forvejen lange ventelister i de eksisterende idræts- og foreningsfaciliteter på Østerbro.

Billedtekst: Kernefortællingen var et resultat af en længere indsamling af pointer og ønsker til den kommende park, som BARK Rådgivning stod for at gennemføre i forsøget på at indsamle interessenters bud på, hvad den kommende park i Nordhavn skal kunne bruges til (BARK Rådgivning 2021).

På denne baggrund gennemførte Nordhavn IF også en mindre meningsmåling blandt lokalt bosatte forældre i Københavns Kommune om deres håb, forventninger og drømme for den kommende park, som 705 forældre deltog i. Forældrene blev stillet dette spørgsmål:

"Politikerne i Københavns Kommune har besluttet at etablere en ny park i Nordhavn, hvor der fremover skal bo op mod 40.000 mennesker. Hvis du skulle bo i Nordhavn med dit barn/børn, hvilket "hovedprincip" ville du som lokal beboer ønske, at den kommende park planlægges efter?" – og undersøgelsens resultat faldt heldigvis ud til idrættens fordel, som det kan ses i nedenstående figur 4.1.

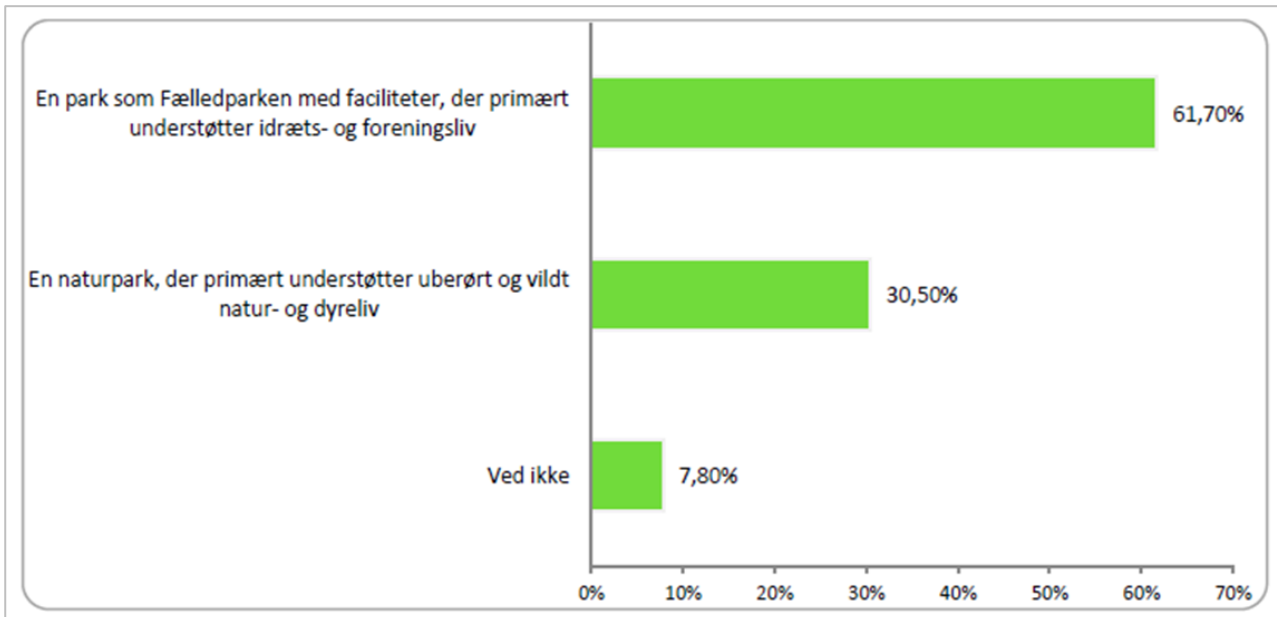
Det er endnu for tidligt at sige noget om præcis, hvilke aktiviteter der kommer til at dominere i den kommende park, men i september måned 2022 blev der afsat 50 mio. kr. i Københavns Kommunes budget for 2023 til to konkrete facilitetsudviklingstiltag. De var til "...outdooraktiviteter og fodbold", som er den konkrete ordlyd i budgetteksten (Københavns Kommune, 2022).

Andre lokale og regionale interessenter vil sandsynligvis forsøge at præge processen i forhold til at vinkle ordlyden af 'outdooraktiviteter' imod en mindre idrætslig betydning, så det vil også være relevant for Nordhavn IF og idrættens organisationer at interessere sig for den kommende arkitektkonkurrence.

I det hele taget fortsætte med at presse på for at skabe opmærksomhed på behovet for, at parken også skal indeholde aktiviteter og faciliteter på/i/ved vand for at realisere parkens store potentiale; at blive en ny, lokal park til glæde for de mange tusinde beboere i Nordhavn.

Figur 4.1: Meningsmåling ift. Nordhavnsparke gennemført blandt forældre i København.

’Politikerne i Københavns Kommune har besluttet af etablere en ny park i Nordhavn, hvor der på sigt skal bo op mod 40.000 mennesker. Hvis du skulle bo i Nordhavn med dit barn/dine børn, hvilket ”hovedprincip” ville du, som lokalt bosiddende, ønske at den kommende park i Nordhavnen skulle planlægges efter?’

Billedtekst: Som redskab i argumenterne for at få tilgodeset behovet for idrætsfaciliteter i den kommende park gennemførte netværket #flerefælledparker en meningsmåling blandt 705 lokalt bosatte forældre i Københavns Kommune.

4.7 Delrefleksion på udviklingsfasen

Hovedspørgsmålet i denne del af evalueringen lyder: *Hvordan har udviklingen i Nordhavn IF været siden 2019 og frem til i dag – og hvilke aktiviteter, tiltag, beslutninger og begivenheder har været afgørende for udviklingen?*

Først og fremmest er det tydeligt, at udviklingsfasen med stor tydelighed viser, at både By & Havn og Nordhavn IF samt de bagvedliggende idrætsorganisationer har oplevet et godt og tillidsfuldt samarbejde, som bl.a. baseres på en gensidig forståelse for hinandens positioner og roller. Dette bliver bl.a. tydeligt, når den tidligere udviklingschef i By & Havn, Per Schulze, anfører, at det ikke er deres rolle og spidskompetence at skabe en levende bydel, men samtidig også understreger, at By & Havn selv sagt har stor interesse i, at Nordhavn bliver så attraktiv og levedygtig som muligt. Derved påpeger han netop, at By & Havn har brug for en 'leverandør'.

I denne forstand har partnerskabsaftalen mellem By & Havn og Nordhavn IF levet op til forventningerne i partnerskabsaftalen og bl.a. resulteret i et Århusgadekvarter under hastig udvikling og befolkningstilvækst, der i dag fremstår som både attraktivt, vellykket og populært – endda i store dele af sommerperioderne for populært ift. udefrakommende badegæster.

Der ligger dog en kritik og ulmer lige under overfladen ift. de formelle kvartalsmøders indhold. De formelle møder, som er blevet gennemført som led i partnerskabsaftalen, er af flere interviewede parter blevet beskyldt for at have et for stort fokus på driftstiltag og -problemer; og et samtidig ønske eller direkte ærgrelse over, at der generelt var for lidt fokus på udviklingsaktiviteter og -muligheder. I den forstand efterlyser flere parter også et fremtidigt engagement, der drejer sig mere om idræts-, forenings- og aktivitetsudvikling end om driftsopgaver.

Denne problemstilling relaterer sig også til den ansatte idrætskonsulent i Nordhavn IFs funktion og rolle. Det er tydeligt, at denne konsulentposition i Nordhavn IF har været helt central, men også at opgavetyperne har været alt for alsidige. Opgaveløsningen kunne spænde over driftsopgaver ift. at understøtte Nordhavn IFs bestyrelsens papirarbejde, at udlevere adgangsarmbånd til saunamedlemmer og problemudredende sagsbehandling ift. driftsproblemerne i Det Flydende Aktivitetshus. Men der har også været strategiske kommunikationsopgaver, iværksættelse af nye events og aktivitetstilbud, idrætspolitiske udspil samt også foreningsdannelse helt fra bunden. Det har således været et ekstremt varieret arbejde for idrætskonsulenten at bestride.

De fleste informanterkilder er i forlængelse heraf også enige i, at der med fordel kunne have været mere fokus på den hovedopgave, der består i at skabe et mere aktivt og lokalt forankret idræts- og foreningsliv i Nordhavn i direkte samarbejde med de lokalt bosiddende borgere, foreninger og andre lokale aktører. Denne kerneopgave har sandsynligvis fyldt lidt for lidt ift. alle de andre hverdagsopgaver, som idrætskonsulenten også er blevet sat til at løse. Arbejdet med at udvikle nye aktiviteter og idrætstilbud, som svarer til de lokale ønsker og behov, kan således med fordel opgraderes i de kommende år, hvis det lykkes for Nordhavn IF at finde midler til at fastholde en lokalt forankret konsulentstilling i idrætsorganisationen.

I Nordhavn vil der med stor sandsynlighed opstå de velkendte ventelisteproblemer til lokale foreningstilbud, som vi kender det fra andre dele af kommunen. Facilitetsmanglen er og bliver en udfordring i København – således også i Nordhavn, hvor der eksempelvis meget hurtigt opstod en venteliste til vinterbadeklubbens aktiviteter. Derfor er det naturligvis afgørende, at der også i de fremtidige bydele i Nordhavn arbejdes langsigtet og strategisk med at indtænke nye idrætstilbud og -faciliteter fra starten. Konditaget Lüders står som et tydeligt eksempel på, hvordan en lokal facilitet kan spille en stor rolle for mange forskellige målgrupper samtidig med, at den også er et tydeligt eksempel på vigtigheden af, at fællesfaciliteterne bør etableres så tidligt som muligt. Dette for at undgå den NIMBY-effekt, der ofte skabes i mødet mellem nytillflyttede og lokalt bosatte borgere og forslag om at etablere nye faciliteter. Derfor må og bør denne dialog ift. at etablere både midlertidige og permanente faciliteter på den lidt længere bane ikke gå i stå.

Også det forhold, at der så småt opbygges nye lokale traditioner er interessant og relevant for Nordhavn IF at sætte mere strategisk fokus på. For tre år siden, da julen var aflyst pga. corona, blev ideen om det svømmende Luciaoptog tænkt og gennemført for første gang – bl.a. med inspiration fra det lysende kajakoptog i Københavns Havn. På grund af corona-restriktionerne blev optøget gennemført i en meget minimalistisk version med blot fem svømmere med lyskæder på hovederne. I 2021 deltog 14 svømmere imens en operasangerinde sang til og små søspejdere stod med fakler.

Den 13. december 2022 blev Luciaoptøget i badezonen ved Sandkaj gennemført for tredje gang under smuk korsang og med deltagere fra både vinterbadeklubben NorVin og Copenwater – og med både fakkelbærere og rigtig mange andre tilskuere på kajkanten. På den måde opstår lokale traditioner i det små for derefter at vokse sig gradvist større. Med udgangspunkt i den relativt nyetablerede Fritids- og Idrætsforeningen Nordhavn bør arbejdet målrettet aktiviter for og med børnefamilier i Nordhavn også være et udviklingspunkt i forsøget på at forankre nye traditioner i de kommende år.

Et af de seneste tiltag var en sommercamp for børn og unge, som blev arrangeret i samarbejde med Kultur Ø ved Copenhagen International School. Udfordringen består i at arbejde for, at sommercampen bliver til et fast holdepunkt i Nordhavn IF, hvor børnefamilierne kan mødes omkring idrætsaktiviteter i sommerferien. Hvem i Nordhavn IF har evnerne og engagementet til at sikre at dette sker?

Der vil på denne måde opstå en række lokale ideer og tiltag til børnerelaterede events, hvor det afgørende for Nordhavn IF bliver evnerne til at engagere de lokale idrætsinteresserede forældre og understøtte dem i at udvikle nye aktiviteter og tiltag, som de selv engagerer sig i og gennemfører.

De permanente faciliteter i Nordhavn som Konditaget Lüders og Det Flydende Aktivitetshus er på sin vis ganske unikke, men hensigten med aktivitetshuset har indtil videre ikke fungeret optimalt som klubbernes fælleslokale pga. både corona og de mange lavpraktiske facilitetsudfordringer. Derved har vi sandsynligvis heller ikke set de synergieffekter af de mange mulige samarbejder, som kan opstå ift. de mange forskellige aktører, som deles om lokalet. Det bør således komme foreningerne og Nordhavn IF til gode, at de endnu ikke er kommet helt på omgangshøjde efter både corona-nedlukningerne og diverse lukkeperioder som følge af facilitetsrenoveringer i faciliteten.

I den forstand kan man også konkludere, at hverken By & Havn eller Nordhavn IF 'går væk' lige foreløbigt. Der eksisterer derfor store incitamenter ift. at fortsætte det gode samarbejde frem for at ophæve den tætte, uformelle dialog, der er skabt tradition for. Dialogen og partnerskabet har givet begge parter mulighed for at vende den idrætspolitiske situation med hinanden, og hvis både By & Havn og Nordhavn IF bruger fremtidige møder til en endnu mere fokuseret videns- og holdningsudveksling, bør der også være gode muligheder for en tættere koordinering af fælles tiltag, holdninger og udspil – med fokus på fælles udvikling frem for fælles drift.

5. Fremtidsfasen

Fremtidsfasen har fokus på fremtidens Nordhavn IF. Afsnittet rummer en række fremtidsorienterede perspektiver og overvejelser, der vurderes som vigtige for den fortsatte udvikling af Nordhavn IF.

Afslutningsvist indeholder afsnittet en perspektivering af fremtidens Nordhavn IF og den betydning og rolle, som organisationen kan spille, såfremt deres indsatsområder og idrætspolitiske interessevaretagelse lykkes.

Hovedspørgsmålet i denne del af evalueringen er: *"Hvilke fremtidsudsigter tegner sig for Nordhavn ift. idrætsaktiviteter, foreningsudvikling og lokale idrætsfællesskaber i Nordhavn?"*

Empirien i fremtidsfasen er først og fremmest et konkret, fysisk møde – et såkaldt "fremtidsværksted" – som blev gennemført d. 7. sep. 2022 i By & Havns lokaler. På dette fremtidsværksted deltog en række af de centrale interessenter og aktører, som har haft indflydelse på skabelsen af idræts- og foreningslivet i Nordhavn. Disse interessenter vurderes også at have en stor betydning for fremtidens udvikling af Nordhavn IF, hvorfor deres visioner og intentioner er den tætteste kilde på fremtidens foreningsliv.

5.1 Spørgsmål til fremtidens idrætsliv i Nordhavn

Fremtidsværkstedets indledende gruppearbejde gik ud på at besvare en række spørgsmål, der alle omhandlede forventninger til fremtiden. Det var i alt fire spørgsmål, som de tre grupper blev bedt om at besvare mhp. at få italesat forhåbninger og forventninger til fremtiden. Udgangspunktet for spørgsmålene var, at de blev stillet i en forestillet hverdagssituation i den nære fremtid – i dette tilfælde eksemplificeret med år 2028.

I den første runde af værkstedet blev deltagerne bedt om at forholde sig til følgende spørgsmål: *"Du møder en af de lokale beboere i supermarkedet, som fortæller om, hvor fedt der er at være en del af det lokale foreningsliv. Hvad er det personen siger?"*

Mødedeltagerne, der var blev inddelt i tre grupper, udarbejdede hver deres besvarelse, som er sammenskrevet i nedenstående. De mange forskellige besvarelser på spørgsmålet resulterede i følgende udsagn:

- Børnene mødes i fællesskaberne, hvor idrætsforeningerne fungerer som lokale samlingssteder, hvor børn, unge og forældre opbygger nye sociale relationer.
- Nordhavn er blevet det bedste sted at bo som børnefamilie. Børn og børnebørn dyrker idræt i lokale foreninger både på vand og på land.
- I Nordhavn er der et aktivt foreningsliv i nærområdet skabt af lokalt bosatte børnefamilier. Der er forskellige foreningstilbud året rundt, som børnefamilierne selv engagerer sig i.
- Børn, unge og familier kan gå til flere forskellige idrætsaktiviteter – lidt på samme måde som i de små landsby- og lokalsamfund udenfor storbyen.
- Foreningerne har fået adgang til gode indendørsfaciliteter på lokalområdets skole, hvor man kan mødes i lokale, sociale idrætsfællesskaber og have fællesaktiviteter med andre børnefamilier og naboer.

Det er med udsagnene meget tydeligt, at mødedeltagerne især italesætter ønsker til, at også børn og unge får mulighed for at engagere sig lokalt, samt børnefamiliers behov for, at børn og unge får muligheden for at opbygge interessebetonede, sociale relationer.

I den *anden runde* af gruppearbejdet på fremtidsværkstedet blev deltagerne bedt om at forholde sig til spørgsmålet: *"Østerbro Avis har et særligt tillæg om Nordhavn, hvor de sætter spot på, hvad man kan gå til og være en del af. Hvad er det, du ser i avisen af tilbud?"*.

Gruppearbejdet kom frem til følgende indledende, beskrivende tanker og visioner om Nordhavn som bydel og Nordhavn IF som lokal idrætsorganisation:

- Nordhavn er som bydel blevet en "firstmover" på moderne idrættrends. Nordhavn IF og foreningens logo er blevet mere synligt i lokalområdet, hvilket medvirker til at markedsføre nye foreningsaktiviteter. Nordhavn er, via det lokale foreningsarbejde, blevet kendt som en ny bydel med et rigt idrætsliv med stor diversitet i idrætsbilledet, som appellerer til alle aldersgrupper, og hvor alle kan være med.

Gruppearbejdet fremsatte efterfølgende en lang række specifikke idrætsaktiviteter, som de ønskede, at de fremtidige aktivitetstilbud kunne tilbyde og rumme.

Aktiviteter på/i/ved vand:

- Svømning i nye havnebad og vandsportsfaciliteter
- Havsvømning i mere åbent hav
- Udspring (i havet)
- Kajaksport
- Stand Up Paddel (SUP)
- Windsurfing

Indendørs aktiviteter:

- Børnegymnastik (motorik og leg)
- Springgymnastik
- Badminton
- Kampidræt
- Padel (padel tennis)
- Klatring
- Håndbold
- Plads til "småidrætter"

Udendørsaktiviteter:

- Fodbold
- Skateboard/løbehjul
- Klatring

Det fremgår tydeligt, at idrætsaktiviteter på/i/ved vand fylder meget i forhold til de fremsatte forslag, hvilket giver god mening, da Nordhavn selvsagt har tydelige, maritime præg, at man derfor med relativt få midler kan få adgang til vandoverfladen. Mulighederne for at etablere aktiviteter på/i/ved vand kan

potentielt også blive realiseret i forbindelse med de kommende faciliteter i "Nordhavnsparken", som også vil understøtte organiseret idræt og motionsudøvelse.

Det er endnu for tidligt at sige noget om præcis, hvilke aktiviteter der kommer til at dominere i den kommende park, men beslutningsprocessen vedrørende Nordhavnsparkens placering og størrelse (28 hektar) er vedtaget ved lov i Folketinget i 2018. Siden er der blevet afsat midler til både planlægning samt gennemførelse af en "københavnerdiallog", hvor man har indsamlet borgernes ønsker. Senest blev der i september i Københavns Kommunes budget for 2023 desuden afsat 50 mio. kr. til mere konkrete facilitetsudviklingstiltag. Teksten i det vedtagne budgetnotat lyder på "...outdooraktiviteter og fodbold". De lokale aktører bliver sandsynligvis nødsaget til at præge processen ift. at vinkle ordlyden af "outdooraktiviteter" til også at kunne indeholde aktiviteter på/i/ved vand, for at disse faciliteter vil kunne realiseres.

Arbejdet for at få indendørsaktiviteter kan gå flere veje. Den kommende folkeskole på Levantkaj vil efter Københavns Kommunes seneste vurdering først åbne i 2027/2028. Foruden en almindelig skoleidrætshal er der også blevet planlagt 400 m² ekstra, hvor der vil være mulighed for at etablere en række bevægelses- og motoriklandskaber udover den traditionelle aktivitetsflade på 20 x 40 meter i idrætshallen. Dette betyder bl.a., at der med stor sandsynlighed vil blive etableret en åben springgrav til brug for gymnastik. De kommende idrætsfaciliteter på skolen vil også skabe rammerne for småbørnsmotorik, gymnastik og kampsport – foruden de mere traditionelle aktiviteter såsom boldspil, som den "almindelige" skoleidrætshal vil understøtte via den standardiserede opstregning i gulvet.

For at de kommende indendørs faciliteter skal kunne udnyttes til glæde for foreningslivet er det dog centralt, at lokale aktører med fælles interesser formår at organisere og etablere lokale aktivitetsforeninger, der kan udbyde de facilitetsrelevante aktiviteter i god tid inden åbningen af skolen. Hvis ikke foreningslivet er organiseret i tilpas god tid forud for etableringen af faciliteterne, da kan udefrakommende idrætsforeninger fra det øvrige København få tildelt facilitetstid i idrætsfaciliteterne på skolen. Konsekvensen af dette ville være, at aktiviteterne ikke ville besidde det samme lokale islæt samt de positive effekter, som det har på det lokale civilsamfund og byliv, når lokalt forankrede foreninger er aktivitetsudbydere.

I forhold til Padel (tennis) er det vores umiddelbare vurdering, at denne aktivitet først og fremmest kommer til at være organiseret i privat, kommercielt regi i Nordhavn. Firmaet ProPadel Denmark har således allerede etableret fire indendørsbaner i Nordhavn med omklædningsfaciliteter, loungeområde, ProShop og konferencelokale. Den private idrætsfacilitet er imidlertid ikke i stand til at imødekomme efterspørgslen fra de primært voksne idrætsaktive, og som den pt. eneste indendørs udbyder af padel er faciliteten ofte booket langt ud i fremtiden på trods af, at mange af udøverne sandsynligvis har lang transporttid til faciliteten samt en relativ høj egenbetaling.

I forhold til udendørsaktiviteter vil der på sigt sandsynligvis blive etableret nogle udendørs streetsportsfaciliteter ved Tunnelfabrikken, hvor der i de seneste år har været tale om bl.a. at etablere basketball- og parkourfaciliteter. Dertil vil det også være oplagt at undersøge, om aktivitet som skateboard/løbehjul kan indgå i udviklingen af Tunnelfabrikkens udendørsarealer. Disse uformelle dialoger med udviklingsselskabet bag Tunnelfabrikken har dog langt fra været så konkrete eller bindende, at de reelt kan bruges til noget. På trods af at udviklingsplanerne for Tunnelfabrikkens fremtid ret tidligt blev lagt fast på en kulturorienteret aktivitetsprofil, synes det oplagt at vurdere, om der eventuelt kan skabes nogle

idrætsspecifikke aktivitetsmuligheder. Herunder om særlig klatring kan etableres, da der er tale om relativt mange udendørs kvadratmeter til rådighed på Tunnelfabrikken. Samtidig er der i forbindelse med andre etablerede klatrefaciliteter identificeret en tendens, hvor selve faciliteten ejes og drives i privat regi med en lokal foreningsoverbygning på, som vi eksempelvis også ofte kender det fra private golfbaner.

Udendørs foreningsfodbold, som vi kender det, bliver også på sigt en lokal idrætsaktivitet i Nordhavn. Dette skyldes ikke blot, at der på et meget tidligt tidspunkt blev etableret en lokal fodboldklub, FC Nordhavn, men også det faktum, at der med stor sandsynlighed er udsigt til en række lokale boldbaner to konkrete steder, som både FC Nordhavn og Nordhavn IF bør interessere sig for og engagere sig i. Den førstemulighed er den kommende kunstgræsbane ved Skolen på Levantkaj. Kunstgræsbanen bliver, så vidt vi er informeret om, etableret *efter* skolen er færdigbygget og åbnet, hvilket skyldes, at det sted, som boldbanen anlægges på, kommer til at fungere som byggeplads til selve skolen. Det betyder, at der sandsynligvis ikke er en kunstgræsbane klar før tidligst i år 2028/2029.

Dertil har fodbold, som nævnt ovenfor, også udsigt til at blive en del af de kommende faciliteter i Nordhavnsparke, hvor der fra kommunens side arbejdes med flere forskellige scenarier i forhold til antallet af baner. I mellemtiden er der også konkrete planer om etablering af midlertidige faciliteter og byrum, som vil stå klar til brug på Sundmolen allerede i foråret 2023. Resultatet bliver et byrum inddelt i tre delområder med basketball, en mindre boldbane på asfalt og et mindre areal med rullegræs, hvor der også placeres et lille fodboldmål. De to midlertidige områder til fodboldspil er primært egnet til børnefodbold. Området bliver indhegnet, så bolde ikke kommer i karambolage med omgivelserne, og etableringen af de midlertidige byrum betyder samtidig, at der bliver lukket af for biltrafik i området.

I den tredje runde af gruppearbejdet på fremtidsværkstedet blev deltagerne bedt om at forholde sig til spørgsmålet: *"Du besøger en af de nye idrætsfaciliteter og fornemmer, at det emmer af liv og fællesskaber. Der er mange trænere og ledere, som involverer sig. Hvad, fornemmer du, er afgørende for den succes?"*

De forskellige besvarelser resulterede i følgende udsagn og pointer:

- Man har fået et nyt samlingssted på den kommende skole, som også i praksis fungerer som et foreningshus. Der er åbenhed og lys i byrummet – det er et sted, hvor man har lyst til at være. De supplerende faciliteter til selve idrætsfaciliteterne giver plads til at dyrke det sociale.
- Det er den lokale involvering samt prioriteringer fra både Københavns Kommune og By & Havn, der har medvirket til at sikre livet og fællesskaberne. Via de økonomiske tilskud er der sikret en fortsat involvering og opbakning fra idrætsorganisationerne, som bl.a. har bidraget til afgørende viden om formelle, organisatoriske rammer, lokalt engagement og foreningsdannelser.
- Der har siden Skolen på Levantkajs åbning været arbejdet meget intenst med samskabelse med ønske om og fokus på, at børn og unge skal inkluderes i de nye rammer.
- Det afgørende har været viden om, hvad foreningsdannelse og "governance" er i praksis. Det omhandler en etableret viden om, hvorledes nye foreninger og deres strukturer bør etableres, samt hvordan foreningslivet fungerer i praksis i Nordhavn. Denne viden fra Nordhavn IF og idrætsorganisationerne bag har sikret, at nye tiltag tager udgangspunkt i de lokale beboeres og

foreningslivets kår, hvor klare regler og strukturer har gjort det relativt nemt at samarbejde i forhold til nye initiativer.

- Det afgørende har været, at beboere er blevet boende, fordi de så godt kunne lide området. De lokalt bosiddende har sikret et lokalt og vedvarende civil engagement, der har medvirket til at udvikle bydelen og de nye faciliteter, herunder også samarbejdet med skolerne, som fra starten af er blevet indtænkt som lokale idrætscentre.
- Det centrale har været, at de lokale faciliteter er blevet drevet af foreninger. Det har været afgørende for tiltrækning af både frivillige, der tager et stort ansvar, samt for den lokale udnyttelse og udvikling af de konkrete faciliteter i forhold til, hvorledes de begrænsede faciliteter anvendes så effektivt som muligt.

I den sidste del af fremtidsværkstedets gruppearbejde blev deltagerne bedt om at forholde sig til spørgsmålet: *"Du ser et opslag på de sociale medier, hvor borgmesteren og direktøren for By & Havn ønsker Nordhavn IF tillykke med titlen som "Årets Forening 2028" i Københavns Kommune. De anerkender foreningen for at sikre et stærkt samarbejde omkring udvikling af bydelen. Hvad er det, der er lykkedes særligt godt for Nordhavn IF?"*

Følgende udsagn blev fremsat af de tre grupper:

- Nordhavn IF bliver især rost for at nytænke foreningslivet i forhold til mulige lokationer, der kan anvendes til idræt og motionsudøvelse, herunder hvorledes et samarbejde om optimal udnyttelse af havnen og byens rum kan se ud i praksis. I tæt samarbejde med grundejerforeningerne er der etableret flere områder, der kan ændres – både i forhold til sæsonbetonede aktiviteter samt nye trends. Den fleksible tilgang sikrer, at både vandoverflade og de nye faciliteter benyttes effektivt og hele året rundt.
- Der er skabt nye fritidsaktiviteter i en ny samarbejdsmodel, der arbejder med en sammensmeltning af KKFO-tilbud og de lokale foreningsliv på den nye skole. Dertil er der også flere eksempler på, at man er lykkedes med at indgå i samarbejder med lokale virksomheder, hvor de har åbnet op for, at foreningslivet har kunnet anvende virksomhedernes faciliteter, som ellers kun var forbeholdt de ansatte.
- Der har været et godt og forstærket fokus på at etablere flere midlertidige faciliteter, hvor foreningerne kan have aktiviteter i en periode, før den konkrete facilitet har skullet bruges til eksempelvis byudvikling.
- Nordhavn IF roses især for at have skabt en lokal forankret, frivillig forældregruppe, som bruger moderne, digitale redskaber til at koordinere og organisere nye lokale aktiviteter målrettet især børnefamilier. Der er tale om en moderne version af en folkeoplysende forening bestående af ressourcestærke – men også travle – forældre, der bruger samme IT-redskaber og værktøjer, som de også kender fra deres arbejdsliv.

- Via den nye foreningsdannelse har Nordhavn IF også fået succes med at invitere flere lokalt bosiddende "expats" ind i foreningslivet, da de i særlig grad oplever, at deres børn har brug for socialisering og fællesskab.
- Nordhavn IF bliver rost for at have sikret en usædvanlig høj foreningsdeltagelse, og en eksemplarisk drift af lokale idrætsfaciliteter, hvor de har taget lokalt ejerskab. Derudover roses de for at have sikret den lokale udvikling af nye folkeoplysende foreninger, der løbende opstarter nye aktiviteter, som lokalbefolkningen kan deltage og engagere sig i. Nordhavn IF har på denne måde gjort det "nemt" at starte en ny forening op i en ny bydel. Der er bl.a. skabt flere brugervenlige adgange til vandoverfladen for både borgere og nye foreninger.
- Nordhavn IF roses for den daglige brug af Nordhavnsparken, hvor der er sikret foreningsdannelse og -aktiviteter, hvor der også er flere unge studerende fra de nye ungdomsboliger, som er blevet engageret som instruktører i det lokale foreningsliv. Dette er lykkedes, fordi man har anvendt en model, hvor de studerende indledningsvist "betales" med gode instruktøruddannelser, som både klæder dem på i forhold til det idrætsfaglige, men også har tydelige elementer af "dannelse" over sig. Samlet set er vi vidner til, at det ikke kun er de få, der løfter meget, men at der i praksis er mange, der løfter i flok.

5.2 Opsamlende principper og pointer fra fremtidsværkstedet

Den afsluttende del af fremtidsværkstedet tog udgangspunkt i et plenumarbejde, hvor mødedeltagerne gik sammen to og to med det fokus at formulere en række principper for udvikling af fremtidens Nordhavn IF.

Princippet blev i praksis formuleret som nogle nøglebegreber, som mødedeltagerne vurderede, burde spille en central rolle for fremtidens Nordhavn IF. Sammen med formuleringen af disse korte principper og nøglebegreber blev mødedeltagerne også bedt om at koble principperne til et konkret foto, hvorved der blev dannet bro mellem et illustrativt foto og en konkret fortælling. Principperne og de tilhørende fotos er illustreret her nedenfor:

Billedtekst: Principper og udvalgte fotos samt et stemningsbillede fra den afsluttende workshop på fremtidsværksted i By & Havns lokaler (Foto: Adam Ribel Rifai, DGI Storkøbenhavn).

Disse principper og nøglebegreber blev formuleret og forklaret af mødedeltagerne:

- "Nærhed (hele Nordhavn)". Forklaring: I dag er det Århusgadekvarteret, Levantkaj og Sundmolen, der meget tydeligt udgør landsbyoplevelsen. I fremtiden vil andre del af Nordhavn sandsynligvis også rumme disse kvaliteter, hvor man bor i en landsby midt i storbyen. Nordhavn bliver et unikt sted at bo.
- "Én forening per område". Forklaring: Der er mulighed for at skabe flere flerstrengede foreninger, hvor der ikke kapitaliseres på hinanden. Eksempelvis én forening per havneområde, så man kan samle og optimere fællesfunktioner og reducere på eksempelvis Administrations- og driftsopgaver. Samtidigt kan man sikre foreningernes fælles interesser i at enes, hvorved de ikke bekæmper hinanden.
- "Forskelligheder". Forklaring: Plads til ligheder og forskelligheder og plads til alle i foreningslivet. Vi har det rart, når vi synes, at vi mener det samme – men der skal også være plads til at være forskellige. Det er grundvilkåret i det fælles mål om en "*blandet by*".
- "Alle generationer". Forklaring: Nordhavn og foreningslivet skal være til for alle. Idrætsfaciliteterne og foreningerne skal være til for alle. Der er også plads til den ældre mand på fotoet.
- "Fællesskabskontrakt". Forklaring: Princippet må være, at klubber og foreninger får andel i at skabe gode sociale interessefællesskaber, der så igen skaber lokal sammenhængskraft og facilitetsudnyttelse, som fungerer i hverdagen og efter hensigten.
- "Kapacitetsudnyttelse". Forklaring: Noget, der giver glæde til flere foreninger på én gang. Faciliteterne er så få og så små, at vi bliver nødsaget til at deles om dem, men det rummer også nogle fordele i forhold til at lære hinanden at kende og evt. etablere samarbejder på tværs af foreningstilbud og -aktiviteter.
- "Minus fyrtårnsprojekter. Start i det små". Forklaring: Vi kræver ikke 'state-of-the-art'-faciliteter. Vi starter gerne i det små med midlertidige faciliteter og bygger på derfra. Vi starter med det, der er behov for i lokalsamfundet frem for at bruge alle midler på prestigeprojekter.
- "Aktiviteter *før* faciliteter". Forklaring: Det kan være fint, at "kræve" faciliteter, men manglen på faciliteter må ikke være en hindring for at starte nye foreninger og aktiviteter op. Krav om og ønsker til nye faciliteter står typisk også stærkere, efter der er etableret og dannet nye foreninger, som gerne vil stå for konkrete aktiviteter.
- "Lokal sammenhængskraft". Forklaring: Et lokalt foreningsliv udfolder sig og begynder i "det små", hvorfra det sidenhen udvikler sig og skaber nye, lokale fællesskaber, der i sidste ende skaber lokal sammenhængskraft og tillidsrelationer.
- "Fokus på det nære og det lokale". Forklaring: Der er snart beboere nok i forhold til en "kritisk masse", der passer på tingene. Turistbyen må glemmes til fordel for dem, der skaber værdi og aktiviteter og bor fast i Nordhavn. Aktiviteter for dem der bor herude – hele året rundt.

- ” Nordhavn IF = driftsansvarlig for kommunale faciliteter”. Forklaring: Der bør arbejdes med et princip om, at Nordhavn IF eller foreningerne bliver ansvarlige for at drive idrætsfaciliteter i Nordhavn. Det er både mere effektivt, billigere og bliver mere lokalt forankret.
- ”Fleksibilitet og kreativitet”. Forklaring: Man bør samarbejde om faciliteterne og tænke i nye baner mhp. at optimere udnyttelse og skabe bedre plads til alle. Man bør spørge sig selv om, hvilke andre aktiviteter og formål som de konkrete faciliteter eventuelt kan anvendes til.
- ”Facilitetsudnyttelse”. Forklaring: Borgerne skal have en følelse af, at det er *deres* faciliteter, hvor *de* tager vare på dem og derfor også udnytter dem effektivt. Lokalt ejerskab sikrer en effektiv facilitetsudnyttelse.

5.3 Delrefleksion på fremtidsfasen: Fremtidens indsatsområder – og kampe i horisonten

Hovedspørgsmålet i denne del af evalueringen lød således: *Hvilke fremtidsudsigter tegner sig for Nordhavn ift. idrætsaktiviteter, foreningsudvikling og lokale idrætsfællesskaber i Nordhavn?*

På fremtidsværkstedet blev i den forbindelse også fremsat en række visioner for fremtidens Nordhavn IF, som har koblinger tilbage til den oprindelige vision om Nordhavn IF. Æt af de store omdrejningspunkter er at iscenesætte og skabe et Nordhavn IF, der på sigt kan blive en lokal idrætsorganisation med ansvar for at drive og udvikle de lokale idrætsfaciliteter, som opstår, efterhånden som bydelen udvikler sig.

Visionen om at drive de lokale idrætsfaciliteter kommer bl.a. fra Frederiksberg Idræts Union (FIU) som inspiration og forbillede. FIU er netop både en lokal idræts- og medlemsorganisation for foreningerne i Frederiksberg Kommune samtidig med, at de er den lokale interessevaretager i forbindelse med budgetprocesser og facilitetsudvikling i kommunen. FIU arbejder tæt sammen med både kommune, de lokale idrætsforeninger og politikere med henblik på at udvikle, optimere og styrke foreningsidrættens vilkår på Frederiksberg for derigennem gradvist at skabe bedre rammer for idrætsforeningernes medlemmer. Udover at varetage de lokale idrætsforeningers interesser, så driver FIU også en række idrætshaller og -anlæg, der også på Frederiksberg er en knap ressource, og de står således også for at administrere facilitetstildeling til idrætsforeningerne.

Man må dog konstatere, at det er højest usandsynligt, at Nordhavn IF får lov til at drifte de kommende idrætsfaciliteter på de kommende folkeskoler i Nordhavn. I Københavns Kommune forefindes en række begrænsninger og traditioner, der i praksis vil gøre det meget vanskeligt at overtage driften. Manglen på råderetten over idrætsfaciliteter på skoler kan vise sig at forhale udviklingen af de lokale foreningsliv i idrætsfaciliteterne på de kommende skoler. Hvis skolerne på sigt skal blive til det levende idrætscenter i lokalsamfundet, som fremtidsværkstedet tydeligvis lægger op til, så forudsætter det nogle andre og mere åbne tiltag, som adskiller sig tydeligt fra størstedelen af andre samarbejder i den øvrige del af kommunen.

Som udgangspunkt er kommunernes idrætsanlæg nemlig ubemandede, hvilket i praksis går ud over brugernes oplevelse af både serviceniveau, lokal tilknytning samt medejerskab. Hvis Nordhavn IF kunne stå for driften efter den normale skoledag var ovre, kunne der i store del af tiden være en Nordhavn IF-foreningsbemanding på; og derved kunne der opstå gode og bedre muligheder for at bl.a. at skabe tættere dialog mellem foreninger, skolens brugere, forældregrupper og selvorganiserede. Samlet set vil dette med stor sikkerhed også sikre et større lokalt ejerskab og en bedre udnyttelse af faciliteterne. Et lokalt ejerskab og såkaldte ”foreningsfaciliteter” vil medvirke til at sikre, at foreningslivet og medlemmerne fører tilsyn med og værner om de rammer, som de selv bruger.

Dog står dette ikke til hinder for, at Nordhavn IF kan drive andre idrætsfaciliteter, som etableres i fremtiden. Kommende idrætsfaciliteter i Nordhavn – indendørs såvel som udendørs – kan i sagens natur understøttes af Nordhavn IF på samme vis, som det har været tilfældet med P-huset Lüders og Det Flydende Aktivitetshus.

Et andet meget tydeligt element i fremtidsværkstedets workshoparbejde er at sikre Nordhavn IFs relevans for børnefamilierne lokalt bosat i Nordhavn. Det resulterer i, at aktivitetsfokus fremadrettet gradvist vil flyttes fra at udvikle og understøtte idrætsaktiviteter for voksne, til i langt højere grad at omhandle børnefamilier – med børn og unges behov i fokus. Denne forskydning af fokus forudsætter dog etableringen af flere klassiske, indendørs idrætsfaciliteter, som først rigtig bliver tilgængelige i forbindelse med etablering af det kommende skolebyggeri på Levantkaj.

Det er en god forudsætning, at Nordhavn IF allerede har understøttet etableringen af Fritids- og Idrætsforeningen Nordhavn, som er startet af lokale forældre med konsulenthjælp fra daværende idrætskonsulent i Nordhavn IF, Lotte Tranekær Nielsen. Foreningen, som har fået en lokal bestyrelse med forældre bosiddende i Nordhavn, kan komme til at spille en central og afgørende rolle, når idrætsfaciliteterne på skolen står klar om en række år. Det forudsætter dog, at de frivilligt engagerede ikke løber tør for kræfter og energi, hvilket der er reel risiko for. Det er på mange måder afgørende, at foreningen forbereder sig på at indtage en ny og kommende idrætsfacilitet og forsøger at skabe lokal opbakning og frivilligt engagement blandt lokalt bosatte forældre, der ønsker at skabe idræts- og fritidsaktiviteter for områdets børn og unge på den kommende skole.

Alternativt bør Nordhavn IF i tæt dialog med andre idrætsorganisationer arbejde mere målrettet for at få flere midler fra den kommunale pulje, som hvert år benyttes til at frikøbe tid i selvejende og privatejede idrætsfaciliteter, så man kan få åbnet mere op for de moderne og velfungerende faciliteter, som ligger i Copenhagen International School. I dag er der fundet penge til tilkøb af foreningstid til folkeoplysende foreninger på to hverdage, hvilket i stor stil kommer foreninger, der *ikke* er lokalt forankrede, til gode (se evt. tidligere indsat fodnote herom).

Nordhavn IF har, logisk nok, indtil videre haft Århusgadekvarteret som deres primære fokus, men der er stor interesse i, at den genererede viden og kompetence som aktivitetsskaber også kan bruges til at forme det kommende foreningsliv og civilsamfund i de kommende boligkvarterer i Nordhavn. Det er derfor tydeligt og gennemgående træk, at aktører i og omkring Nordhavn IFs bestyrelse ønsker at uddrage erfaringerne fra fortiden med henblik på at bruge dem og tage denne lære videre i fremtidens foreningsudviklingsprocesser, som Nordhavn IF står overfor. Den 'know how', som har fungeret ift. at skabe og understøtte helt nye foreningsdannelser, skal således også kunne bruges i forhold til kommende byområder i Nordhavn, hvor Sundkaj og Levantkaj er de næste, store byudviklingsområder.

Thomas Robert Madsen fra Nordhavn IFs bestyrelse udtaler i den forbindelse, at "... 'worst-case-scenario' ville være, hvis al den viden og erfaring, som vi har genereret, gik tabt. Det er vores vision at blive en motor og hjælper for de kommende kvarterers idræts- og foreningsudvikling."

I denne forbindelse er det også interessant, at der er forskellige perspektiver på, om det er Nordhavn IFs nuværende medlemsforeninger, der skal spille en rolle i forhold til de kommende byområder, eller om der skal udvikles nogle nye og endnu mere lokalt forankrede idrætsforeninger for hvert byområde og hver ny kaj, der bebygges og byudvikles. Derfor bør Nordhavn IF også forholde sig aktivt til, om de eksisterende foreninger udover egen udvikling og udbredelse også er *klar* til at modtage medlemmer fra de nye kvarterer. Har foreningerne overhovedet interessen i at udvikle sig i kommende byområder, eller er de allerede så lokalt forankrede, at de hører til i et særligt område og i en særlig bydel? Eller for at blive endnu

mere konkrete: Hvem skal drive eventuelt kommende vinterbadefaciliteter længere ude i Nordhavn? Spørgsmålet er dobbelt, i forhold til hvad foreningerne selv siger til dette spørgsmål, for det handler både om at ville og om at kunne.

Det er i den forbindelse centralt, at mange af foreningerne endnu befinder sig i en udviklings- og opstartsfasen efter en længere periode med både facilitetsudfordringer og coronanedlukning. Begge dele har sat foreningsudviklingen tilbage, hvorfor man ikke kan tage det for givet, at alle foreninger endnu har overskud, interesse eller kompetencer til at tage arbejdet op i forbindelse med de kommende års fortsatte byudvikling.

Fremtidsværkstedet fik også italesat en grundlæggende oplevelse hos foreningerne af, at byplanlæggere generelt har fået en større forståelse for, at et levende civilsamfund og et lokalt foreningsliv kan spille en positiv rolle i nye bydele. Foreningslivet er på denne måde en del af både drømmen og skabelsen af 'det gode liv' samt en mere nøgtern økonomisk kalkule, hvor det at kunne bruge fritiden i gode, meningsgivende aktiviteter også på sigt kan være en god investering. Dette iscenesætter også samtidig en række kulturforskelle mellem foreningslivet og de mere kommercielle, private idrætsstilbud, hvor der kan opleves en implicit værdi i, at man i foreningsregi i højere grad kommer til at kende sine naboer i foreningernes interessebårne aktiviteter, som man ideelt set skaber sammen via fælles, frivilligt engagement.

En af de tydelige konsekvenser ved byudviklingen i Nordhavn er samtidigt, at det frivillige foreningsliv gradvist bliver udfordret og erstattet af en mere kommerciel idrætsorganisering med privatejede idrætsstilbud, der først og fremmest målrettes et voksent, købestærkt idrætspublikum og som vokser op, fordi der er tilstrækkelig stor efterspørgsel på idræt og motion. Voksne beboeres efterspørgsel på idræt, sport og motion vil være så stor i Nordhavn, da voksne i højere grad end børn og unge er i stand til at transportere sig selv til og fra deres foretrukne idrætsaktiviteter; og ikke i samme omfang er afhængige af fælleskommunale og lokale faciliteter. På den måde kan der argumenteres for, at de manglende kommunale investeringer i idrætsfaciliteter, hvor man også kan dyrke idræt i foreningsregi, først og fremmest går ud over de børn og unge, som ikke har forældre, der har mulighed for at transportere dem til og fra idrætsaktivitet. Derved opstår der en risiko for, at idrætslivet i Nordhavn primært bliver for de velfungerende og velstående voksne.

Der er også stor sandsynlighed for, at kommende idrætsaktiviteter på sigt bliver kommercielt organiserede i Nordhavn og derved bliver mere "eksklusive" og dyrere end foreningslivets typisk mere åbne, fælles tilbud og not-for-profit-aktiviteter. Nordhavn IF spiller i denne byudvikling en helt central rolle: Hvis man ønsker at understøtte foreningsliv og det civile, frivillige møde mellem mennesker, så bør man også anerkende, at dette møde forudsætter offentlig adgang til faciliteter. Ellers er konsekvenserne ofte, at dyrere og private aktivitetstilbud etablerer sig, og at den kommercielt organiserede 'købeidræt' bliver den dominerende organiseringsform og tradition i et nyt byområde.

Dette vil, igen, skævvride balancen både mellem voksne og børn samt mellem dem, der har råd og dem, der ikke har. 'Breddeidrættens kommercialisering' kan derfor beskrives som en udviklingstendens, som er konsekvensen af de manglende kommunale investeringer i fællesfaciliteter, hvorfor det også henviser til en udvikling af idrættens foreningsbårne non-profit tradition, som gradvist overlejres af en mere markedsdomineret købekultur, som både medfører nye idrætsaktiviteter med vægt på motion samt nye privatejede idrætsfaciliteter, som overlejrer de civile, interessebårne foreningsfællesskaber med mere private, eksklusive og profitorienterede køber-sælger-relationer.

I Nordhavn har man med samarbejdsaftalerne om udviklingen af et idrætsforeningsliv sået de først frø i arbejdet for at supplere denne kommercialiseringstendens. Arbejdet er dog langt fra slut, og hvis parterne bag samarbejdet ønsker at fuldføre de visioner, som man har iværksat, så bør samarbejdet fortsat indebære et stort fokus på udvikling af nye idrætsaktiviteter og etablering af flere midlertidige faciliteter. Nordhavn IF vil i denne proces kunne spille en helt central rolle i kampen for at etablere flere fælleskommunale fællesfaciliteter med fokus på at skabe frivilligt engagement og flere foreningstilbud.

Med en fremtid som ikke umiddelbart bliver præget af hverken coronanedlukninger eller uforudsete driftsudfordringer og derfor vil være præget af en mere stabil normaltilstand, vil det også være muligt for bestyrelsen i Nordhavn IF at prioritere en større del af ressourcerne til udvikling af nye idrætsaktiviteter og et større engagement i byplanlægningsprocesserne. Hvis der kan opnås enighed om, at en eventuel ny aftale skal fokusere strengt på udvikling frem for drift, vil et muligt fremtidigt samarbejde også tage udgangspunkt i en opdeling af de foreningsansattes og -frivillige opgaver, sådan at udviklingsmidler for fremtiden kun bliver anvendt til udviklingsopgaver. Valget mellem udvikling, drift og administration bør således være med hovedvægten på førstnævnte.

6. Konklusioner og refleksioner

Denne evaluering har haft et ønske om at skabe en fælles forståelse for såvel behovet for etablering af Nordhavns IF, samt idrætsorganisationens udvikling og betydning for både nutiden og fremtiden i Nordhavn.

Evalueringen har et ønske om at skabe åben dialog og en læringssituation, hvor deltagende aktører og interessenter sammen reflekterer over den udvikling, de har været igennem.

Dertil har der været et fokus på at fremsætte en række konkrete forslag til fremadrettede fokusområder, indsatser og handlinger, der kan medvirke til at kvalificere dialogen mellem de implicerede parter, ift. hvad Nordhavn IF bør bruge sine ressourcer på.

Sidst men ikke mindst er evalueringen et forsøg på at dokumentere, beskrive, analysere og vurdere samarbejdet mellem aktørerne By & Havn, Nordhavn IF og DGI Storkøbenhavn, således at samarbejdet og udviklingen er forsøgt dokumenteret og formidlet. Denne viden kan forhåbentlig bruges ift. at udvikle samarbejdet fremover.

6.1 Hvad viser evalueringen?

Før etableringen af Nordhavn IF var der en tæt dialog mellem By & Havn, DGI Storkøbenhavn, Idrætsforum København og DBU København, som har haft afgørende betydning for etableringen og den senere udvikling af Nordhavn IF.

De tillidsbårne relationer mellem centralt placerede medarbejdere i ovenstående organisationer var bl.a. baseret på en fælles analyse og oplevelse af, at hverken de private byudviklere eller Københavns Kommune havde et blik for vigtigheden af at etablere idrætsfaciliteter i nye byområder i København, herunder Nordhavn.

Enigheden om at idrætsfaciliteterne ikke 'kommer af sig selv', resulterede i den formelle samarbejdsaftale om at etablere og skubbe en lokal idrætsorganisation foran sig i arbejdet med at få kommunen mere på banen. Det skulle medvirke til at sikre flere kommunale investeringer i fællesfaciliteter specifikt i Nordhavn. Dette arbejde er langt fra færdigt endnu, men det rummer allerede en række eksempler på, at det er lykkedes at få kommunen på banen flere gange – senest med kommunens budgetvedtagelse i 2023, hvor der blev afsat 50 mio. kr. til outdoorfaciliteter og boldbaner i Nordhavnsparke.

Evalueringen viser, at den tidlige etablering af Nordhavn IF som en lokal idrætsorganisation har resulteret i en solid, lokal forankret og legitim idrætsorganisation, som både repræsenterer, organiserer og aktiverer lokale idrætsaktører. Det er således lykkedes at skabe gode koblinger mellem den topstyrede idrætsorganisation og de senere lokalt forankrede foreninger. Balance mellem det strategiske og det mere praktiske foreningsarbejde og aktivitetsfokus har vist sig at være en stor styrke ved Nordhavn IF.

Udfordringen i Nordhavn IFs arbejde har været at finde den rette balance mellem netop de strategiske, langsigtede indsatser og de daglige hverdags- og driftsopgaver på foreningsniveau. Ønsket om at præge og involvere sig i de muligheder, som opstår undervejs i byudviklingsprocesser og at påvirke de langsigtede, strategisk vigtige mål er dog, flere gange, blevet underløbet af daglige presserende driftsspørgsmål og -udfordringer. Dette ændrer dog ikke ved, at Nordhavn IF som idrætsorganisation ikke er låst i specifikke foreningsidrætsinteresser og -aktiviteter. Nordhavn IF har på denne måde også spillet en afgørende rolle ift. at bevare et strategisk helhedssyn og – igennem dette – aktivt medvirket til at etablere og understøtte en række lokale foreningsdannelser, der har haft et konkret aktivitetsfokus.

Via foreningsdannelser har Nordhavn IF på aktivitetssiden medvirket til at sikre en positiv udnyttelse af de relativt få, lokale idrætsfaciliteter, som ligger i Århusgadekvarteret – Konditaget Lüders, kajakopbevaringen, Sundmolen og ikke mindst Det Flydende Aktivitetshus. Alle faciliteterne blev hurtigt meget populære og 'overbookede', hvilket har medført en række uhensigtsmæssigheder og gener for de lokalt bosiddende. På Konditaget Lüders har de foreningsorganiserede motions- og træningsaktiviteter dog præget brugen af faciliteten positivt via selvjustits og løbende tilsyn, hvor bl.a. den foreningsorganiserede crossfit-træning har medført en oprigtig interesse i at vedligeholde – hvilket kommer alle konditagets brugere til gode.

Samtidigt har de gratis, foreningsorganiserede træningsaktiviteter på Konditaget Lüders skabt et uformelt møde mellem de foreningsorganiserede facilitetsbrugere og andre brugere, som ikke kan tages for givet. Det uformelle møde er på sin vis blevet et kendetegn for idrætslivet i Nordhavn; og erfaringerne herfra om, hvordan man skaber gode koblinger og møder mellem de åbne, foreningsorganiserede træningstilbud og andre brugere og målgrupper bør bringes videre i den kommende udvikling af foreningsidrætten i Nordhavn.

Den lokale tilgang og forståelse for foreningslivets muligheder for at skabe frivillige og uformelle fællesskaber kan på sigt vise sig at være et helt afgørende alternativ til en anden og mere kommercialiseret idrætskultur, som vi også ser udvikle sig i stor hast i Nordhavn i disse år. Etableringen af Nordhavn IF og de lokale idrætsforeninger har på denne måde lagt sporene til fremtidens ikke-kommercielle foreningstradition som et konkret modstykke til den kommercielt organiserede og privatejede købeidræt.

Tilgangen illustrerer, at foreningerne repræsenterer en idrætskultur, der ikke primært henvender sig til en målgruppe bestående af købestærke voksne. Set fra kommunens perspektiver vil det ofte både være lettere og billigere at overlade efterspørgslen på idræt og motion til de private kommercielle markedskræfter. Der foreligger dog fortsat en stor opgave i at kommunikere og oversætte fordelene og kvaliteterne ved det uformelle og interessebårne idrætsmøde mellem mennesker i de frivillige foreninger samt foreningernes betydning for et aktiv byliv og et levende lokalsamfund.

Evalueringen viser endvidere også, at Nordhavn IF primært har haft succes med at skabe idrætsaktiviteter for og med voksne motionister. Arbejdet med at etablere et reelt modstykke til en kommercialiseret idrætskultur, der også primært henvender sig til voksne, bør derfor spille en større rolle i Nordhavn IF i de kommende år. Dette handler bl.a. om at understøtte børne- og ungeaktiviteter i Nordhavn; hvilket er en meget vanskelig opgave pga. de manglende indendørs faciliteter.

Arbejdet består snarere i at holde modet oppe i arbejdet på at forberede sig selv og foreningerne på den kommende lokalefordeling- og bookingproces, som kommunen igangsætter i 2025, samt at arbejde på at få flere kommunalt tilkøbte facilitetstider på Copenhagen International School. Dertil er der også et arbejde, som består i at være klar til at rykke ind på den kommende folkeskole på Levantkaj, som åbner i 2027/2028, da denne både får udvidede indendørs idrætsfaciliteter samt en udendørs kunstgræsbane på lidt længere sigt.

Om samarbejdet mellem By & Havn og DGI Storkøbenhavn, der har ligget *efter* opstartsperioden, rummer evalueringen en kritik af de formelle kvartalsmødernes indhold og fokus, der blev gennemført som led i partnerskabsaftalen. Flere af de interviewede parter oplever, at møderne havde et for stort fokus på driftsrelaterede problemer og efterlyser plads og mod til et visionært overskud - samt en ærgrelse og selvransagelse over, at der generelt ikke har været plads til et fokus på udviklingsaktiviteter og -muligheder.

Et evt. fremtidigt samarbejde og engagement bør således orientere sig mere mod mulighederne for udvikling. Formuleringen af fælles visioner samt fokus på mulighederne for udvikling af nye

idrætsforeninger og aktiviteter bør fylde mere end foreningernes ofte mere lavpraktiske driftsopgaver. Det er i denne forbindelse vigtigt at understrege, at begge parter – både By & Havn og Nordhavn IF – formår at påtage sig et ansvar for at realisere dette ønske på evt. kommende samarbejds møder.

Den tilsvarende udfordring relaterer sig til en evt. ansat i Nordhavn IF, hvor opgaveløsningen tidligere har spændt over både drifts- og udviklingsopgaver. Fremover bør der være en mere tydelig arbejdsdeling i Nordhavn IF ift. at bruge evt. ansattes ressourcer på at understøtte og udføre strategiske kommunikationsopgaver, udvikling af nye events-, forenings- og aktivitetstilbud samt medvirke til at udarbejde idrætspolitiske udspil, som har længere strategisk rækkevidde. Der er således behov for igen at formulere og sætte fokus på en hovedopgave: Aktivt medskabelse af et lokalt forankret idræts- og foreningsliv i Nordhavn i direkte samarbejde og dialog med By & Havn, de lokalt bosiddende borgere og eksterne idrætsorganisationer.

Forholdet mellem hverdagens driftsudfordringer og det mere strategiske visionsarbejde relaterer sig også til bestyrelsens fokus og sammensætning. I Nordhavn vil der med stor sandsynlighed opstå ventelisteproblemer til mange af de kommende lokale foreningstilbud, som vi også kender det fra andre dele af kommunen. Facilitetsmanglen er og bliver en udfordring – også i Nordhavn. Derfor er det afgørende, at der på bestyrelsesniveau i Nordhavn IF arbejdes mere strategisk og langsigtet med at formulere relevante og nye bud på, hvor der kan indtænkes idrætstilbud og -faciliteter ifm. planlægning af fremtidige bydele i Nordhavn. Derfor bør denne dialog ift. at etablere både midlertidige og kommende permanente faciliteter prioriteres højt i Nordhavn IFs bestyrelsesarbejde i de kommende år, således at arbejdet med at formulere og evt. også visualisere konkrete visionsudspil til kommende politiske drøftelser om byudviklingen i Nordhavn ikke strandede i driftsrelaterede hverdagsproblemer.

På grund af coronarestriktioner og diverse nedlukninger har vi sandsynligvis ikke endnu set de fulde synergieffekter af de mulige foreningssamarbejder og -netværk, som kan opstå ifm. de forskellige aktører, som deles om foreningslokalet i Det Flydende Aktivitetshus. Dette bør komme foreningerne og Nordhavn IF til gode, da de endnu ikke er kommet på omgangshøjde efter både corona-nedlukningerne og diverse lukkeperioder som følge af facilitetsrenoveringer.

Man kan med god ret argumentere for, at foreningslivet er blevet sat tilbage og ikke har haft mulighed for at udvikle sig. Samtidig må man også konkludere, at hverken By & Havn eller Nordhavn IF 'går væk' foreløbigt. Der er derfor gode argumenter for at fortsætte samarbejdet og den tætte dialog frem for at ophæve det, da dette kan gå ud over de tillidsfulde relationer, der er skabt via partnerskabsaftalen. Dialogen, samarbejdet og partnerskabsaftalen har givet begge parter mulighed for at vende relevante idrætspolitiske situationer og muligheder med hinanden, og hvis både By & Havn og Nordhavn IF bruger mere energi på evt. fremtidige møder på videns- og holdningsudveksling, bør der også være gode muligheder for en tættere koordinering af tiltag, holdninger og udspil, som begge organisationer har interesser i.

Under vanskelige omstændigheder har partnerskabsaftalen mellem By & Havn og Nordhavn IF således levet op til forventningerne i de forgangne år. Vi står i dag og kigger på et Århusgadekvarter, der har været under hastig udvikling og befolkningstilvækst, men som fremstår som en attraktiv, vellykket og populær bydel fuld af foreningsliv og -aktiviteter.

6.2 Fremtidsrettede anbefalinger til Nordhavn IF

- Nordhavn IF bør i tæt dialog med andre idrætsorganisationer arbejde målrettet for at få flere midler til frikøb af facilitetstid i Copenhagen International School ifm. kommende facilitetsfordeling.
- Nordhavn IF bør i de kommende tre til fem år gradvist flytte fokus fra Århusgadekvarteret til de kommende kvarterer, der er under byudvikling.
- Nordhavn IF bør forholde sig aktivt til, om de eksisterende foreninger er klar til og interesserede i at modtage medlemmer fra de nye kvarterer eller om der skal finde ny, lokal foreningsdannelse sted.
- Nordhavn IF bør fortsat præge arbejdet for realisering af de politiske beslutninger, der understøtter foreningsorganiseret idræt ifm. realiseringen Nordhavnsparken.
- Nordhavn IF bør iværksætte en lokal oplysningskampagne mhp. at udbrede kendskabet til sig selv og til idrætsforeningernes aktivitetstilbud som det lokale foreningsliv, som sætter fokus på mulighederne for at lære hinanden at kende via idrættens fællesskaber.
- Nordhavn IF bør aktivt understøtte Fritids- og Idrætsforening Nordhavn i at holde gejsten og modet oppe ift. at være klar til kommende facilitetsfordeling i Københavns Kommune samt også den kommende folkeskole v. Levantkaj.
- Nordhavn IF bør fastholde fokus på behovet for at etablere flere fælleskommunale idrætsfaciliteter med fokus på at skabe frivilligt engagement og foreningstilbud.
- Nordhavn IF bør prioritere en større del af ressourcerne til udvikling af nye foreninger, idrætsaktiviteter og have et større engagement i byplanlægningsprocesserne.

7. Litteraturliste

BARK Rådgivning (2021): *Kernefortællingen, baseret på københavnernes input, drømme og idéer*. Nordhavn Naturpark Borgermøde 07-12-2021.

Billetterto (2022). *Babyrytmik Nordhavn ca. 3-9 mdr.*: https://billetterto.dk/e/babyrytmik-nordhavn-ca-3-9mdr-billetter-700255?utm_campaign=Browse&utm_content=DK+Instant+Search&utm_medium=Search&utm_source=Bi
[lletterto](https://billetterto.dk/e/babyrytmik-nordhavn-ca-3-9mdr-billetter-700255?utm_campaign=Browse&utm_content=DK+Instant+Search&utm_medium=Search&utm_source=Bi)

By & Havn (2019). *Statistik vedr. Nordhavn*.

By & Havn (2022). *Fakta ark – Statistik og udvikling – Nordhavn*.

Dahl, Holger (2019): "Ørestaden blev til Øde-staden - men byg nu bare løs derude!" Berlingske Tidende d. 20. juli, 2019. <https://www.berlingske.dk/design-mode-og-arkitektur/koebenhavnersnuden-oerestaden-blev-til-oede-staden-men>

Danske Arkitekter (2022). "PLUG N PLAY". <https://www.danskeark.dk/content/plugin-n-play>

Faber, Kim (2010): Arkitekt: 'Derfor er det gået galt i Ørestaden'. Politiken d. 22. maj, 2010. <https://politiken.dk/kultur/art5606608/Arkitekt-Derfor-er-det-g%C3%A5et-galt-i-%C3%98restaden>

Kajakklubben Nordhavn 2150 (2023): <https://www.kajaknordhavn.dk/>

Københavns Kommune (2022). *Idrætsmilliarden, investeringsplan for idrætsmilliarden*. <https://www.kk.dk/brug-byen/foreninger-og-fritidsliv/idraetsmilliarden>

Lokale- og Anlægsfonden (2019): *Det Flydende Foreningshus Nordhavn*. <https://www.loa-fonden.dk/projekter/2019/det-flydende-foreningshus-i-nordhavn/>

Lonning-Skovgaard, C.; Nedergaard, P.; Andersen, D. Sørensen, J. (2021): *Nordhavn har brug for en Fælledpark – ikke et fuglereservat*. Kronik bragt i Altinget. <https://www.alinget.dk/idraet/artikel/borgmester-og-idraetsaktoerer-nordhavn-har-brug-for-en-faelledpark-ikke-et-fuglereservat>

Mahler, Sara (2020): *De første Almene boliger i Nordhavn Indviet*. <https://www.domea.dk/nyheder-og-presse/nyheder/2020/2/de-foerste-almene-boliger-i-nordhavn-indviet/>

Nord Architects & Masu Planning (2017): *Nord Architects – Iconic Sports Facility in Ørestad Copenhagen*. <https://divisare.com/projects/379039-nord-architects-adam-mork-iconic-sports-facility-in-orestad-copenhagen>

Nordhavn Avis (2019a): *Vildt glade foreninger åbnede deres nye hus*: <https://www.nordhavn-avis.dk/subnordhavn-avis/godt-liv/341-vildt-glade-foreninger-abnede-deres-nye-hus>

Nordhavn Avis (2019b): *Vinterbadere står i kø for at komme til Nordhavn*. <https://www.nordhavn-avis.dk/subnordhavn-avis/godt-liv/199-vinterbadere-star-i-ko-for-at-komme-til-nordhavn>

Nordhavn Avis (2021a): *Grundejerforening vil forsvare musikforbud*. <https://www.nordhavn-avis.dk/subnordhavn-avis/nordhavn/885-grundejerforening-vil-forsvare-musikforbud>

Nordhavn Avis (2021b): *Aktivitetshus skal renoveres for 3,5 mio.* <https://www.nordhavn-avis.dk/subnordhavn-avis/nordhavn/883-flydende-aktivitetshus-lukket-omfattende-renovering>

Nordhavn Avis (2022a): *Nye tal, sådan er beboerne i Nordhavn.* <https://www.nordhavn-avis.dk/subnordhavn-avis/nordhavn/1261-se-tallene-sadan-er-beboerne-i-nordhavn>

Nordhavn Avis (2022b): *En ny forening er født.* <https://www.nordhavn-avis.dk/subnordhavn-avis/nordhavn/1091-en-ny-forening-er-født>

Olsen, Lars Hedebo (2021): "6 hjerter: Den er fantastisk. Men på en måde er det ærgerligt, at man er nødt til at genudgive denne bog". Politiken, 27. december, 2021.

<https://politiken.dk/kultur/arkitektur/art8519465/Den-er-fantastisk.-Men-p%C3%A5-en-m%C3%A5de-er-det-%C3%A6rgerligt-at-man-er-n%C3%B8dt-til-at-genudgive-denne-bog>

Sonne, Katrine I. (2022): "Planen var et hus i Hellerup, men han valgte et helt andet kvarter: >>Jeg synes her er mere afdæmpet end i 2900<<". <https://www.berlingske.dk/arkitektur/planen-var-et-hus-i-hellerup-men-han-valgte-et-helt-andet-kvarter-jeg>

TV2 Lorry (2020): "Vinterbadehus til over 11 millioner i brand kort efter åbning". <https://www.tv2kosmopol.dk/koebenhavn/vinterbadehus-til-over-11-millioner-i-brand-kort-efter-aabning>

TV2 Lorry (2021): Idrætsorganisationer og V med vision for Nordhavn: Naturområde skal være kæmpe idrætspark. <https://www.tv2kosmopol.dk/koebenhavn/idraetsorganisationer-og-v-med-vision-for-nordhavn-naturomraade-skal-vaere-kaempe-idraetspark>

Udviklingsselskabet By & Havn I/S, DGI Storkøbenhavn, Idrætsforum København og Nordhavn IF (2016): *Samarbejdsaftale vedr. Nordhavn IF.*

Udviklingsselskabet By & Havn I/S, DGI Storkøbenhavn, Idrætsforum København og Nordhavn IF (2019): *Samarbejdsaftale vedr. Nordhavn IF.*

Udviklingsselskabet By & Havn I/S og Nordhavn IF (2017): *Samarbejdsaftale vedr. administration af Konditaget Lüders.*

Warmin, Maria (2019): "Kajakklubben mangler plads til kajakkerne". <https://www.nordhavn-avis.dk/subnordhavn-avis/om-avisen?view=article&id=298&catid=12>

WERK Arkitekter og netværket #Flerefælledeparker (2021): *Nordhavnsparke, Vision.* <https://mimer.dgi.dk/offentlig/B7DB4CCB-001>